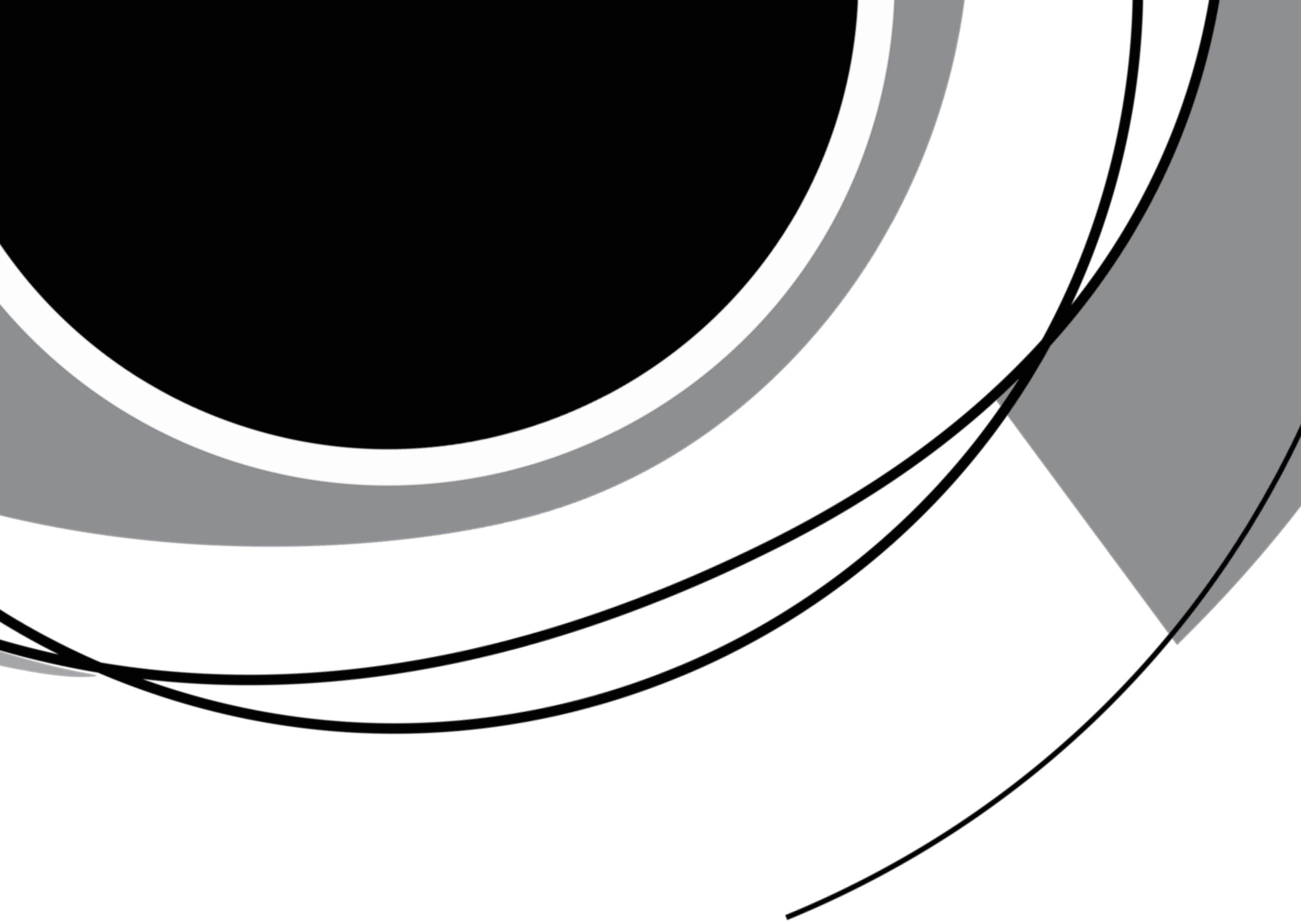

Årsmelding Noregs Mållag

2008-2009

NOREGS
MÅLLAG

Mange røyster
– felles mål

Form: Erik Bolstad
Sats: Kjartan Helleve
Grafiske element: Øystein Vidnes
Tykk: Arkan kopi og digitaltrykk

Innhald

Føreord 4
Leiar 5

Målpolitiske arbeidsfelt

Nynorsk oppvekst 7
Barnehage 7
Grunnskule 7
Skulemålsrøystingar 8
Parallellklassane 8
Ungdomskulen/vgs 8
Lærarutdanninga 9
Nynorskopplæring for vaksne innvandrarar 10
Læremiddel 10
Media og informasjonsteknologi 11
Riksavisene 11
Region- og lokalavisene 11
Fjernsyn 12
Dei nynorske mediedagane 12
Nynorsk redaktørpris 12
Reklame 12
Programvare 12
Språkteknologi 13
Internett 13
Næringsliv 13
Næringslivspris 14
Kultur og kulturpolitikk 14
Litteratur 14
Film 14
Musikk 15
Offentleg målpolitikk og målbruk 15
Ny offentleg språkpolitikk 15
St.mld.35: Mål og meining 16
St.mld.23: Språk bygger broer 17
St.mld.11: Læreren – rollen og utdanningen 17
Offentleg målbruk 17
Talemål og skriftmål 17
Høyring om dokument 8:59 (2007-2008) Stadnamnlova 17
Internasjonalt arbeid 18

Samskipnaden

Lag og medlemer 19
Lokallag, fylkeslag og yrkesmållag 19
Studiearbeid og leiartrening 19
Leiartreningsseminar 20
Nytt nedlemsregister 20
Haustseminaret 20
Verveing og vervetiltak 21
Nytt om nynorsk 21
Materiellproduksjon 21
Oranisasjonsinitiativ 21
Rolf Theil-turné 22
Landsmøtet 22
Midlar til styrking av organisasjonen 23
Informasjons- og mediearbeid 23
Mediedekking på LM 23
Norsk Tidend 24
Heimesidene 24
Pressemeldingar 24
Debattinnlegg 25
Presseoppslag 25

Tillitsvalde, tilsette og oppnemnde

Heiderslagsmedlemer 27
Styret og arbeidsutvalet 27
Landsrådet 27
Valnemnda 27
Skrivarstova 27
Nemnder og utval 28
Reiseverksemda 29

Økonomi

Økonomiarbeidet 33
Kommentar til rekneskapen 33
Rekneskap 36
Balanse 37
Kulturlotteriet 38
Inga og Gjøa Lutros legat 38
Fondet for norsk målreising 38
Revisormeldingar 40

Norsk Målungdom

Melding frå arbeidsåret 42

Nærskylde tiltak

Dag og Tid 43
Det Norske Samlaget 43
Det Norske Teatret 43
Folkekulturforbundet 44
Kringkastingsringen 45
Landsamanslutninga av nynorskkommunar 45
Magasinett 45
Noregs Ungdomslag 45
Norsk Barneblad 46
Norske Lagsbruk 46
Nynorsk kultursentrum 46
Nynorsk mediesenter 47
Stiftinga Pirion 48
Stiftinga NPK 48

Vedlegg og statistikk

Nynorsk skulemål 1930-2008 49
Skulemålet i alle fylka 2003-2008 50
Skulemålsrøystingar 1992-2008 51
Lag og medlemstal 53

Føreord

Styret legg med dette fram årsmeldinga for arbeidsåret 2008/2009 slik § 5.1 i lov for Noregs Mållag seier.

Årsmeldinga dekkjer perioden 15. mars 2008 – 12. mars 2009. Dei siste vekene fram til landsmøtet vert oppsummerte i årsmeldinga for neste arbeidsbolk.

Noregs Mållag er ein landsfemnande, friviljug medlemsorganisasjon med skrivarstove i Oslo. Det har ikkje vore fysiske ulukker eller skadetilfelle i 2008. Sjukefråveret har vore 118 dagsverk, noko som utgjer 8,6 prosent. Arbeidsmiljøet vert rekna som godt, og Noregs Mållag fylgjer prinsippa for likestilling i arbeidslivet både når det gjeld lønspolitikk og tilsetjingar. Verksemda til Noregs Mållag ureinar ikkje det ytre miljøet. Årsrekneskapen for 2008 gjekk med eit lite underskot etter ei planlagd investering i medlemsregister. Det økonomiske grunnlaget for drifta i åra frametter, er det beste.

Årsmeldinga er ein rapport for det fyrste året i det nye treårige arbeidsprogrammet for 2008-2011 som landsmøtet i 2008 vedtok. Årsmeldinga omtalar i hovudsak arbeid som er gjort eller det er teke initiativ til frå styret og skrivarstova i Noregs Mållag. Ho omtalar likevel noko av det arbeidet lokal- eller fylkeslag gjer, og også tilskipingar og særskilde hendingar som nærskylde organisasjonar har stått for. Årsmeldinga tek likevel ikkje mål av seg til å yte rettferd til det store arbeidet som vert lagt ned av lokal- og fylkeslaga i organisasjonen.

Årsmeldinga skal danne grunnlaget for landsmøtet si vurdering av arbeidet til styret og stoda for målreisinga og heile samskipnaden. I tillegg har årsmeldinga ein viktig funksjon som ein rapport frå Noregs Mållag om arbeidet sitt til offentlege og private tilskotsytarar og samarbeidspartnarar, og årsmeldinga har i alle år vore den mest utfyllande rapporten om norsk målstrid og målreising som vert utgjeven. Styret har difor lagt vekt på å gje årsmeldinga ei utforming som òg gjer ho interessant for lesarar utanfor Noregs Mållag, sjølv om den primære målgruppa er samskipnaden.

Oslo, 9. mars 2009

Hege Myklebust (leiar)   Håvard B. Øvregård (nestleiar)   Bente Riise   Olav Kuvås
Jon Todal   Aud Søyland   Jens Kihl   Gudrun Kløve Juuhl (1. vara)
Gro Morken Endresen (dagleg leiar)

Styret i Noregs Mållag 2008-2009 *Frå venstre: Bente Riise, Jens Kihl, Gudrun Kløve Juuhl (1. vara), Håvard B. Øvregård (nestleiar), Hege Myklebust (leiar), Jon Todal, Aud Søyland, Olav Kuvås*

Leiar

ARBEIDSÅRET ME HAR BAK OSS har vore prega av at det for første gong har vorte utarbeidd ein overordna norsk språkpolitikk frå offentlege styremakter. Kulturdepartementet har arbeidd hardt og lenge med stortingsmeldinga *Mål og meining*, som vart lagd fram i juni. Heile målrørsla venta spent på meldinga, og me fann grunn til å vere godt nøgde med den analysen av språkstoda som departementet gjev. I meldinga kjem det fram at det er norsk språkpolitikk at nynorsk og bokmål skal vere jamstelte på alle samfunnsområde, og at dersom denne jamstellinga skal verte reell, må nynorsken diskriminerast positivt. Det vert òg sagt at alle offentlege etatar har ansvar for å få gjennomført den norske språkpolitikken, og at det skal takast omsyn til språk når det vert laga politikk på andre område. Her vert det òg slege fast at det må takast særleg omsyn til nynorsk. Språkpolitikken som *Mål og meining* legg opp til, er heilt i tråd med det som målrørsla har arbeidd for i generasjonar, og det må seiast å vere eit stort framsteg når dette dokumentet truleg blir vedteke i Stortinget i april 2009. Spørsmålet me har stilt oss i denne prosessen er likevel om det er vilje og evne til å gjennomføre politikken når han først er vedteken. Meldinga manglar ein del på tiltakssida, og trongen for ei sterk og handlekraftig målrørsle er minst like stort no når politikken skal setjast ut i livet.

Stortingsmeldinga *Språk bygger broer* vart lagd fram før *Mål og meining*, og tok føre seg språkopplæringa i skulen. Meldinga er klår på at alle elevar med norsk læreplan skal lære både nynorsk og bokmål i skulen, men me i målrørsla sakna ei forståing for kva som trengst for at det skal skje. Mellom anna vart problemet med manglande læremiddel på nynorsk svært overflatisk og lett behandla i meldinga.

Begge stortingsmeldingane slår fast at det manglar kunnskap om stoda til nynorsken i samfunnet, og dette har vore eit hovudinnspel frå Noregs Mållag til både Kunnskaps- og Kulturdepartementet; Det må øyremerkjast midlar til forsking på nynorsk i samfunnet – i opplæringa, i arbeidslivet og i det offentlege. Berre dersom me får god dokumentasjon på korleis stoda for nynorsken er i dag, kan me leggje ein plan for korleis me best kan auke statusen og utbreiinga slik at målet om full jamstelling kan nåast.

På landsmøtet i 2008 vedtok Noregs Mållag eit nytt treårig arbeidsprogram. Programmet var annleis i strukturen enn tidlegare, og delte opp arbeidsoppgåvene våre etter tre geografiske kategoriar; nynorsk fleirtalsområde, 50/50-land og bokmål fleirtalsområde. I programmet heiter det at "Noregs Mållag ynskjer å påverka individuelle og kollektive val på eit vis som fører til auka bruk av nynorsk i *heile landet*: Fleire nynorskbrukarar, fleire målfolk, fleire som er glade i nynorsken". Inndelinga i ulike område er grunngjeve med at stoda for nynorsken er ulik i ulike område, og at det dermed er ulike tiltak og oppgåver som trengst for å styrkje nynorsken.

Arbeidsprogrammet slår vidare fast at det er viktig å satse på organisasjonsbygging, særleg i dei nynorske kjerneområda. Eitt av tiltaka me gjennomførte for å følgje opp dette punktet, var eit samarbeid med vinnarane av fjorårets målpris og resten av gjengen bak *Vestlandsrevyen*, då desse la ut på turné. Våre lokallag reklamerte aktivt for revyen ved å dele ut flygeblad på alle spelestadene, og møtte deretter opp på kvar framsyning og delte ut eigne verveflygeblad som gav publikum på revyen eit særs gunstig tilbod på medlemskap. Me var til stades på kring 20 framsyningar, og verva kring 100 nye medlemer på tiltaket. Revyen førte òg med seg ei generell positiv merksemd kring nynorsken dei stadene han vart vist. I tillegg har me prøvd å tenkje på nynorskområda når me har reist på lagsvitjingar, og turneen med Rolf Theil om all verdas språk, vitja òg mange stader med nynorsk fleirtal.

Nynorsk i skulen er elles ei sak som står høgt på prioriteringslista vår no som før. Skulestart kom og gjekk utan at stoda for nynorske læremiddel var særleg betra i høve til tidlegare år. Me tok opp problemet med kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell då han vitja landsmøtet vårt i 2008. Statsråden lova å ordne opp i problemet, men ville ha hjelp av målrørsla til å kartleggje stoda. Me sette ned ei eiga læremiddelnemnd og tilsette ein kampanjesekretær som skulle finna ut kva bøker og andre læremiddel som ikkje kom på nynorsk til skulestart, men

det var svært vanskeleg å få eit fullstendig bilete av stoda. Informasjonen me fekk frå forlaga var ufullstendig og dels feil, men det vart etter kvart tydeleg at det var særleg på yrkesfagleg studieretning problema låg. Ein av grunnane til dette er at støtteordninga for å få gjeve ut bøker i små fag ikkje fungerer godt nok. Det er for lite pengar, og for uføreseieleg kva læremiddel som faktisk vil få støtte. I haust kom regjeringa på banen med ei ekstraløyving på seks millionar kroner til nynorske læremiddel, og dei har tydeleggjort ansvaret til skuleeigaren. I vår kom òg framlegg til endringar i forskrifta til opplæringslova som målrørsla lenge har etterlyst. Endringane presiserer at kravet om parallellutgåver gjeld alle læremiddel, også dei digitale. Diverre nyttar dei høvet til å ta ut av forskrifta kravet til parallellutgåver av kontorstøtteprogram, noko me har protestert på i vår høyringsuttale. Me har fylgt opp læremiddelsaka overfor både Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet, og hatt fleire møte med begge.

I næringslivet ser me at stadig fleire nyttar nynorsk i marknadsføringa, og ser fordelar med dette. Eit godt døme er vinnaren av nynorsk næringslivspris 2008, Kari Traa. Det er difor eit vonbrot når ei tradisjonsrik sameigeverksemd som Tine vel å kutte ut TineMjølk-logoen på all søtmjølka si frå sommaren 2009. Me har vore i fleire samtalar med Tine om dette, og kjempar i skrivande stund framleis for å få omgjort dette vedtaket.

Det har vore ei store glede å reise rundt i organisasjonen og møte alle lokallaga som driv med sine store og små målprosjekt rundt i landet. Me har mange dyktige, kreative og engasjerte folk i laga våre, og det er her det verkeleg viktige målarbeidet går føre seg. Eg takkar kvar og ein for den innsatsen de har gjort i dei tre åra eg har vore leiar – det er ei glede å kunna levere stafettpinnen vidare, og vite at 103-åringen Noregs Mållag framleis er sterk og vital.

Hege Myklebust

Målpolitiske arbeidsfelt

Nynorsk oppvekst

BARNEHAGE Til no har målrørsla arbeidd ut frå dogmet om at språket i skulen legg premissane for språket utanfor skulen. Etter den enorme auken av tekst i samfunnet siste tiåra, er det rimeleg å hevde at språket utanfor skulen vel så mykje legg premissane i dag for språket i skulen. Sameleis har trarderinga av skriftkulturane teke til lenge før skulestart: Sumaren 2008 gav Kunnskapsdepartementet ut eit hefte kalla «Sammenhengen barnehage-skole». Her syner departementet korleis barnehagane alt har og kan han ei viktig rolle for den fyrste lese- og skriveopplæringa. Nett skiljet mellom faktisk språkopplæring i barnehagen og barneskulen, har vore ei avgjerande årsak til fleire av folkerøystingane om opplæringsmålet på nynorskskular siste åra. I året som har gått, har Noregs Mållag og lokal- og fylkeslag teke opp denne stoda med så vel barnehagestyrarar som politiske organ i kommunane. Oftast viser det seg at problemstillinga er mest ukjend for politikarane. Det bør verte ei sentral oppgåve for heile rørsla frametter å lyfte denne saka mykje høgare opp på saklista til både barnehagane og politiske organ i kommunane.

GRUNNSKULE Knapt noko emne er meir framme i det politiske ordskiftet enn skulen. Styresmaktene legg jamt fram «reformer» for å bøte på eventuelle veikskapar. I 2008 viste styresmaktene røynleg vilje til å ta stoda for nynorsken i skulen på alvor i dei to sentrale dokumenta *Mål og Meining* og *Språk bygger broer*. Her peikar styresmaktene på kva vilkår så vel nynorskelevar som bokmålselevar har for å lære nynorsk. Desse dokumenta kan gje eit godt grunnlag for nynorskvokster i skulen.

Talet på nynorskelevar har gått litt attende. Til dømes minka talet på nynorskelevar i dei fire vestlandsfylka med snaue 1300 elevar. Det har ikkje vore folkerøystingar i desse fylka. Difor er det rimeleg å tru at det er demografiske årsaker som verkar inn. Like fullt bør me rekne med at målbyte frå nynorsk til bokmål òg er ei viktig årsak. Jamvel om talet på nynorskelevar i dag er 20 000 fleire enn for 25 år sidan, søkk prosenten jamt. Den viktigaste årsaka til prosentnedgangen er den store auken i talet på elevar i Oslo og Akershus: Sidan slutten av 1900-talet er 40 % av fødde born i Noreg komne til i desse to fylka.

Etter at det såkalla «osloforsøket» vart gravlagt i 2007, har det vore lite offensive åtak på nynorsk som sidemål. Eit viktig unnatak er at Elevorganisasjonen har skift standpunkt og er mot obligatorisk sidemål – det er ei viktig oppgåve å få dei til å snu i denne saka. Dei positive sidemålsforsøka held fram og ikkje minst Nynorsksenteret har drege i gang ei rad nye og spanande tiltak. Det mest alvorlege åtaket mot sidemålsordninga no, er ordninga med fritak frå sidemålskarakter for såkalla framandspråklege elevar. I røynda tek denne ordninga frå desse elevane sjansen til å lære båe måla. Det er dårleg språkpolitikk og det er svært tvilsam integreringspolitikk. Dei aller fleste elevane som «vert tilbydde» fritak frå sidemålskarakter, er norske ungdomar: fødde i Noreg og snakkar norsk likså godt som andre ungdomar. Men har dei minst éin forelder som er fødd i utlandet, får dei «tilbod» om å sleppe karakter i sidemål. Dette gjeld mange tusen elevar i Noreg og er eit svært alvorleg åtak mot nynorsk.

Våren 2008 hadde avgangselevane for fyrste gong éin dags norskeksamen. Så vel målrørsla som elev- og lærarorganisasjonar protesterte mot ord-

Den meirverdien det representerer for norsk kultur- og samfunnsliv å halda begge dei to skriftkulturane våre i hevd, er langt større enn dei praktiske utfordringane som følgjer med.
St.meld.nr. 35 Mål og meining

ninga. Trass i alle velmeinte grunngjevingar for å redusere norskeksamen frå to dagar til éin dag, var denne endringa i realiteten ei svekking av statusen til nynorsk i skulen. Hausten 2008 vart den nye eksamensordninga evaluert. Kunnskapsdepartementet konkluderte med at ordninga ikkje var god, og har inn til vidare valt å gå attende til den gamle ordninga med å gjennomføre eksamen i nynorsk i bokmål over to dagar. Mållaget er glad for å ha vunne fram i ei sak vi har arbeidd mykje med, og som vi meiner er avgjerande for ei god avslutting på norskopplæringa i ungdomsskulen. Ordninga vi har slåst for, vert innført alt frå våren 2009.

SKULEMÅLSRØYSTINGAR Det har vore to folkerøystingar om skulemålet i 2008, båe i Notodden: Gransherad og Rygi skular hadde røysting og båe stadene vart det stort fleirtal for bokmål. Frammøteprosenten var 10 % på Rygi og 13 % på Gransherad. Båe stadene var det foreldre som dreiv fram røystingane. Dei la særleg vinn på at borna ikkje talar dialekt lenger, men svært bokmålsnært «bymål». Trass i at mange bygdeskular i Notodden inntil nyleg har hatt nynorsk som vedteke opplæringsmål, har mange av skulane i praksis gjeve bokmålsopplæring. Viktigaste årsaka til dette er den absurde ordninga i opplæringslova som gjev foreldre rett til å velje lærebøker for borna sine på eit anna mål enn det språket dei lærer. I Notodden har dette ført til at elevane har lærebøkene på bokmål, medan undervisninga skal vere på nynorsk. Skulane har i røynda valt å tenkje på elevane framføre lova, og dermed gjeve bokmålsopplæring.

I Etnedal var det opptak til røysting på Etnedal skule, men eit samrøystes kommunestyre avviste å halde folkerøysting.

Trass i det låge talet på folkerøystingar, veit me at mange nynorskskular, særleg i randsonene, er utsette for bokmålsåtak. Jamvel om skulane har nynorsk som vedteke opplæringsmål, er det mange stader slik at vilkåra for å vere ein røynleg nynorskskule, ikkje vert stetta. Noregs Mållag har i samarbeid med lokallag byrja arbeide aktivt andsynes kommunar for å styrkje vilkåra for desse nynorskskulane. I åra som kjem, vil dette arbeidet verte endå viktigare.

PARALLELLKLASSANE Dei siste åra har den dramatiske endringa i skulen, frå klasse til «gruppe», fått store fylgjer for parallellklassane. I opplæringslova heiter det at «undervisninga kan organiserast etter behov». Det tyder at kommunen og skulen har suveren makt til å definere kva «behov» skulen har. I praksis har dette ført til at kommunane freistar spare pengar ved å blande elevar med ulikt opplæringsmål. Det fører igjen til at foreldre kvir seg for å velje nynorsk for borna sine. Tidlegare var Stavanger og Sandnes mest som kjerneområde for nynorske parallellklassar å rekne – no er det knapt nynorskklassar att her, og foreldra seier beint fram at dei ikkje ser meining i å velje nynorsk for borna med desse vilkåra. Interessa og arbeidet for nynorskparallellar er framleis til stades, men vi ser også at dei dårlege rammevilkåra har ført til færre initiativ enn før.

Ein viktig siger i arbeidsåret kom nettopp i Sandnes. Sandnes Mållag har i fleire år halde ein seig kamp mot kommunen for at foreldra skal få utlevert lister over born som skal ta til på skulen. Den striden vart krona med siger: Fylkesmannen i Rogaland vedtok at Sandnes Mållag har rett til å få lista over *alle* elevane i kommunen som skal byrje på skulen. Det vil seie at lokallag og foreldre alle stader i Noreg kan få dette, og dermed er sjansen for å informere foreldra styrkt monaleg. Noregs Mållag og lokallaga bør setje i verk storstilte informasjonskampanjar andsynes foreldra framover. Jamvel om der er røynlege problem, m.a. at kommunane freistar undergrave nynorske parallellklassar gjennom blanding av nynorsk- og bokmålselevar, veit me at vilkåra i dag er betre enn før: Småbarnsforeldre i dag har eit mykje meir avslappa syn på målstoda enn generasjonen før. Toleransen for ulikskap og mangfald er mykje større og dette kan gje opningar for eit meir positivt syn på å velje nynorsk som fyrste opplæringsmål. Denne opninga bør me utnytte fullt ut. Eit anna vilkår for å auke talet på nynorske parallellklassar, er formidlinga i barnehagane.

UNGDOMSSKULE/VIDAREGÅANDE SKULE
Den førre regjeringa gjorde nokre strukturgrep som svekte statusen til nynorsk i skulen. Viktigast var å gjere sidemål til trekkeksamen på vidaregåande og redusere talet på eksamensdagar for 10.klasse frå to dagar til éin dag. Jamvel om ungdomsskulen skal ha to dagar norskeksamen att frå 2009, er ordninga med trekkeksamen på vidaregåande eit alvorleg trugsmål mot sidemålsordninga. Like fullt gjorde Bondevik II-regjeringa opptak til å styrkje nynorsken i skulen med: Alt i stortingsmeldinga «Kultur for læring» byrja dåverande statsråd Kristin Clemet å sjå på målbyte som eit reelt problem. Stoltenberg II har fylgt opp, og dermed har målbyte vorte lyft opp til å verte eit politisk spørsmål. Det har opna

FOLKERØYSTINGAR OM SKULEMÅL 2008 – 2009

Dato	Krins	Kommune	Røysteføre	Nynorsk	Bokmål	Vedtak
011008	Rygi	Notodden	1400	15	134	Bokmål
011008	Gransherad	Notodden	700	35	65	Bokmål

***LE ELLER GRINE?** Jens Kihl og Hege Myklebust veit ikkje om dei skal le eller grine av at det gjekk endå ein haust utan at det ordna seg med å få alle nynorske lærebøkene klare til skulestart. (Foto: Hege Lothe)*

for at målrørsla meir aktivt kan byrje samarbeide med skulane og kommunane om å minke talet på elevar som byter frå nynorsk til bokmål. På Sandnes vgs vedtok skulen at elevane i 1. klasse skulle ha lærebøkene i fleire fag einast på nynorsk. Eit bra tiltak som bør utvidast då elevane frametter skal ha gratis lærebøker.

I Valdres har Valdres Mållag saman med Noregs Mållag og lokallaga gjort opptak til eit storstilt prosjekt for å stogge målbytet hjå elevane. Unnateke nokre skular i Nord-Aurdal og Sør-Aurdal, er alle skulane i Valdres nynorskskular. Talet på elevar som byter frå nynorsk til bokmål på vidaregåande er veldig høgt. Prosjektet skal gå over fleire år, og ein grunnleggjande premiss er å drage med seg dei politiske organa i kommunane og like eins offentlege institusjonar. Dette er eit pilotprosjekt som vonleg kan verte brukt andre stader med.

Seinhaustes 2008 gjekk fiskeri- og kystminister Helga Pedersen ut i media og meinte at det måtte vere rom for å velje mellom samisk og nynorsk i dei samiske områda. Mållaget har fylgt opp saka både gjennom media og i direkte dialog med ministeren. Me har peika på at elevar som fylgjer samisk læreplan, alt har denne retten i dag. Elevar som fylgjer norsk læreplan, bør ikkje få rett til å kunne velje samisk som "sidemål" i staden for nynorsk når dei tek til i ungdomsskulen. Tida til sidemålsundervising i ungdomsskulen er lita, og det ville etter vårt syn føre til at desse elevane korkje lærer samisk eller nynorsk. I framlegget til nytt partiprogram for Arbeidarpartiet står det berre at dei vil arbeide for *at skoleelever i de samiske områdene skal kunne velge samisk i stedet for sidemål*. Vi er uroa for at viktige skilje mellom elevar med norsk og samisk læreplan her ikkje er tekne omsyn til.

LÆRARUTDANNINGA I 2009 er det sett av 119 millionar kroner til etterutdanning av lærarar. Styret i Mållaget sende i mars eit innspel til Kunnskapsdepartementet der vi bad dei om å fylgje opp trongen for meir kunnskap i å undervise i nynorsk, og særleg i metode og didaktikk for undervisning i nynorsk som sidemål.

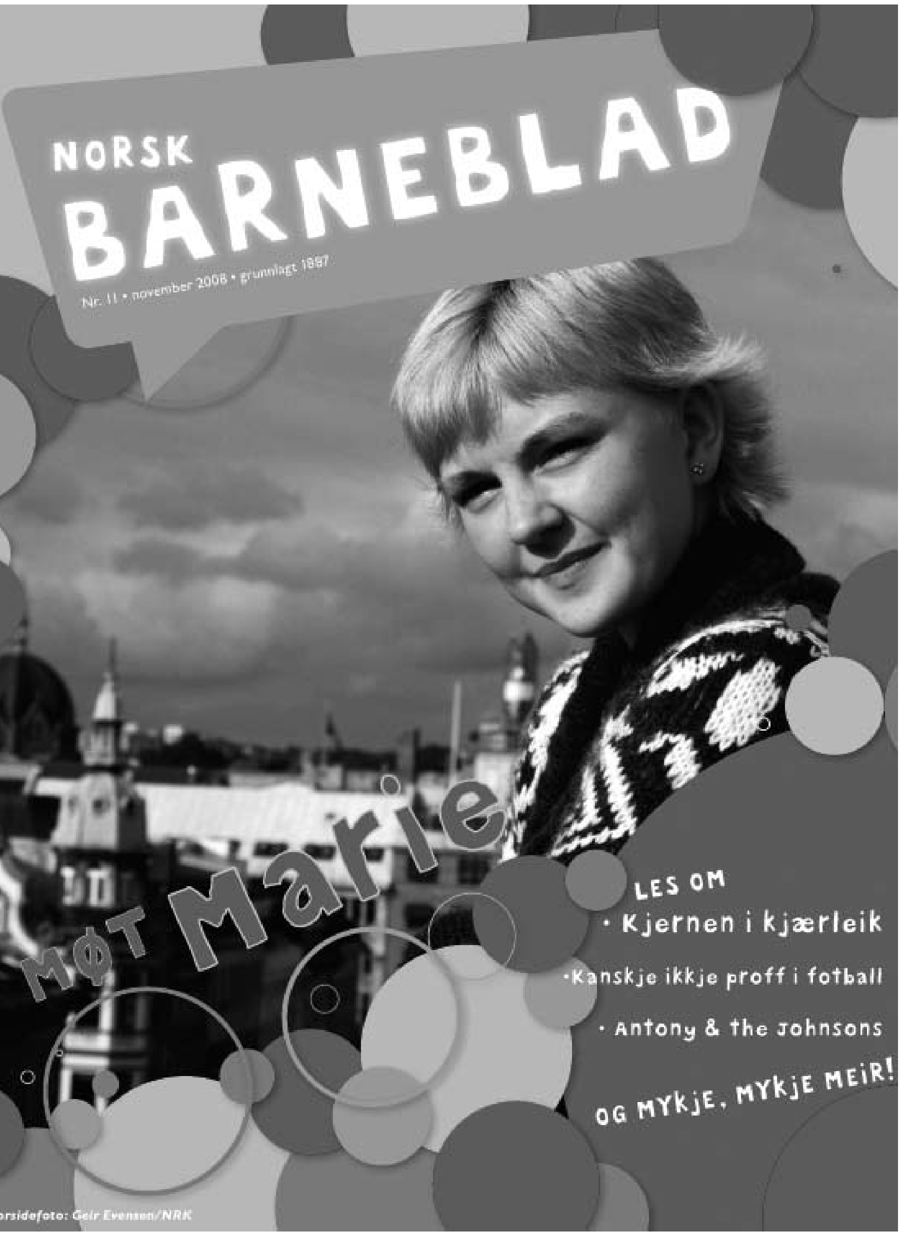

NY STIL Norsk Barneblad gjekk gjennom eit hamskifte og kom ut som ein fargerik sommarfugl. Den nye bladbunaden var eit samarbeid mellom studentar ved Norges Kreative fagskole og redaksjonen i Norsk Barneblad.

Mållaget grunngjev prioriteringa med den mangelfulle kunnskapen på dette feltet, som både lærarstudentar og lærarar sjølve peikar på i ulike samanhengar.

NORSK FOR VAKSNE INNVANDRARAR
I arbeidsåret har Noregs Mållag vorte kontakta av mange vaksne innvandrarar som fortel at dei ynskjer å lære nynorsk, men manglande læremiddel fører til at dei berre får tilbod om lære bokmål. Jamvel nynorskvenlege lærarar og rektorar på vaksenopplæringa i Kvinnherad ynskjer ikkje lære bort nynorsk før dei har mange og gode nok læremiddel. I Vågå gjekk ordføraren hardt ut og kravde at staten straks tek grep og skaffar dei læremidla som trengst. Denne saka er svært viktig av di talet på vaksne innvandrarar som skal lære seg norsk, vil auke mykje i åra som kjem. Det er òg ei prinsipielt viktig sak: Alle vaksne innvandrarar, same kvar dei bur i landet, skal ha rett til å lære båe språka.

LÆREMIDDEL Dette har vore ei viktig arbeidsoppgåve siste året. Skulereforma som har ført til ny produksjon av læremiddel i dei fleste faga, har som vanleg gjort ei rekkje nynorskbøker forseinka. Eit viktig framsteg har det likevel vore at skuleeigar (fylkeskommunane) har måtta rapportere om arbeidet sitt for å sikre at dei berre bruker lovlege læremiddel ved skulane sine. Denne rapporteringa og engasjementet frå departementet har kome etter sterkt press frå eit samla nynorskmiljø, der særleg Mållaget, Norsk Målungdom, Samlaget, Nynorsk kultursentrum og Landssamanslutninga av nynorskkommunar har vore sterkt involverte.

På landsmøtet i Stavanger i 2008 var kunnskapsministeren hovudinnleiar. Han melde om stor omsut for nynorskelevane og ville gjere det han kunne for at læremiddelstoda skulle kome på rett kjøl ein gong for alle. Han varsla likevel at det nok ville ta meir enn eitt år å løyse problema. Han bad også om at målrørsla og Elevorganisasjonen var til hjelp med å få oversyn og attendemeldingar frå elevar om stoda.

Sumaren 2008 leigde vi inn ekstrahjelp frå Norsk Målungdom til å undersøkje manglane ved så mange skular som råd. Lokallaga vart også oppmoda om å hjelpe til i arbeidet. Dei fekk tilsendt materiell der dei på enkelt vis kunne rapportere inn bøker som berre låg føre på bokmål, eller ikkje fanst i det heile. Fleire lag var til god hjelp her. Både den kartlegginga Utdanningsdirektoratet fekk frå skuleeigar og det arbeidet vi sjølve gjorde, synte at det er innanfor yrkesfaga manglane er størst.

Bøker i små fag får produksjonsstøtte til parallellutgåva, og det har lenge vore sagt frå forlaga at det er alt for lite pengar i støtteordninga. Mange læreverk står difor på vent fordi produsenten ikkje får tilsegn om støtte. Det har vore vanskeleg for Mållaget å få oversyn over kor mykje pengar som manglar. Vi har etterlyst eit oversyn frå departementet over alle faga i vidaregåande skule, saman med ei liste over kva som finst av læremiddel til kvart fag. Vi har også bede Forleggerforeningen om eit reknestykke som syner kva dei meiner må til for å dekkje alle faga. Dette arbeidet er no i gang, men så langt har det vore vanskeleg å arbeide med konkrete, økonomiske krav.

Eit framsteg var det likevel at kunnskapsministeren på ein pressekonferanse i Aasentunet i oktober gav 6 millionar i ekstra støtte til parallellutgåver for 2008. Mållaget rosa ministeren for vilje til å løyse saka, men ventar framleis på kva konkrete resultat løyvinga gav i talet på læremiddel.

Ei anna viktig sak har vore å få presisert kva læremiddel det skal stillast krav om parallellutgåve til. Verkebyllen har vore digitale læringsressursar, der forlaga har meint at lova er uklår og at slike læremiddel stort sett fell utanfor regelverket om parallellutgåve. Kunnskapsdepartementet sende ut nytt framlegg til forskrift til opplæringslova før jul, og Noregs Mållag har vore høyringsinstans. Mykje i framlegget er bra. Dei digitale læremidla er no heilt tydeleg omfatta av kravet om både bokmål og nynorsk. Like eins er ansvaret skuleeigar har for berre å kjøpe inn læremiddel som finst på båe målformer, tydeleg presisert.

Men samstundes vel departementet å ta bort formuleringa som gjev nynorskelevar rett til vanleg programvare på sitt eige hovudmål. Stortinget fjerna endeleg unntaket for programvare i opplæringslova i 2004, ei endring som vart teken inn i forskrifta fyrst i 2006. No inneheld forskrifta det same kravet til programvare (vanlege kontorstøtteprogram) som til anna undervisingsmateriell som vert brukt skulen. Men i høyringsframlegget er altså programvare fjerna. Grunngjevinga frå departementet er at programvare ikkje er eit læremiddel, og at det dermed ikkje høyrer heime i forskrifta om læremiddel. Samstundes har dei ikkje kome med framlegg om at kravet til både nynorsk- og bokmålsutgåver av programvare bør regulerast ein annan stad. Mållaget kan ikkje akseptere at programvare fell bort som regulert felt. Det vert meir og meir sentralt som arbeidsverktøy i skulekvardagen til elevane, heilt frå barneskulen. Vi har difor meldt at programvare må inkluderast i forskrifta til opplæringslova heilt til det eventuelt er på plass i ei anna lov eller forskrift.

Media og informasjonsteknologi

Det er eit gjennomgåande trekk at færre og færre aktørar innan media har *prinsipielle* grunnar til ikkje å sleppe til nynorsk. Riksavisene held diverre framleis på sitt – særleg Dagbladet og VG er fastlåste i eit språksyn frå fleire tiår attende, der dei hevdar at tospråkleg redigering vil gjere avisa dårlegare. Elles er det fullt mogleg å vere skrivande nynorskjournalist i riks- og regionaviser som td. Morgenbladet, Nationen og Bergens Tidende. Samstundes er det råd å få tak i nynorskversjonar av dei mest populære programvarene som t.d. Open Office, Microsoft Office og Firefox. Ein kan òg velje å bruke den nynorske versjonen av det populære nettsamfunnet Facebook.

Utfordringa ligg i at nynorskbrukarane ikkje er medvitne nok. Då Startsiden laga Startsida, sette dei minimumstal for daglege treff for at satsinga skulle halde fram. Startsiden/Startsida er ei av dei største norske nettsidene. Det betyr at talet besøkande som samstundes er nynorskbrukarar, truleg er mykje større enn det bruken av Startsida syner. Dette gjeld òg for dei som kjøper seg nynorsk programvare. Det er ikkje mange land som har to versjonar av Microsoft Office. Dette krev tydeleg satsing frå selskapet si side. Mållaget samarbeider for tida med Microsoft om ei undersøking om nynorskbruken blant kundane deira, og resultatet ligg vonleg føre i vår.

Difor er no utfordringa å få fleire til å ta bruk dei nynorske variantane. Skal ein halde oppe trykket på å få meir nynorsk inn i alle media, må ein kunne syne til at dette er noko folk faktisk vil ta i bruk. Om ikkje blir det berre eit reint prinsipielt spørsmål.

RIKSAVISENE Kampen for at VG, Dagbladet og Aftenposten skal opne opp for nynorsk, held fram. I vinter fekk denne kampen drahjelp frå Tor Fuglevik som er styremedlem i Språkrådet. Han meinte at det var naturleg å setje krav om nynorsk i dei avisene som får økonomisk støtte frå Staten, anten som direkte pressestøtte eller som momsfritak. Avisredaktørane reagerte med argumentasjon om at dette var å leggje seg opp i den redaksjonelle fridomen som redaktøren har. Fuglevik svara då med at det ikkje er nokon skilnad frå eitt statleg gode til eit anna. Kan ein setje krav om nynorsk til TV2 som får tildelt ein konsesjon, så må ein kunne krevje det same til dei avisene som får økonomisk støtte.

Språkmeldinga er tydeleg på at avisene har eit særskilt ansvar for å ta vare på språket. Ho slår fast at pressestøtta ikkje berre er ei mediestøtte, men òg ei støtte til det norske språket. Meldinga etterlyser meir nynorsk i riksavisene, men kjem ikkje med konkrete framlegg om korleis ein skal oppnå dette. I statsbudsjettet for 2009 vart det øyremerkt 500 000 kroner "til å styrkje nynorsk journalistikk og anna publisistisk verksemd". Midlane vil truleg mellom anna gå til førebuinga av det tidlegare lova Vinjefondet, som nettopp skal styrkje det feltet.

REGIONS- OG LOKALAVISENE Dei største nasjonale avisene fekk ein kraftig reduksjon i opplagstala i 2008. Lokalavisene gjorde det derimot sterkt og greidde å halde opplagstala frå 2007. Det kan vere fleire grunnar, men lokalavisene tilbyr stoff med ei lokal forankring som ein ikkje finn i nettavisene. Dette er godt nytt for dei mange lokalavisene som bruker nynorsk, og det er godt nytt for målrørsla. Det betyr at den nynorske journalistikken vil halde seg levande.

Av regionsavisene står Bergens Tidende fram som den avisa som nyttar mest nynorsk. Avisa har dessutan

satsa på eigne lokalsider på nettet, og særleg her finn ein mykje nynorsk.

ÅmliAvisa starta opp 1. mars 2008 som rein nynorskavis, og redaktør Inger Stavelin fekk prisen som Årets Nynorskbrukar frå Nynorsk Kultursentrum. Snart fekk avisa fleire medarbeidarar, og dei opna opp for bokmål.

FJERNSYN Språkmeldinga kritiserer NRK for ikkje å nå konsesjonskrava når det gjeld nynorsk. Særleg gjeld dette for program for barn og unge, inkludert NRK Super. Mållaget har saman med Kringkastingsringen hatt to møte med kanalleiinga om situasjonen. Det er grunn til å tru at stoda vil betre seg. Ein eigen barnekanal har gjort det enklare å fylgje med på stoda, og dette tvingar NRK til å gje problemstillinga merksemd. Dessutan er det brei politisk støtte i Stortinget for at ein skal ha eit mangfaldig tilbod til ungar på NRK, og kringkastingssjefen gjev uttrykk for at kravet om 25 prosent nynorsk er viktig.

Det ligg likevel ei utfordring i at ungane ser på fleire kanalar enn NRK. Dette er privatåtte kanalar som er åtte av internasjonale medieaktørar som ikkje er underlagde Allmennkringkastarplakaten og dermed heller ikkje har noko krav om språkleg mangfald på seg.

NRK Super har likevel greidd å ete seg inn på desse kanalane og har ein rimeleg stor marknadsdel. Om ein ikkje greier å finne ein måte å få dei andre kanalane til å bruke dialekt og nynorsk, blir NRK Super desto viktigare for at ungane i det heile skal møte nynorsk i fjernsynet.

Eit steg i rett lei er å late distriktskontor lage fjernsyn for born. Serien *Her er eg* som blir produsert ved NRK Sogn og Fjordane, har fått god mottaking og er seld til fleire andre land. No er dei i gang med fleire episodar.

DEI NYNORSKE MEDIEDAGANE I oktober skipa Mediemållaget til Dei nynorske mediedagane for fyrste gong. Føremålet var å skape ein arena for organisasjonar og verksemder som arbeider med og for nynorsk i media. Dette året var det særskilt fokus på Dølen-jubileet og Aa. O. Vinje. I tillegg hadde både Mediemållaget, Kringkastingsringen og Noregs Mållag faglege seminar. Mediemållaget fekk mykje velfortent skryt for tilskipinga.

NYNORSK REDAKTØRPRIS Nynorsk redaktørpris vart delt ut for femte gong i år. Nynorsk redaktørpris for 2008 gjekk til sjefredaktør Arne Sigurd Haugen i Nynorsk Pressekontor og sjefredaktør og administrerande direktør Pål Bjerketvedt i Norsk Telegrambyrå. Dei to fekk prisen for samarbeidsavtalen mellom NPK og NTB og det viktige utviklingsarbeidet i byråa som fylgjer av avtalen. Juryen for Nynorsk redaktørpris er styret i Mediemållaget.

REKLAME Framleis er det få store verksemder som annonserer for ein nasjonal marknad på nynorsk, om ein då ser vekk i frå nokre få drypp. Lerum AS står her i ei særstilling. Det er likevel råd sjå at mindre verksemder fylgjer i fotspora. Jusprodusenten Balholm i Balestrand er i utgangspunktet ein regional aktør, men har byar som sin hovudmarknad. Dei nyttar nynorsk ikkje av di dei vil verke eksotiske, men av di dei vil vere ærlege. Den vesle iskremprodusenten Iskremgården i Rogaland har skift namn til Iskremgarden og har lagt om til nynorsk av di det vil skilje dei ut frå konkurrentane. Trenden er at nynorsk ikkje er noka hindring.

Då tv-distributøren Viasat skulle reklamere for tilbodet sitt, gjorde dei det på nynorsk i Møre og Romsdal og delar av Sogn og Fjordane. Dette var dei medvitne om at var noko nytt, og kontakta Mållaget slik at ein i samarbeid kunne skaffe det medieoppslag. Det enda i eit oppslag i Dagens Næringsliv om reklame på nynorsk. Dette var eit døme på at ein kan gjere begge delar, noko som kan vere nyttig når ein skal freiste å overtale t.d. matvarekjedene til å bruke nynorsk.

PROGRAMVARE Operativsystemet Vista kom med nynorsk tilleggspakke i 2008, og Microsoft Noreg lanserte ein nettstad for å hjelpe folk med å byte til nynorsk utgåve, microsoft.no/nynorsk.

Den komande versjonen av Windows, Windows 7, byggjer mykje på Vista og bør såleis kome på nynorsk ved lansering. Noregs Mållag har vore med og testa nynorsk brukargrensesnitt og handskriftattkjenning til Windows 7.

Nettlesaren Firefox tek stadig større delar av marknaden. Fordelen med denne nettlesaren er at nynorsk- og bokmåloppdateringane kjem samstundes. Nettlesaren Opera gjer det mogleg å nettsurfe på nynorsk frå mobiltelefon.

Den gratis kontorpakka Openoffice kom med utgåve 3.00 i 2008, og ho er som tidlegare tilgjengeleg på nynorsk. Talet på nedlastingar av kontorpakka OpenOffice.org gjekk opp med 67 prosent i 2008 frå 2007, med over 500 000 nedlastingar av dei norske utgåvene. Nynorskversjonen stod for om lag 10 prosent av nedlastingane.

I desember 2008 kom det fram at dei tilsette ved Helse Vest og ved NAV Sogn og Fjordane må bruke bokmålsversjonen av Microsoft Officet. Bakgrunnen for dette var at IT-avdelingane meinte det ville føre til for mykje ekstraarbeid og administrasjon å bruke den nynorske utgåva.

Med overgangen til digital-TV må ein skaffe seg ein ny mottakarboks for å sjå TV-signala. Desse boksane har stort sett berre tekst på engelsk. Det finst eitt unntak, Humax CXHD-3000T, som er omsett til nynorsk. Likevel er ikkje denne omsetjinga gjord tilgjengeleg for kundane enno, men vi er lova at det skal skje ved ei programvareoppdatering.

SPRÅKTEKNOLOGI Eit av dei mest konkrete framlegga i Språkmeldinga er opprettinga av ein språkbank. Dette er eit arbeid som strekkjer seg mange år attende, men som skaut fart då ressursane som låg i buet etter Nordisk Språkteknologi (NST), vart kjøpte opp. Ressursane består av tekst, tale og leksikon knytte til taledata som var lagde til rette for utvikling av språkteknologi. Forskingsrådet gav støtte til ein gjennomgang av desse ressursane med tanke på gjere dei tilgjengelege for ålmenta. Dette arbeidet er delvis ferdig og det er no råd å søkje i talearkivet hjå Norsk Språkbank. Det eigentlege arbeidet har enno ikkje kome i gang. Regjeringa har løyvd 2,5 millionar kroner til oppstart, men det er enno usikkert når det kjem i gang, og kvar banken skal liggje. Eit interimstyre står no for drifta. Interimstyret har representantar frå dei fem eigarane Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, NTNU, Språkrådet og IBM. Språkrådet fungerer som sekretariat.

I desember var det ein konferanse i Bergen der ein byrja eit ordskifte for kvar grensa går mellom Språkbanken og dei andre språksamlingane. Språkbanken har som mål å gjere ressursane tilgjengelege for ålmenta, medan mykje av forskingsmaterialet berre skal nyttast til forsking. I samband med det vart det òg sett på kva potensial og utfordringar norske språksamlingar har til å vere med i CLARIN. Det er eit europeisk samarbeidsprosjekt der ein freistar å knyte saman europeisk språkforsking og språkteknologi.

INTERNETT Det er framleis få nettressursar på nynorsk, og Nynorsk Wikipedia er difor eit viktig tilskot og ein god møtestad for nynorskbrukarar. Den nynorske utgåva av det frie nettoppslagsverket Wikipedia har no over 45 000 artiklar. Nynorsk Wikipedia vart grunnlagd 31. juli 2004. Wikipedia på bokmål og riksmål har 205 000 artiklar.

Nasjonalt senter for nynorsk i opplæringa har lansert Nynorskbok.no med tips til nye, gode nynorske bøker som høver for ulike aldersgrupper. Dei driv også sida Les for meg! med tips til formidling av nynorsk litteratur for born.

Den nynorske nettbokhandelen bokdykk.no vart lansert i 2008, og har overteke arbeidet med Blåmann barnebokklubb.

NÆRINGSLIVSPRIS Kari Traa tok i mot Nynorsk Næringslivspris under ei tilstelling på Det Norske Teatret. (Foto: Kjartan Helleve)

Næringsliv

TINEMJØLK Tine BA tok kontakt med Noregs Mållag i haust for å invitere oss til å vere med på å drøfte språkbruken på mjølkekartongane. Dei skreiv mellom anna: TINE vurderer nå om denne [tospråklege] praksisen skal fortsette eller om det skal benyttes kun en målform på alle typer melkekartonger i hele Norge. Et mulig effektiviseringstiltak for TineMelk er nemlig kun å benytte en målform på melkekartongene, og da bokmål […] Det er bare TINE som praktiserer to målformer på

melkekartongene i dag. Det er liten tvil om at kun bokmål vil bidra til at vi fremstår atskillig mer enhetlig […].

Mållaget møtte marknadsavdelinga i Tine i januar og vart orientert om ei undersøking dei hadde gjort om språket på mjølkekartongane. Dei meinte undersøkinga viste at få bryr seg. Dei signaliserte trong for effektivisering, og dei fekk ei rekkje innspel frå Mållaget til moglege gode løysingar som ville ta omsyn til innsparingsbehovet. Det prioriterte alternativet frå vår si side var å ha tospråklege kartongar over heile landet, heile tida.

Etter nokre veker vart saka lagd på is fordi Tine melde at dette ikkje kom til å verte handsama i vår likevel. Ved neste kontakt i slutten av februar vart vi difor svært overraska då Tine inviterte til nytt møte for å orientere oss om den løysinga som *alt var vedteken* i konsernet. Løysinga deira var at all kulturmjølk skal vere på nynorsk, 1/8 av alle søtmjølkskartongane skal ha nynorsk tekst på den eine sida, men logoen på søtmjølka skal heile tida vere *TineMelk*, anten teksten elles er på nynorsk eller bokmål. Mållaget melde at nasjonale løysingar er ein god måte å tenkje på, men at dette med logoen er heilt uaktuelt for oss å miste. Saka er framleis i arbeid i det årsmeldinga går i trykken.

NYNORSK NÆRINGSLIVSPRIS Prisen skal gå til ei verksemd som heilt eller delvis nyttar nynorsk i marknadsføring og annan kundekommunikasjon. Kari Traa A/S fekk Nynorsk næringslivspris 2008. Utdelinga fann stad på Det Norske Teatret i Oslo. Utdelinga fekk lite merksemd, trass i ein kjend prisvinnar, men VG Nett hadde eit fint oppslag på nettsidene sine.

I juryen sat Berit Rekve (leiar i Mediemållaget), Jørn Lekve (direktør for informasjon og samfunnskontakt Sparebanken Vest), Christian Sulheim (tidlegare konserndirektør ICA Norge og bonde, representant for Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon) og Anne Karin Sveinall (rektor ved Adolf Øien videregående skole og tidlegare direktør i Fokus Bank) og Liv Krumsvik (leiar for Nordmøre Mållag)

Kultur og kulturpolitikk

Økonomisk støtte til norsk kulturliv er ei støtte til nynorsk kulturliv. Når regjeringa aukar midlane til innkjøp av ny norsk skjønnlitteratur til biblioteka, vil dette vere bra for den nynorsk litteraturen. I tillegg fekk målrørsla ti millionar ekstra i form av direkte tilskot til nynorskinstitusjonane, inkludert 500 000 til Mållaget. Dette har styrkt dei nynorske kulturinstitusjonane.

Det er likevel svarte hol på kartet. Sjølv om det er mange nynorske kunstnarar som gjer det godt både innan musikk, teater og litteratur, så har me enno til gode å sjå ei nynorsk oppsetjing på Den Norske Operaen. Det er likevel små tendensar ein kan glede seg over. Utviklinga innan til dømes dansebandsjangeren har kome utan noka direkte støtte. Den auka dialektbruken i norsk film kjem heller ikkje etter ei direkte satsing. Utfordringa for målrørsla blir difor korleis ein skal arbeide med nynorsk kultur på andre felt enn der ein står relativt sterkt.

I tillegg til alle dei flotte lokale kulturelle tilskipingane til lokallag, har Noreg Mållag vore involvert i to større turnear. *Vestlandsrevyen* var ei hylling av nynorsk og Ivar Aasen, og Mållaget fekk nytta framsyningane til vervearbeid. Lokalt hjelpte til gjengjeld tilskiparane med marknadsføring føre framsyninga. I tillegg hadde Rolf Theil ein rundtur til ulike lokallag med eit føredrag om språk. Denne turneen var delvis finansiert gjennom tilskot frå Utanriksdepartementet. Desse turneane skapte aktivitet i lokallaga, og kan vere mal for liknande opplegg i framtida.

LITTERATUR Nominasjonane til Brageprisen 2008 synte at nynorsk litteratur lever og har det godt. I klassen for Skjønnlitteratur for vaksne var både Gunnhild Øyehaug (*Vente, blinke*) og Jørgen Nordheim (*Adjutanten*) nominerte. I klassen for Sakprosa var Nils Rune Langeland (*Noreg*) og Stephen J. Walton (*Skaff deg eit liv! Om biografi*). Nomineringa syner at sterke nynorske bøker ikkje berre kjem ut på Det Norske Samlaget; Langeland kjem ut på Aschehoug og Øyehaug på Kolon. Dei små forlaga som satsar på nynorsk, gjer det godt, og alle dei store forlaga har fleire nynorskbøker, særleg mellom debutantane. Men om ein ser på breidd og tal på titlar, så er framleis Samlaget sjølve ryggrada for nynorsk litteratur. Brage Heiderspris 2008 gjekk til Kjartan Fløgstad.

Norsk Kulturråd har ein eigen budsjettpost til nynorsk litteratur. Denne støtta har gått til billigbokutgåver og særlege satsingsområde som t.d. fagbøker for born. Tidlegare var det slik at Samlaget forsynte seg grovt av denne potten, men frå i haust av skal Samlaget få denne støtta direkte. Posten har vorte noko mindre, men er framleis på fleire millionar. I håp om å stimulere til fleire nynorske bøker, inviterte difor Kulturrådet alle dei andre forlaga til eit møte der dei informerte om denne støtta.

Nynorsk litteraturpris 2007 gjekk til Frode Grytten for *Rom ved havet, rom i byen* (Samlaget) og Nynorsk barnelitteraturpris gjekk til *Godnattboka* (Skald forlag).

FILM Filmen *Tropa de Elite* frå Brasil vart den fyrste nynorskteksta filmen på svært lenge. Grepet kom etter ei oppmoding frå NMU om å ha fleire nynorskteksta filmar. Eit anna gledeleg trekk er bruken av dialekt i norsk film. Den svært sentraliserte produksjonen gjorde lenge at ein nesten berre bokmål normaltalemål eller i beste fall austnorske dialektar. Brotet kom med *Mongoland* (2000) der alle snakka meir eller mindre stavangerdialekt. Filmen vart òg gjennombrotet til Kristoffer Joner og Pia Tjelta som har halde på dialekten sin i svært mange filmar seinare. I løpet av det siste året har det komme fleire

VASSENDGUTANE – Tusen takk, dette set vi pris på! Det er kjekt at Mållaget legg merke til oss, sa vassendguten Sindre Aam då Hege Myklebust gav gruppa blomar og gratulerte med suksessåret 2008. (Foto: Kvinnheringen)

filmar der dialekten er ein viktig del av forteljinga. *Mannen som elsket Yngve* var klårt ei stavangerforteljing og *Kautokeino-opprøret* var klårt ei samisk forteljing. Noko av det same finn ein i trønderfilmen *Nord*. I *Jernanger*, som er nok ein stavangerfilm, så held Bjørn Sundqvist på sin nordnorske dialekt og syner dermed at han er på framand grunn. Det er eit berande element i forteljinga, og syner at norsk film har fått respekt for dialekt.

MUSIKK NRK P3 skipar kvart år til Urørt-tevlinga, der populærmusikalske orkester kan sende inn bidrag og bli vurderte. Dei ti beste kjem til ein finale. I år var det fleire bidrag som var på norsk, og tre med klår loddefjorddialekt. Det betyr ikkje at ein ikkje ynskjer å få suksess i utlandet. Bergensgruppa Casiokids har fått stor merksemd i England med songar som ””Grønt lys i alle ledd” og ”Verdens beste land”, og Kaizers Orchestra har ein stor tilhengjarskare i Danmark trass i, eller kan hende på grunn av, sin klåre rogalandsdialekt. Det byrjar å bli langt mellom dei som hevdar at ein må syngje på engelsk for å få suksess.

Alle dei nominerte til Spellemannsprisen 2008 i klassen for Danseband syng på dialekt. Dette er noko som bransjen deira sjølv legg vekt på som viktig, då dansemusikk svingar mest når han handlar om dei nære ting.

Offentleg målpolitikk og målbruk

NY OFFENTLEG SPRÅKPOLITIKK Dei siste åra har det vore eit samanhengande trykk frå storting og regjering som syner eit medvit om den norske tospråksstoda. Det er også ein tydeleg vilje til å styrkje nynorsken frå dei aller fleste politiske partia, i alle fall i teorien. Utfordringa i den positive trenden vi no er inne i, er å

TRE PÅ TUR *Fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys, Kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell og Kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa i Ivar Aasen-tunet for å fortelje at regjeringa satsar på nynorsk. (Foto: Hege Lothe)*

fylgje opp, ta politikarane på ordet og sjå til at ord vert omsette til handling og pengar.

STORTINGSMELDING 35 MÅL OG MEINING

Noregs Mållag var svært nøgd med denne meldinga som vart lagd fram i juni under Dei nynorske festspela. Det er gjort eit særs grundig arbeid med analysedelen i meldinga, ikkje minst i kapitlet "Språk og makt". Når ein har peika på problema, må ein likevel kome med tiltaka. Meldinga inneheld ei rekkje gode framlegg også her, men det følgjer som vanleg ikkje pengar med ei stortingsmelding. Utan vidare påtrykk frå ei samla målrørsle, kan det difor lett ende med å verte ei flott ynskeliste i staden for reelle endringar. Hovudkravet frå Mållaget har vore å få i gang eit større forskingsprosjekt om den norske språkstoda og om nynorsken. Eit slikt forskingsprosjekt bør som eit minimum skaffe informasjon om utbreiinga av nynorsk på ei rekkje område, og om problemstillingar knytte til målbyte.

Vi peika også på utfordringane innanfor programvare og offentleg målbruk. I tillegg bad vi om at det vert oppretta eit eige språkombod, eller ein annan funksjon der enkeltpersonar kan klage dersom lover og reglar ikkje vert fylgde.

Under arbeidet med meldinga laga vi i haust til ein studiering som vart sendt alle laga. Vi har ikkje oversyn over kor mange av laga som brukte tilbodet som ordskifte- /studiegrunnlag i styret eller på opne møte.

Komiteinnstillinga som skal leggjast fram for Stortinget er utsett, og vil fyrst vere klar i slutten av april.

STORTINGSMELDING 23 SPRÅK BYGGER BROER Kunnskapsdepartementet la fram stortingsmelding om språk i skulen i mai 2008. Det sentrale kravet vårt var å få forskingsmidlar til meir dokumentasjon om tilhøvet mellom nynorsk og bokmål. Både denne og andre stortingsmeldingar har streka under mangelen på kunnskap og talmateriale når det gjeld stoda for nynorsken i samfunnet, og Mållaget ser det som avgjerande at det vert rom for eit større forskingsprogram om dette. Forskinga bør mellom anna kartleggje omfanget av og årsaker til målbyte, omfanget av nynorsk som opplæringsmål i ungdomsskulen og på den vidaregåande skulen, omfanget av nynorsk i barne- og ungdomsprogram i fjernsynet, læringsressursar på nynorsk for barnehagen, arbeidsstader der nynorsk er arbeidsspråket og målbyte i arbeidslivet.

Elles tok vi opp læremiddelsaka, at det er viktig å starte tidleg med nynorsk i skulen, problemstillingar knytte til målbyte, norskopplæringa for innvandrarar, lærarutdanninga og samanhengen mellom barnehage og skule.

STORTINGSMELDING 11 LÆREREN – ROLLEN OG UTDANNINGEN I februar 2009 kom stortingsmeldinga om lærarutdanninga, med høyring alt i slutten av same månaden. I framlegget til ny lærarutdanning har departementet skilt mellom utdanning for undervising på 1. – 7. steget og undervising på 5. – 10. steget. I utdanninga for 5. – 10. steget er det framlegg om at einast pedagogikk skal vere obligatorisk fag. Mållaget har reagert på at norskfaget vert teke ut som obligatorisk fag for alle andre lærarar enn dei som skal undervise i norsk. Vi har både sendt inn høyringsfråsegn og delteke på høyring i komiteen. I Kunnskapsløftet er det streka under at språk skal lærast og arbeidast med i alle fag og at "alle lærarar er norsklærarar". Då må etter vårt syn alle lærarar også har eit minimum av norskfagleg kompetanse som del av utdanninga si.

OFFENTLEG MÅLBRUK På hausten hadde Mållaget møte med Språkrådet og drøfta arbeidet deira som tilsynsorgan for målbruken i statsetatane under departementsnivå. Vi melde eit ynske om at skriftlege rutinar for veksling mellom målformene også vert samla inn og tekne med som ein del av rapporteringa statsorgana gjer. Vonleg let det seg gjere, men det kan tidlegast skje frå statistikken som gjeld 2008. Språkstatistikken viser at det er ein liten framgang i nynorskbruken frå 2006 til 2007. Det er likevel langt att når 3 av 4 statsorgan framleis bryt mållova.

Frå regjeringshald er det tydeleg at norsk språk har hatt større merksemd no enn før, sjølv om resultata let vente på seg. Eitt av dei tiltaka som er kome i gang, er Klart språk-prosjektet til Fornyingsdepartementet. Gjennom dette prosjektet satsar ein på å gjera den offentlege språkbruken lettare å forstå for mottakarane, både på bokmål og på nynorsk. Departementet satsar mellom anna på språkkurs for statstilsette for å nå måla sine.

Oslo kommune er ein språknøytral kommune. Heilt sidan 70-talet har kommunen likevel hatt vedtak om at dei tilsette må bruke bokmål. Mållaget har sendt brev til kommunen og bede dei om å endre vedtaket sitt, slik at dei tilsette vert stilte fritt.

Talemål og skriftmål

Landsmøtet i 2008 handsama normeringspolitikken til Noregs Mållag som ei av hovudsakene. Saka har vore aktuell fordi Språkrådet arbeider med normeringa av nynorsken. Landsmøtet vedtok ei fråsegn der hovudmomenta er at Mållaget ynskjer å oppheve skiljet mellom hovudformer og klammeformer, og at nynorsknormalen bør strammast varleg inn. I St.meld. 35 fekk Språkrådet mandat til å gå vidare med arbeidet med normeringa av nynorsken. Dette arbeidet vil truleg kome i gang for fullt i 2009.

Sumaren 2009 vart det sendt ut framlegg til ny salmebok og ny liturgi for kyrkja. Det utkastet som låg føre, er på langt nær godt nok, og Mållaget melde seg som høyringsinstans. Det er mellom anna avgjerande for Mållaget at fordelinga mellom nynorsk- og bokmålssalmar er om lag lik, slik at ein finn salmar til alle bruksområde same kva målform ein bruker. I haust sette styret ned ei eiga nemnd som skal gå gjennom høyringsframlegget, og kome med innspel til styret om synspunkt frå Mållaget. Høyringsfristen vart seinare utsett til september 2009, og styret har difor også utsett handsaminga av saka.

HØYRING OM DOKUMENT 8:58 (2007-2008) – STADNAMNLOVA To stortingsrepresentantar frå Høgre hadde reist framlegg om at stadnamnlova skulle endrast slik at grunneigar skal tilleggjast større vekt ved fastsetjing av rettskrivinga av gards- og bruksnamn. Mållaget deltok i høyringa og bar fram synet om at dei einskildsakene som låg til grunn for framlegget, bør kunne løysast på anna vis enn gjennom ei lovendring med store kulturpolitiske fylgjer.

Forvalting av stadnamnarven vår er svært viktig. Hovudgrunnlaget for Noregs Mållag er framleis stadnamna som *verneverdige kulturminne*. Ein bør difor ikkje gjere endringar som svekkjer kulturminnefunksjonen og den namnefaglege instansen. For stadnamn som kulturminne er det særleg viktig å sjå på dei nedervde lokale uttaleformene som siste lekken i ein ubroten historisk samanheng. Den munnlege traderinga mellom generasjonane er svekt i vår tid, og namna blir i stadig sterkare grad lært etter skrifta, frå kart, skilt og andre kjelder. Dei skriftformene som blir fastsette til offentleg bruk, vil dimed bli grunnlaget også for dei munnlege formene som vil leve i framtida.

Diverre vann ikkje Mållaget sitt syn fram i komiteen. Komiteen støtta framlegget om ei endring slik at grunneigar skal ha større innverknad, ikkje berre på slektsnamnet sitt, men på gards- og bruksnamnet som slektsnamnet spring ut frå. Regjeringa vil seinare kome med framlegg om endringar ut frå komitesynet.

Internasjonalt arbeid

Styret har i perioden arbeidd med å få til eit dagsseminar om minoritetsspråklege problemstillingar. Det synte seg i haust å vere vanskeleg å få samla fagkompetansen på aktuelle tidspunkt, og seminaret vil difor ikkje verte gjennomført før i neste arbeidsperiode.

Internasjonalt utval har lege nede i perioden. Utvalet vart i si tid oppretta for å vera med i arbeidet med Internasjonalt program for språkleg og kulturelt mangfald. Styret har no i samarbeid med utvalsmedlemene starta ei evaluering av utvalsarbeidet. Målet er å få ei grundig vurdering av kva for oppgåver eit slikt utval i framtida kan og bør drive med, slik at styret saman med eit utval kan få arbeidd best mogleg med internasjonale spørsmål.

Sumaren 2008 melde Noregs Mållag seg inn i organisasjonen Network to Promote Linguistic Diversity (NPLD), etter vedtak om innmelding på landsmøtet same året. Vi har så langt ikkje vore aktive i organisasjonen, men NPLD vil vere eit godt nettverk for aktuelle europeiske språkspørsmål der vi kan ha nytte av samarbeidspartnarar.

Samskipnaden

Lag og medlemer

Medlemsutviklinga har dei siste åra vore slik (betalande medlemer 31. desember):

	Medlemer	*Endring*	*Tilgang*	*Fråfall†*	*Fråfall**
1997	10 826	- 287	566	-853	
1998	10 852	+ 26	691	-665	
1999	11 046	+ 194	775	-581	
2000	11 001	- 45	539	-584	
2001	10 883	- 118	476	-594	
2002	10 588	- 306	658	-688	-276
2003	10 329	- 259	491	-731	-235
2004	10 141	- 188	452	-461	-197
2005	10 162	+ 21	675	-487	-167
2006	10 167	+5	389	-525	-535
2007	10 323	+156	504	-1105	-395
2008	10 251	-72	756	-523	-305

† Utmeldingar og avlidne
* Har ikkje fornya

Medlemstalet gjekk ned med 72 medlemer (-1% prosent) i 2008.

Medlemstalet for 2008 er med det 10 251. Medrekna medlemene i Norsk Målungdom er medlemstalet 11 731, ned 154 frå 2007. Om me skil mellom laga som har lokal og sentral innkrevjing, ser me at dei «vanlege» lokallaga våre har hatt ein framgang på 120, frå 8289 til 8409. Jamt over er det slik at dei fleste laga anten har om lag det same medlemstalet, eller aukar litt. Praksisen med medlemsregistreringa er slik at medlemer som ikkje melder seg ut, men heller ikkje betaler medlemspengar, vert ståande i registeret og får tilsendt medlemspengekrav og Norsk Tidend i tre år. Deretter vert dei sletta.

Dei som ikkje har betalt, er med på medlemslistene som lokallaga får tilsendt, slik at laga kan ta kontakt med dei, men dei vert sjølvsagt ikkje rekna med i det offisielle medlemstalet.

LOKALLAG, FYLKESLAG OG YRKESMÅLLAG

For 2007 mottok skrivarstova årsmelding frå 125 lag og 17 fylkeslag. For 2006 var tala 129 og 19. Det er svært alvorleg at det er to fylkeslag som ikkje har sendt inn årsmelding. Det er framleis aktive lag som ikkje sender inn årsmelding, men rutinane for dette ser ut til å ha vorte mykje betre. Laga som ikkje sender inn årsmelding, får ikkje nytta dei demokratiske rettane sine i samskipnaden. Mange lag får heller ikkje utbetalt medlemspengar dei har til gode, på grunn av manglande innsending av årsmeldingar. Klepp Mållag og Øystre Slidre Mållag er oppattskipa i perioden. Skedsmo Mållag har meldt seg inn i Fylkesmållaget Vikværingen.

Åtte lag er med både i Noregs Mållag og Noregs Ungdomslag.

STUDIEARBEID OG LEIARTRENING

Noregs Mållag er ein av 24 medlemsorganisasjonar i Folkekulturforbundet.

I 2008 hadde vi registrert 25 studietimar, knytte til 1 kurs . I 2007 hadde vi registrert 444 studietimar, fordelte på 12 kurs i tre lag. Det er framleis slik at det meste av studiearbeidet laga driv med, ikkje vert rapportert inn til Folkekulturforbundet. Det laget som hadde kurs, fekk utbetalt 1325 kroner i støtte.

Nynorsk er i dag både ei sjølvstendig målform og eit sjølvstendig skriftspråk og samstundes ein nødvendig del av norsk kultur og norsk språk. Ingen strategisk språkpolitikk for framtida kan gå utanom nynorsken.
St.meld.nr. 35 Mål og meining

I AKSJON Det er etter kvart blitt ein tradisjon. Mållaga på Agder går saman om å markere Mållaget med stor stand på Landbrukets Dag på Evje. Det var i midten av august, og dei som stakk innom standen fekk med seg både kaffi og ein god prat. (Foto: Privat)

LEIARTRENINGSSEMINAR Ei nemnd har på oppdrag frå styret utarbeidd eit program for eit leiartreningsseminar med utgangspunkt i eit opplegg som Åsmund Lien laga i førre periode og tidlegare leiartreningsseminar i Mållaget. Vi tek sikte på at det fyrste seminaret vert i Hordaland saman med Noregs Ungdomslag. Somme punkt skal vere felles, og ved andre skal punkt skal organisasjonane dele seg. Seminaret skal gå over ein og ein halv dag, med sosial samling på kvelden. Vi tenkjer oss eit slikt innhald: Ei innleiing med emnet Kvifor nynorsk? Dette skal opne eit punkt om debatt og argumentasjonsteknikk der deltakarane skal diskutere emnet frå ulike vinklar. Deretter punktnedslag i målstriden (røynsler frå lokale saker), presse- og informasjonsarbeid, idébank til lokale aktivitetar og gjennomgang av organisasjonsarbeid (til dømes årsmøte, oppbygging, økonomi og styrearbeid). Dette seminaret skal vere utgangspunkt for nye seminar i andre delar av landet.

NYTT MEDLEMSREGISTER Etter ein optimistisk start på året med nytt medlemsregister kom vi ned på jorda att. Som med dei fleste IT-prosjekt, tek ting tid. Det at registeret ikkje har vorte klart, har medført problem for oss på skrivarstova, og viktigare, for lokal- og fylkeslag.

Det har i perioden vore vanskeleg å få sendt ut tilstrekkeleg og brukarvenleg informasjon om medlemstal, adresseendringar, innmeldingar og utmeldingar.

Registeret er bygd opp med tanke på at kvart lag sjølv skal kunne logge seg på og fylgje med på sine eigne lag. Dette har vi ikkje fått teke i bruk enno.

Funksjonane i det nye registeret er store framsteg, men til no har vi ikkje fått fullt utbyte av dei.

HAUSTSEMINARET I fjor valde Mållaget ein ny vri på haustseminaret. Styret hadde arbeidd med å få til eit seminar om minoritetsspråks- og morsmålstema, men

det lukkast ikkje. Då vart løysinga i staden å gå inn i eit samarbeid med Mediemållaget om Nynorske mediedagar i midten av oktober i Oslo. Dermed vart vi éin av fleire deltilskiparar, med ansvar for programmet som skulle vera sundagen. Programmet for helga var godt og viktig. Fredag var stortingsmelding 35 Mål og meining emne for drøfting. Laurdagen handla om nynorsk i fjernsynsprogram for barn og unge, medan sundagen var sett av til nynorsk i riksavisene og eit ordskifte om kva barrierar nynorskjournalistar meiner finst, dersom dei vel å skrive nynorsk på jobb.

Det var diverre svært få folk til stades, samanlikna med tidlegare seminar. Truleg skriv det seg i hovudsak frå at vi ikkje greidde å kommunisere godt nok at denne tilskipinga var å rekne som haustseminaret vårt. Røynslene frå denne tilskipinga vil bli tekne med i framtidig seminarplanlegging.

VERVING OG VERVETILTAK Alt i alt har året 2008 synt seg å verte eit godt verveår. Samla sett i perioden frå 1. januar til 31. desember 2008 vart det verva 1020. Framleis har ikkje alle dei nyinnmelde betalt medlemspengar, men talet på nyinnmelde ligg høgare enn året før. Frå 1. januar 2007 til 31. desember 2007 vart det verva 653 nye medlemer.

Ein del av forklaringa til denne oppgangen er at styret har valt å setje av pengar til medlemsverving. I hovudsak har dette vore to kampanjar. Den eine var knytt til å sende ut innmeldingsgiroar i tre aviser. Alle tingarane i Dag og Tid og Klassekampen mottok innmeldingsblankett i avisa, medan alle Vårt Land-tingarane på Vestlandet fekk tilsvarande giro i posten. Dette var eit godt påslag i vervestatistikken. Frå 1. oktober til 31. desember melde 352 nye seg inn.

Hausten 2008 vart det inngått ein avtale mellom Vestlandsrevyen og Noregs Mållag. Vestlandsrevyen skulle på turne frå Åndalsnes i nord via Suldal i sør til Ål i aust. Noregs Mållag fekk to gratisbillettar til kvar framsyning og fekk løyve til å dele ut vervekort med tilbod om medlemsskap til 50 kroner og jakkemerke med teksten: Takk, Ivar Aasen! Som mottyting skulle laga dele ut reklameflygeblad for framsyninga eit par veker i framkant. Om lag 100 melde seg inn i Noregs Mållag i etterkant av dette vervetiltaket.

Dessutan har skrivarstova i samarbeid med Norsk Målungdom sendt brev til alle deira medlemer over 30 år, der vi bad dei vurdere overgang til Noregs Mållag. Ein god del valde å gjere det.

Det er sendt ut medlemslister og verveoversyn jamleg, eigne verveflygeblad er produserte og distribuerte, og det er brukt godt med plass på verving i medlemsbladet og på nettsidene.

Ei rekkje lokallag sende inn namnelister på folk dei meinte kunne vere interesserte i medlemskap, og skrivarstova sende innmeldingsblankettar til dei. Dette er eit tiltak som også gjev nye medlemer, og det er godt å sjå at eit slikt samarbeid mellom lokallag og skrivarstova gjev resultat.

NYTT OM NYNORSK – LAGSSENDING Hausten 2008 sette vi i gang eit nyhendebrev på e-post; Nytt om nynorsk. Det vert sendt ut til dei av kontaktpersonane i laga og medlemene som har takka ja til det. Til no er det sendt ut tre slike nyhendebrev. Nettadsressa for påmelding er http://groups.google.com/group/nytt-om-nynorsk. Det er 260 som får desse sendingane no.

Det er sendt ut lagssendingar på vekselvis e-post og vanleg post, sju stk alt i alt.

MATERIELLPRODUKSJON På landsmøtet i Stavanger vart det lansert ei aksjonspakke som lokallaga kan kjøpe til ein rimeleg pris. Denne pakka inneheld 1 kilo drops og 100 stk ballongar – berre med merket til Noregs Mållag, plakatar og eit to meter høgt rullebanner. Dette aksjonsmateriellet har vorte godt motteke, og om lag 25 lag har tinga denne pakka.

I løpet av året har vi også produsert jakkemerke med tekstane *Takk, Ivar Aasen!* og *Slepp nynorsken til!* Desse merka vert selde rimeleg til laga og andre. I tillegg til dette har det vorte laga ulikt salsmateriell som vert seld via nettsidene og på tilskipingar i Mållaget. For tredje året på rad har me laga eit eige servise med kaffikrus, te-kopp og asjett med gode nynorske tekstar. Skrivarstova arbeider heile tida med nye produkt og idear til profileringstilfang og tek gjerne i mot idear og framlegg frå laga.

ORGANISASJONSINITIATIV Hausten 2008 bad styret skrivarstova utarbeide eit opplegg for eit organisasjonsinitiativ som alle laga i Noregs Mållag kan delta i.

Bakgrunnen for denne initiativet er at målfolk ofte er aktive i ei lang rekkje organisasjonar. Dette gjer at organisasjonen, dei tillitsvalde og sakene våre er kjende for mange menneske utanfor rørsla vår. Styret trur likevel det er råd å gjere meir nytte av desse kontaktane. Mottoet for organisasjonsinitiativet er: Tenk målsak - bruk nynorsk i organisasjonslivet. Målsetjinga for initiativet er at me vil at Mållaget skal verte meir synlege, auke kontaktflata vår, skaffe nye impulsar og medlemer, og få gjennomslagskraft for målpolitikk lokalt.

Starttidspunktet var planlagt til januar 2009. Då skulle alle laga få lokallagssending med materiell. Vi har dessverre blitt noko forseinka i forhold til denne fristen. Men straks kampanjepakka er klar, vert ho sendt ut. Ho skal innehalde idear til aktivitetar, organisasjonsordliste på nynorsk, møtestyring på nynorsk, ulike døme på årsmøtevedtak, lesarbrevmalar og liknande som kan sendast til ulike delar av fagrørsla og fagblada. I tillegg vil det vere eit eige notat om eit initiativ for saman å skape ein tospråkleg organisasjon: Korleis gjere organisasjonen din tospråkleg? I tillegg til materiell kan sentrallekken tilby nynorskkurs for organisasjonstillitsvalde og

HEIDER 1 Nynorsk Litteraturpris 2008 gjekk til Frode Grytten, Nynrorsk Barnelitteraturpris til Godnattboka, *her representert ved forlagsredaktør Simone Stibbe frå Skald Forlag. (Foto: Hege Lothe)*

HEIDER 2 Målprisen 2008 gjekk til Halvor Folgerø og Finn Tokvam for deira mangeårige, intense og heilhjarta innsats for nynorsk. (Foto: Hege Lothe)

reise til lokallag som innleiarar med interessante emne som ein kan invitere andre organisasjonar med på.

Frå sentralt hald har styret peika seg ut at ein ynskjer å ta nærare kontakt med LO og Norges Idrettsforbund for å oppmode dei om å bruke meir nynorsk i deira kommunikasjon med heile organisasjonen sin, og med samfunnet rundt. Førebels er planen at dette organisasjonsinitiativet skal gå gjennom heile 2009. Norsk Tidend skal brukast aktivt undervegs til å informere om kva som skjer både lokalt og sentralt.

ROLF THEIL-TURNÉ I samband med mangfaldsåret og med støtte frå Utanriksdepartementet skipa Noregs Mållag til ein turné med språkvitskapsmannen Rolf Theil i oktober og november 2008. Opplegget heitte "All verdas språk", og synleggjorde det utrulege mangfaldet i verdas språk, og korleis det kan ha seg at det er slik. Turneen vart organisert i samarbeid med lokale mållag, og vitja Stord, Bergen, Radøy, Landvik, Sandefjord, Bø i Telemark, Hemsedal, Vang i Valdres og Fredrikstad. Me oppsummerer turneen som svært vellukka, og om vi får støtte til eit slikt prosjekt planlegg vi å gjennomføre noko liknande i 2009.

LANDSMØTET Landsmøtet i 2008 vart lagt til Stavanger fordi byen var Europeisk kulturhovudstad 2008. First Hotell Alstor var vertskap for møtet, og det møtte 150 utsendingar med røysterett og 11 gjester frå nærskylde organisasjonar. Talet på utsendingar med røysterett var 121 i 2007, 171 i 2006, 143 i 2005 og 147 i 2004.

Landsmøtet 2008 vedtok nytt treårig arbeidsprogram. Dette var ei viktig sak på landsmøtet. Dei andre store sakene var skulepolitiske utfordringar med innleiing frå Bård Vegar Solhjell, og normeringa av nynorsken. I leiartalen la Hege Myklebust vekt på samanhengen mellom tale og skrift, og måten me argumenterer for nynorsk på. Ho trekte fram at meir nynorsk normaltalemål ville kunne styrkje nynorsken som skriftspråk, og at målrørsla i større grad må greie å gjere nynorskbrukarar til målfolk, gje dei ei god grunngjeving for kvifor dei bør halde på nynorsk når bokmål kan verke som ei enklare løysing. Solhjell la vekt på at skulen må gje ei betre opplæring både i lesing og skriving, og at elevane som har bokmål som hovudmål må få ei betre opplæring i nynorsk. Han viste stor vilje til å gjere ein innsats for å betre læremiddelsituasjonen, men mana likevel til tolmod. Solhjell fekk òg med seg tre idear til tiltak, som styret hadde utforma og vedteke på førehand. Trond Trosterud innleidde om emnet *Normeringa av nynorsken*. Trosterud sette spørsmålet om normering inn i ein historisk og internasjonal samanheng, og trekte fram nokre viktige prinsipp for normering. Dette emnet kom opp som eit resultat av at Språkrådet har vedteke å gjere nynorsknorma enklare og strammare. Morten Søberg frå styret innleidde om nytt arbeidsprogram. Framlegget frå styret la opp til ulike arbeidsmåtar i dei tre ulike områda: Nynorskområde, 50/50-land, og nynorsk mindretalsområde. Det kom ein del innvendingar mot denne tankegangen, og resultatet av mange framlegg frå

HEIDER 3 Marianne Furevikstrand frå Holmedal (t.h.) fekk eit stipend på 50 000 kroner frå Noregs Mållag for å starta bygdeaviser. Hege Myklebust gratulerer. (Foto: Hege Lothe)

salen var at det kom inn eit nytt punkt som heiter landsdekkjande tiltak.

Finn Tokvam og Halvor Folgerø fekk målprisen og Lise Lunde Nilsen og Terje Torkildsen fekk målblome for arbeid for nynorsk ved Våland skole. Dei to arbeidsstipenda på 50 000 kroner gjekk til Øystein Runde for eit nynorsk teikneserieprosjekt og til Marianne Furevikstrand for arbeid med eit nytt bygdeavisprosjekt i Dalsfjorden i Sunnfjord. Frode Grytten fekk Nynorsk litteraturpris for boka *Rom ved havet, rom i byen*. Nynorsk barnelitteraturpris gjekk til forlaget Skald for *Godnattboka*.

MIDLAR TIL STYRKING AV ORGANISASJONEN Mållaget har dei siste par åra hatt ein eigen post i budsjettet der lokal- og fylkeslag kan søkje om støtte til organisasjonsbyggjande tiltak. I haust laga styret retningsliner for søknad og prosjektrapportering, der det mellom anna er stilt krav til at prosjekta skal kunne ha læringsverdi for andre lag i organisasjonen.

I 2008 støtta vi Nordmøre Mållag med arbeidet for styrking av nynorsken i regionen sin, særleg innanfor barnehagar, mellom offentleg tilsette og i avisene. Vi støtta også Mediemållaget med tilskipinga Dei nynorske mediedagane, ei tilskiping vi også hadde programpostar til den eine dagen. Så langt har det kome få søknader om å få tildelt midlar. Styret vil prøve å marknadsføre ordninga betre, slik at i alle fall ikkje manglande informasjon er eit hinder.

HEIDER 4 Lise Lunde Nilsen og Terje Torkildsen fekk målblome for at dei på kvar sitt vis har vore viktige for nynorsken ved Våland skole i Stavanger. (Foto: Hege Lothe)

Informasjons- og mediearbeid

Noregs Mållag ynskjer å påverke individuelle og kollektive val på eit vis som fører til auka bruk av nynorsk i heile landet: Fleire nynorskbrukarar, fleire målfolk, fleire som er glade i nynorsken. Standpunkta våre skal gjerast synlege for vanlege folk, departement, direktorat, storting, regjering, skuleverket, andre offentlege institusjonar og næringsliv. Det er difor viktig å ha både eit offensivt medie- og informasjonsarbeid, og at arbeidet skjer jamt utetter året. I hovudsak er det leiar, nestleiar og arbeidsutvalet og dagleg leiar som er mest involverte i mediearbeidet. I år har to frå staben vore involverte på informasjonssida.

I året som har gått, er det sjølvsagt mange skulepolitiske saker som har stått sentralt. Tre viktige felt har vore: Styrk norskopplæringa i lærarutdanninga, Start tidlegare med sidemålsundervisning i skulen og Nynorske læremiddel til elevane. I mediearbeidet er det viktig at det stør oppunder lobbyarbeidet som vert gjort i Oslo.

MEDIEDEKKING PÅ LANDSMØTET På førehand var det planlagt slik at me ynskte å få merksemd om dei skulepolitiske krava våre i samband med at kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell kom til landsmøtet. Me ynskte at desse krava skulle vere offensive krav og at det skulle handle om meir enn nynorske læremiddel. Dei tre ideane til statsråden som vart peika ut av styret var; *Styrk norskopplæringa i lærarutdanning, Start tid-*

legare med sidemålsundervisning i skulen og *Nynorske læremiddel til elevane*.

Saka som hadde overskrifta; *Start tidlegare med sidemålsundervisning i skulen* fekk mykje merksemd. Det var denne saka me prøvde å snakke med pressa om på førehand og som me skreiv pressemelding om på fredag. Me lukkast med å få denne saka på dagsorden. Viktigast var det at NTB laga to pressemeldingar om saka og at Solhjell uttalte seg med ei open positiv halding til spørsmålet. Slik sett fekk Noregs Mållag sett ein offensiv dagsorden i denne saka, og det bør også fylgjast opp vidare. Andre viktige saker var læremiddelspørsmålet, og me fekk også ei NTB-melding om krava våre til morsmålsundervisning. Både NRK og TV Vest var til stades og intervjua statsråden.

Det var mange prisvinnarar, både målblome, målpris, litteraturprisvinnarar og stipendvinnarar. ANB-NTB laga meldingar på både målblome, målpris og litteraturpris og det var veldig bra. Me fekk bra dekning frå distriktssendingane til NRK på fredagen. Lokalt sett skulle det vore meir merksemd til målblomevinnarane. Nokre veker før me reiste til Stavanger, var Hege Myklebust på Våland skole og lanserte nynorskklasse.no. Då fekk me oppslag i Rogalands Avis, Sveip i NRK og nokre linjer i Stavanger Aftenblad. Dette fungerte fint som ei opptakt til landsmøtet, og me fekk ein god journalistkontakt i Rogalands Avis.

I tillegg til pressemeldingar la me vekt på å ringje rundt til media. Me var i kontakt med mange på førehand og gjennom landsmøtet. Dette er ein god, men tidkrevjande måte å arbeide på. Me har registrert om lag 180 treff før, under og i dagane etter landsmøtet. Det er meir enn året før på Hell med 137 treff. (Oslo: 212, Tromsø: 219, Ålesund:182, Grimstad: 159).

NORSK TIDEND Dette er medlemsavisa til Noregs Mållag. Avisa vert send ut til medlemene i Noregs Mållag, Norsk Målungdom og til tingarar av avisa. Avisa kjem ut fem gonger i året, med eit samla sidetal på 120-140 sider.

Hege Lothe var redaktør for alle utgåvene i 2008. Frå og med nr. 1 /2009 overtok Kjartan Helleve som redaktør. Til dette nummeret var Hege Lothe vanleg skribent til avisa, og ho gjekk deretter ut i fødselspermisjon. Det er eit knippe skribentar som får honorar for tekstar og bilete i avisa. Gjennom året har redaksjonen hatt nokre sporadiske møte.

Avisa har desse faste spaltene: *Media* av Tarjei Vågstøl, dagleg leiar i Kringkastingsringen, *NMU* av Jens Kihl, leiar i NMU, *Leiarteigen* av Hege Myklebust, leiar i Noregs Mållag, *Kleiva* av Anna Kleiva, *I bokevja* ved Hilde Myklebust, *Ord med Ola* ved Ola Breivega og *Veven* ved Marit Aakre Tennø. Ho har no avslutta denne spalta og er vorten erstatta av Inger Johanne Sæterbakk som skriv *Rapport frå nord*. Dessutan lagar Laurits Killingbergtrø eit nytt kryssord til kvar avis. Det skal vere nyttig å lese Norsk Tidend for dei som vil fylgje med på utviklinga for nynorsken og språkpolitikk i Noreg. Den viktigaste funksjonen til Norsk Tidend er at ho er ein fast informasjonskanal til kvar enkelt medlem i Noregs Mållag. Men avisa skal også vere underhaldande og gje nye idear og kveik til medlemene våre.

I kvart nummer av Norsk Tidend vert det sendt med gåvegiro eller loddgiro. Dette er ei viktig inntektskjelde for Noregs Mållag. Gjevarane vert takka med namn på eigne gåvesider i avisa. Trass i at det er høge portokostnader knytt til utgjevinga av medlemsavis, gjev avisa gode inntekter til organisasjonen.

HEIMESIDENE Adressa til nettsidene til Noregs Mållag er www.nm.no. Desse sidene skal både vere ein utoverretta nyhendeportal og ein intern organisasjonsportal. Nettsidene skal vere ein stad der ein kan få oppdatert informasjon om Mållaget både for dei som arbeider med målsak jamleg og dei som tilfeldigvis er innom. Det vert jamt arbeidd med å utvikle sidene både i struktur og innhald. Sidene vert stort sett oppdaterte med aktuelle saker fleire gonger i veka, både pressemeldingar, lesarbrev, medieoppslag, høyringsfråsegner og andre aktuelle tekstar.

Då Noregs Mållag gjekk over til nye nettsider på nyåret i 2006, var det tenkt at sidene også skulle gje rom for at fylkes-, yrkes- og lokallag skulle få seg eigne nettsider. Til no har desse laga kome i gang med eigne nettsider der dei sjølve publiserer nytt stoff: Mediemållaget, Juristmållaget, Nordmøre Mållag, Teatermållaget, Mållaget i Kristiansand og Stord Mållag. Det er laga ein eigen brukarmal for nye brukarar av publiseringssystemet, og det vert arbeidd med opplæring på førespurnad, slik at fleire lag kan få eigne nettsider.

I det komande arbeidsåret bør ein vurdere kor lett det er å lære publiseringssystemet og kor greitt det er å få oppdatert lagssidene i det daglege. Ut frå desse vurderingane lyt ein sjå om ein skal gå inn på andre og kanskje enklare publiseringssystem for lokallaga.

Heimesidene har om lag to tusen til tre tusen unike brukarar i løpet av ein månad. I løpet av ein dag er det om lag 130-150 unike brukarar innom sidene. Med jamne mellomrom ser me at media plukkar opp saker henta frå nettsidene våre. Nettsidene ser dimed ut til å fungere som ein viktig informasjonskanal frå og til Mållaget. Eit anna godt brukt nettilbod er Krambua. Her kan ein tinge både bøker, materiell og profileringstilfang, og Krambua har hatt nær 200 kundar årleg dei siste åra.

PRESSEMELDINGAR

- Håpar fusjon vil gje nynorsk i Aftenposten, 04.03.08
- Hege Myklebust tek attval i Mållaget, 23.03.08
- Nynorskklasse.no lansert! 09.04.08
- Vassendgutane gjer suksess på nynorsk, 18.04.08
- Informasjon om landsmøtet i Noregs Mållag, 22.04.08
- Tre idear til statsråd Solhjell, 25.04.08
- Nynorsk barnelitteratupris 2007 til Godnattboka, 25.04.08

• Nynorsk litteraturpris 2007 til Frode Grytten, 25.04.08
• Målblome til Lise Lunde Nilsen og Terje Torkildsen, 26.04.08
• Målpris til Halvor Folgerø og Finn Tokvam, 27.04.08
• Offensivt mållag vil ha meir nynorsk, 27.04.08
• Gje morsmålsopplæringa eit lyft, 27.04.08
• Manglande nynorskopplæring gjev dårlegare integrering, 14.05.08
• – Kommunane må rydde opp i eigen språkbruk, 22.05.08 (saman med Nynorsk kultursentrum og LNK)
• Mållaget vil ha nynorsk landslagslogo, 22.05.08
• - Jubileet me ikkje vil ha, 23.05.08
• Super språkmelding for nynorsken, 27.06.08
• - Marknadsmakta kan sikre nynorske lærebøker, 17.08.08 (saman med NMU)
• - Gje oss lommerusket ditt, Bård Vegar!, 31.08.08 (saman med NMU)
• - Ikkje overraska over nynorsk-manglar, 11.09.08 (saman med NMU)
• Ja til to eksamensdagar i norsk, 16.09.08
• Nynorskelevane utan ekstra løyving, 07.10.08
• Viktig nynorskløyving frå regjeringa, 23.10.08
• To eksamensdagar i norsk, 31.10.08
• Nynorsk næringslivspris 2008 til Kari Traa AS, 05.12.08
• Noregs Mållag heidrar Ole Danbolt Mjøs, 09.12.08
• Skivebom å fjerna obligatorisk norsk, 06.02.08
• Skuffa over Tine, 09.03.2009

DEBATTINNLEGG

• Debatt i Dag og Tid, mellom Ottar Grepstad og Hege Myklebust / Ingunn Hansejordet, sept 2008
Om tilsette i Samlaget bør vere etniske nynorskingar.
• Slepp nynorsken til!, innlegg i Dagbladet, 24.01.08

PRESSEOPPSLAG I det daglege arbeidet er styret oppteke av at Mållaget skal markere seg som ein aktør i samfunnsdebatten. Det er også viktig å nå ut i media med våre saker, for å få meir gjennomslag i til dømes politiske organ lokalt og nasjonalt. I denne årsmeldinga tek me ikkje føre oss dei presseoppslaga fylkes-, yrkes- og lokallaga våre har fått til. Det er fleire lag som arbeider godt med pressa, og det kan sjå ut til at det er mange lag som er opptekne av å ha eit godt samarbeid. Dette er veldig bra og gjev Mållaget mykje positiv omtale gjennom året.

Lista er sett opp med dato, stikkord om saka eller overskrifta, kven i Noregs Mållag som vart intervjua og kvar saka har vore på trykk. Me har sett saman ei liste der me har prøvd å få med oss dei viktigaste presseoppslaga i perioden. Oversynet strekkjer seg frå 1. mars 2008 til 17. februar 2009.

04.03.08 Forlaga fråskriv seg ansvar, 8 av 100 lettlestbøker er på nynorsk, NRK Sogn og Fjordane, Sunnmørsposten
07.03.08 Full stopp for nynorsk-forsøk, ANB
07.03.08 Bergenstesten på nynorsk, Sunnmørsposten
14.03.08 Vil sprite opp nynorskundervisninga, Myklebust, Nationen
26.03.08 Hege Myklebust tek attval i Mållaget, NPK, Fjordabladet, Nationen
26.03.08 Intervju med Hege Myklebust, Nationen
27.03.08 Bente Riise innstilt til styreplass i Noregs Mållag, Vikebladet Vestposten
01.04.08 Lansering av nettportal, nynorskklasse.no, Rogalands Avis, Stavanger Aftenblad, NRK Sveip, Utdanning, Avisa Nordhordland
17.04.08 Hege Myklebust tek attval, intervju i Dag og Tid
18.04.08 Ros til Vassendgutane, Myklebust overrekte blomar for god bruk av dialekt og nynorsk, Kvinnheringen, Sunnmørsposten, NRK Møre og Romsdal, Nationen
18.04.08 Hege Myklebust intervjua om sak om ein student som ikkje fekk nynorskeksamen ved Høgskulen i Oslo, NRK Østlandssendingen
21.04.08 Debatt mellom Hege Myklebust og Lena Jenssen (SV) om eksamensordninga for ungdomsskulen, der ein frå i år skal prøvast i nynorsk og bokmål same dag, NRK P1 Her og Nå
24.04.08 Solhjell til Stavanger, Rogalands Avis,
25.04.08 Nynorsk i hundre på Høle, Stavanger Aftenblad
25.04.08 Intervju med Hege Myklebust i NRK Rogaland
25.04.08 Godnattboka fekk nynorsk bokpris, Sogn Avis
25.04.08 Intervju med Øystein Runde og Hege Lothe på NRK Møre og Romsdal
25.04.07 Nynorskpris til Frode Grytten, ANB-NTB, 37 aviser
25.04.08 Ser alvorleg på nynorskbokmangel, Nationen,
25.04.08 Solhjell åpner for tidligere nynorskundervisning, Stavanger Aftenblad,
25.04.08 Vil ha nynorsk for niåringar, ANB-NTB (52 aviser)
25.04.08 Møter nynorskforkjemparar, Sogn Avis (Bård Vegar Solhjell til mållagslandsmøte)
25.04.08 For slappe med nynorske læremiddel, Firda
26.04.08 Målblomster til lærer og elev ved Våland skole, NTB-melding
27.04.08 Vil ha reell språkleg jamstelling, Sogn Avis
27.04.08 Målprisen til Folgerø og Tokvam, NTB-melding, (38 aviser)
27.04.08 Målpris til Tokvam og Folgerø, NRK Sogn og Fjordane – radio og nettet
28.04.08 Intervju med Hege Myklebust, Finn Tokvam og Halvor Folgerø, i NRK Sogn og Fjordane

28.04.08 Vil likestille nynorsk med bokmål, Myklebust, ungsida til Nettavisen; www.yeye.no,
28.04.08 Mållaget vil styrke morsmålsopplæringa, ANB-NTB-melding, 31 aviser
29.04.08 Stipend til nynorsk teikneserie, Nationen
29.04.08 Moderne nynorsk, Driva, (leiarteig i Driva)
29.04.08 Norsk Salmebok – Vikebladet Vestposten, notis
30.04.08 Hege Myklebust intervjua om det nye arbeidsprogrammet, Nationen
06.05.08 Myklebust intervjua om at ti foreldre vil ha bokmålsklasse i Gudbrandsdalen, NRK Hedmark/ Oppland (radio), Øvregård intervjua om same saka på distriktsnyhende frå NRK Hedmark/Oppland.
31.08.08 – Gje oss lommerusket ditt, Bård Vegar!, NRK Sogn og Fjordane, Nationen,
13.09.08 Slit med å få nynorske lærebøker fram i tide, Nationen
13.09.08 Fylke kjøpte bøker ulovleg, NRK Sogn og Fjordane
16.09.08 - Ja til to eksamensdagar i norsk, NRK Sogn og Fjordane, Vikebladet Vestposten og Laagedalsposten.
25.09.08 Protestar mot mindre nynorsk, intervju med Myklebust om ny salmebok, Vårt Land
02.10.08 Selger seg på nynorsk, Om nynorskbruk i reklamen i næringslivet, Myklebust, Dagens Næringsliv
02.10.08 Nynorsk i reklamen (oppfølging av saka frå DN), Øvregård, NRK Kulturnytt (fjernsyn)
02.10.08 Nynorsk på Notodden, Morken Endresen vart intervjua på direkten om skulemålsrøystinga i Notodden, NRK Østnytt (fjernsyn),
06.10.08 10 millionar til nynorskinstitusjonar, NTB-melding med lekkasje frå statsbudsjettet
08.10.08 Første nynorske mediedager, Dagens Medier
09.10.08 Nynorsk redaktørpris, ANB-NTB + 38 kjelder
13.10.08 Støtte på leiarplass til kampanjen vår kring Vestlandsrevyen, Sogn Avis
16.10.08 Eit hjarte for nynorsken, portrettintervju med Myklebust, Innsida (lokalavis i Sunnhordland)
20.10.08 Hjelper mållaget, Vestlandsrevyen kan auka medlemstalet, Kvinnheringen
21.10.08 Revy med mål, Samarbeidet mellom Mållaget og Vestlandsrevyen, Åndalsnes Avis
22.10.08 Millioner til nynorsk, nynorskutspelet frå regjeringa, ANB-NTB – 48 aviser, TV2
26.10.08 Viktig bidrag til nynorsken, siterer Myklebust og peikar på kor viktige nynorske lærebøker er, leiarteig i Sogn Avis
31.10.08 Siger for nynorskelevane (om to eksamensdagar i norsk), NRK Sogn og Fjordane, Sunnhordland, bladet Utdanning, Hallingdølen, Sogn Avis, Firdaposten og Fjordenes Tidende
06.11.08 - Innvandrarane i Vågå bør lære nynorsk, NRK radio, NRK Dagsrevyen, Gudbrandsdølen Dagningen, P4, NRK Hedmark og Oppland
28.11.08 Nynorskstipend for 100.000 kroner, NPK, Nationen, Hallingdølen
04.12.08 - Dei bør straffast, om oppfølging av Mållova. Myklebust, Bergens Tidende
05.12.08 Kari Traa fekk Nynorsk næringslivspris 2008, NPK, Nationen, BT, Stavanger Aftenblad, BA, Hardanger Folkeblad, Avisa Hordaland, Dagbladet. VG Nett, pluss notisar i fleire aviser
08.12.08 Brukar ikkje nynorskversjon, Helse Vest, NAV Sogn og Fjordane brukar ikkje kontorstøtteprogram på nynorsk endå dei har tilgang til dette. Myklebust, NRK Sogn og Fjordane
10.12.08 For dårleg av Helse Vest, oppfølging av saka, der også Jan Hoel i Språkrådet er samd med Noregs Mållag, NRK Sogn og Fjordane
10.12.08 Noregs Mållag heidra Mjøs, Vårt Land, Nordlys, Utdanning, Bladet Tromsø og VG.
12.12.08 Ny giv for nynorsk i fylkeskommunen, sak i fylkestinget der representantar frå KrF og SV får gjennom sak der Oppland skal bruke meir nynorsk i administrasjonen, Oppland Arbeiderblad
Veke 52 Om å ha samisk i plassen for sidemål, Jon Todal intervjua, Dag og Tid, NPK, Aftenposten, Nationen.
02.01.09 Samisk til alle, Jon Todal utfordrar alle kommunane i Finnmark til å velje samisk læreplan, NRK Troms og Finnmark.
03.01.09 Nynorsk taper terreng, Statistikken syner at det vert færre nynorskelevar, både i prosent og absolutte tal. BT, Aftenposten, NRK Rogaland, P4, Tønsberg Blad, Finnmark Dagblad. Hardanger Folkeblad melder om meir nynorsk i Odda. Leiarteig i BT.
03.01.09 Facebook på nynorsk, Nationen og nettsidene til NRK Sogn og Fjordane
21.01.09 Dramatisk færre nynorskelever, Trønder-Avisa, Myklebust
06.02.09 Norsk i lærarutdanninga, NRK Fjernsynet Morgonnytt, Morken Endresen
20.02.09 Mållaget slår tilbake, Haugesunds Avis, Øvregård meiner det er tull å oppmode om å nytte bokmål i køyreopplæringa
23.02.09 Ønskjer meir nynorsk i barnehagen, Bladet Utdanning, Stavanger Aftenblad, Arnøy
09.03.09 Tapte kampen om mjølka, NTB/ANB, 78 aviser

Tillitsvalde, tilsette og oppnemnde

Heidersmedlemer

Heidersmedlemer i Noregs Mållag er no Torolv Hesthamar, Olga Meyer, Einfrid Perstølen, Bjørnar Østgård, Marie Lovise Widnes, Audun Heskestad og Berge Furre. Heidersmedlem Magne Rommetveit gjekk bort i januar 2009, 90 år gamal.

Styret og arbeidsutvalet

Styret og arbeidsutvalet i arbeidsåret har vore:

Leiar: Hege Myklebust (AU)
Nestleiar: Håvard Øvregård (AU)
Styremedlemer: Jon Todal (AU), Bente Riise, Olav Kuvås, Aud Søyland og Jens Kihl (NMU).
Varamedlemer: 1. Gudrun Kløve Juuhl, 2. Håkon Giil, 3. Reza Rezaee, 4. Marit Aakre Tennø, 1. Maria Kristine Svendsen (NMU) og 2. Astrid Marie Grov (NMU).

Styret har hatt 7 møte og handsama kring 90 saker når arbeidsåret er over. Dei viktigaste sakene i styret har vore innspel til og oppfølging av stortingsmeldingane Mål og meining og Språk bygger broer, organisasjonsbyggings-/vervetiltak og skulepolitiske saker, særleg målbyteprosjektet i Valdres.

Arbeidsutvalet har hatt 5 møte og handsama kring 20 saker når arbeidsåret er over. AU har også hatt ein del uformell kontakt på telefon og epost.

Hege Myklebust har vore frikjøpt i 50-70 prosent stilling i arbeidsåret.

Landsrådet

Landsrådet har hatt eitt møte og drøfta 8 saker. Dei viktigaste sakene har vore stortingsvalet i 2009 og kampanje for nynorsk i andre friviljuge organisasjonar.

Valnemnda

Valnemnda i arbeidsåret har vore:

Leiar: Karstein Bjørge
Medlemer: Jo Heinum, Ragnfrid Trohaug, Nina Berge Rudi og Hans Petter T. Strøm de Fine (NMU)
Varamedlemer: 1. Unn Røyneland, 2. Veronika Bonaa, 3. Oddmund Hoel, Vebjørn Sture (NMU) og Ulrikke Sægrov (NMU)

Skrivarstova

Tilsette i arbeidsåret har vore:

Dagleg leiar: Gro Morken Endresen
Økonomikonsulent: Berit Krogh
Informasjonskonsulent: Hege Lothe (80 % stilling til 1. september 2008, fødselspermisjon frå 1. mars 2009)
Informasjonskonsulent: Kjartan Helleve (80 % til 31. desember 2008, 100 % frå 2009)
Skulemålsskrivar: Ingar Arnøy
Organisasjonskonsulent: Magnus Bernhardsen
Fyrstesekretær: Else Elise Sætre Bullus (50 %)
Datakonsulent: Tarjei Vågstøl (20 %)

For første gong i norsk historie har i dag eit fleirtal av alle nordmenn hatt skriftleg undervisning i nynorsk.
St.meld.nr. 35 Mål og meining

Nemnder og utval

Lista gjev eit oversyn over nemnder, utval og representasjon i Noregs Mållag for arbeidsåret 2008-2009. Funksjonsperioden står attom namnet. I dei tilfella der det har vore ny oppnemning i årsmeldingsperioden, står både den som har vore og den som er representant no. Reine mellombelse arbeidsnemnder og uformell representasjon er ikkje ført opp. Lista har berre med dei representantane Noregs Mållag har oppnemnt. Oppnemningane er gjorde av styret, eventuelt av AU, leiar eller dagleg leiar etter fullmakt frå styret.

NEMND FOR NYNORSK BARNELITTERATURPRIS
Nana Rise-Lynum, 06-09
Sofie Braut, 07-10
Ketil Kolstad, 08-11

NEMND FOR NYNORSK LITTERATURPRIS
Morten Haugen 05-09

FONDET FOR NORSK MÅLREISING
Hallgrim Berg, 03-07, 07-09
Håvard Teigen, 03-07, 07-09
Toril Nicolaisen, 03-07, 07-09

RÅDET FOR NYNORSK KULTURSENTRUM
Grete Riise, 01-07, 07-09
Vara: Åsmund Lien, 08-09

RÅDET FOR NORSK BARNEBLAD
Gro Morken Endresen, 05-07, 07-09
Ingeborg Mjør, 05-07, 07-09
Vara: 1 Gard Espeland, 07-09
2 Magnhild Selås, 07-09

STYRET FOR NORSK BARNEBLAD
Kjartan Helleve, 07-09
Vara: Siri Moe, 07-09

STIFTINGA PIRION
Viviann Kjøpstad, 07-09

MÅLPOLITISK RÅD FOR DET NORSKE TEATRET
Rutt Trøite Lorentzen, 01-07, 07-09
Nils Moldøen, 06-08, 08-10
Berit Rekve, 08-10
Ragnhild Vannebo, 06-08, 08-10
Endre Brunstad, 07-09
Vara:
Paul Ottar Haga, 03-07, 07-09
Ragnhild Bjørge, 07-09

STIFTINGA MAGASINETT
Viviann Kjøpstad, 07-09

NYNORSK PRESSEKONTOR
Jan Atle Stang, 03-07, 07-09
Håvard Teigen, 06-08, 08-10
Vara: Sjur Mossige, 07-09
Sindre Humberset, 08-10

HALLDOR O. OPEDALSFOND
Steinulf Tungesvik, 08-12

AKADEMIFONDET I RAULAND
Rune Christenson, 06-09

OSLO NYE SPAREBANKS FOND
Håvard Teigen, 04-07, 07-10
Vara: Erik Bolstad, 04-07, 07-10

ANNE RØFLO LONGA OG ALF ANDRE LONGVAS FOND
Håvard Teigen, 02-06, 06-08, 08-10
Vara: Toril Nicolaisen, 02-06, 06-08, 08-10

RIKSFONDET FOR NYNORSK PRESSE
Inger Johanne Sæterbakk, 07-09
Erling Lægreid, -09

VESTMANNAFONDET
Åsmund Lien, 06-08, 08-10

JURY FOR NYNORSK NÆRINGSLIVSPRIS, ALLE 06-08
Berit Rekve (leiar)
Jørn Lekve
Christian Sulheim
Anne Karin Sveinall
Liv Krumsvik

Reiseverksemda

Lista viser dei møta som styremedlemer eller tilsette i Noregs Mållag har delteke på i arbeidsperioden. Styremøte og mindre møte er ikkje tekne med, heller ikkje interne arbeidsmøte og møte med NMU sentralt. Representantane for Noregs Mållag har halde innleiingar, talar, helsingar eller orienteringar på dei fleste møta som er oppførde. Så godt som alle lokallag og fylkeslag som har bede om det, har fått vitjing.

Dato	Stad	Tilskiping	Representant
08.03.2008	Byrkjelo	Årsmøte i Sogn og Fjordane Mållag	Lothe
24.-25.03.2008	Askøy	Møte med Fauskanger og Træet skular	Arnøy
30.03.2008	Stavanger	Lansering av nynorskklasse.no	Myklebust
15.04.2008	Skien	Lagsmøte Mållaget Dag	Arnøy
17.04.2008	Bergen	Konferansen "nynorsk i opplæringa".	Arnøy
19.04.2008	Oslo	Ope debattmøte i Lærarmållaget	Arnøy
24.04.2008	Høle skule	100-årsmarkering av nynorsk på skulen	Myklebust, Lothe
30.04.2008	Hovdebygda	Opning av ny utescene	Myklebust, Lothe
06.05.2008	Askøy	Møte med rektorar	Arnøy
07.05.2008	Bergen	Nynorskkurs	Arnøy
08.05.2008	Stavanger	Nynorskkurs	Arnøy
21.05.2008	Oslo	Nynorsk forum	Myklebust
21.05.2008	Oslo	Møte med Løvebakken Mållag	Myklebust
21.05.2008	Oslo	Utdanningsdirektoratet, læremiddelutvalet	Endresen
24.05.2008	Bergen	Litterære festspel	Myklebust, Helleve
02.06. 2008	Kristiansand	Møte med Mållaga på Agder om skulemål	Arnøy
03.06.2008	Kristiansand	Møte med norskseksjonen på Universitetet i Agder	Arnøy
19.06.2008	Skien	Generalforsamling Dag Bondeheim	Endresen

Dato	Stad	Tilskiping	Representant
25.06.2008	Kaupanger	Møte med reiselivsnæringa i Sogn	Lothe
25.-27.06.2008	Hovdebygda	Dei nynorske festspela	Myklebust, Øvregård, Todal, Riise, Søyland, Kihl, Juuhl, Kuvås, Endresen, Lothe
11.07.2008	Aurland	Pressekurs på målungdomsleir	Lothe
18.07.2008	Trondheim	Møte med norskavdelinga ved lærarutdanninga	Arnøy
21.07.2008	Trondheim	Møte med Nidaros mållag om parallellklassearbeid	Arnøy
24.07.2008	Lillesand	Årsmøte i Noregs Ungdomslag	Kihl
20.08.2008	Sandnes	Nynorskkurs ved Forus vgs	Arnøy
21.08.2008	Sandnes	Møte med Sandnes Mållag	Arnøy
25.08.2008	Skien	Styremøte Dag Bondeheim	Endresen
26.08.2008	Bergen	Møte med Vestlandsrevyen om samarbeid	Myklebust
27.08.2008	Oslo	Nynorsk forum	Endresen
29.08.2008	Oslo	Skuleboknemndi om prosjekt framover	Myklebust, Endresen
01.09.2008	Fagernes	Møte om målbyteprosjektet i Valdres	Søyland
02.09.2008	Oslo	Møte med Microsoft	Endresen
05.09.2008	Stavanger	Nynorskkurs for elevar ved Øksenvad vgs	Arnøy
06.09.2008	Bryne	Lagssamling i Rogaland Mållag	Arnøy
08.09.2008	Kristiansand	Nynorskkurs, lærarstudentane på Universitetet i Agder	Arnøy
10.09.2008	Telefon	Læremiddelnemnda	Myklebust, Endresen
12.09.2008	Oslo	Utdanningsdirektoratet, læremiddelutvalet	Endresen
18.09.2008	Skien	Styremøte Dag Bondeheim	Endresen
22.09.2008	Oslo	Møte med Språkrådet om nytt kontaktforum	Endresen
23.09.2008	Oslo	Høyring Språk bygger broer	Myklebust, Endresen
24.09.2008	Fagernes	Møte om målbyteprosjektet i Valdres	Søyland, Riise, Kihl, Arnøy
26.09.2008	Hovdebygda	Årstale og open høyring om st.meldingane	Myklebust, Endresen, Lothe
29.09.2008	Telefon	AU-møte	AU
01.10.2008	Oslo	Møte med st.repr. Åsa Elvik om st.meld.	Øvregård, Endresen
03.10.2008	Oslo	Barne- og ungdomsavdelinga NRK	Endresen
07.10.2008	Oslo	Møte med Akademifondet	Øvregård, Endresen
08.10.2008	Stord	Møte med Rolf Theil	Bernhardsen
09.10.2008	Radøy	Møte med Rolf Theil	Bernhardsen
09.10.2008	Oslo	Statssekretær i KD, Lisbeth Rugtvedt	Endresen
10.10. 2008	Bergen	Møte med Rolf Theil	Bernhardsen
10.-12.10.2008	Oslo	Dei nynorske mediedagane	Alle
15.10.2008	Bømlo	Vervekampanje Vestlandsrevyen	Myklebust
15.10.2008	Oslo	Forum for nynorsk i opplæringa	Endresen
16.10.2008	Stord	Vervekampanje Vestlandsrevyen	Myklebust
16.10.2008	Oslo	Nynorsk forum	Endresen
16.10.2008	Landvik	Møte med Rolf Theil	Bernhardsen
17.10.2008	Oslo	Språkrådet om offentleg målbruk	Endresen
17.10.2008	Kristiandsand	Sørlandske lærarstemna	Arnøy
18.10.2008	Mongstad	Kurs i Hordaland Ungdomslag	Bernhardsen
20.10.2008	Bø i Telemark	Møte med Rolf Theil	Bernhardsen
20.10.2008	Gvarv	Møte med Nes Mållag om folkerøysting Gvarv skule	Arnøy
21.10. 2008	Bryne	Møte om Garborgsenteret	Myklebust
21.10. 2008	Oslo	Høyring, dok 8-framlegg om endringar i stadnamnlova	Øvregård, Arnøy
22.10.2008	Hovdebygda	Pressekonferanse om nynorske læremiddel	Endresen
22.10.2008	Sunndal	Møte med Sunndal kommune	Arnøy
23.-24.10.2008	Åndalsnes	Nynorskkurs for offentleg tilsette	Arnøy
27.10.2008	Fredrikstad	Møte med Rolf Theil	Bernhardsen
28.10.2008	Hemsedal	Møte med Rolf Theil	Bernhardsen

Dato	Stad	Tilskiping	Representant
28.10.2008	Førde	Møte med stiftingstilsynet	Endresen
28.10.2008	Oslo	Møte med Utdanningsforbundet om lærarutdanninga	Myklebust, Arnøy
29.10. 2008	Vang i Valdres	Møte med Rolf Theil	Bernhardsen
01.11.2008	Tromsø	Lagssamling i Troms og Finnmark Mållag	Todal
07.11.2008	Stryn	Vervekampanje Vestlandsrevyen	Lothe
03.-09.11.2008	Stord	Falturiltu – nynorsk barnelitteraturfestival	Myklebust
04.-05.11.2008	Trondheim	Nynorskkurs for studentar NTNU	Arnøy
05.11.2008	Oslo	Medlemsfordelsutvalet	Endresen
06.11.2008	Oslo	Møte med Samlaget og Nynorsk kulturs. om læremiddel	Endresen
11.11.2008	Oslo	Høyring Mål og meining	Øvregård, Endresen
13.11.2008	Skien	Styremøte Dag Bondeheim	Endresen
15.11.2008	Tingvoll	Lagssamling Nordmøre Mållag	Arnøy
18.11.2008	Oslo	Møte med ABC Startsida om nettavis	Endresen, Helleve
19.11.2008	Fagernes	Møte om målbyteprosjektet i Valdres	Søyland, Arnøy
19.11.2008	Tlf	Medlemsfordelsutvalet	Endresen
24.-27.11.2008	Budapest	Stabsseminar	Myklebust + alle
03.12.2008	Foreldremøte parallellklassearbeid Ålgård skule		Arnøy
04.12.2008	Oslo	Kontaktforum i Språkrådet	Endresen
09.-11.12.2008	Oslo	Nynorskkurs for dei tilsette	Alle
10.12.2008	Oslo	Barne- og ungdomsavdelinga NRK	Endresen
11.12.2008	Skien	Styremøte Dag Bondeheim	Endresen
15.12.2008	Oslo	Møte Forleggerforeningen og NMU om læremiddel	Endresen
12.01.2009	Oslo	Tine Meierier om språkbruk	Øvregård, Endresen, Helleve
15.01.2009	Skien	Styremøte Dag Bondeheim	Endresen
22.01.2009	Bergen	Møte skulemålsnemnda Hordaland Mållag	Arnøy
29.01.2009	Oslo	Nynorsk forum	Endresen
02.02.2009	Sand	Møte med ordførarar i Ryfylke	Arnøy
02.02.2009	Suldal	Kurs i nynorsk for foreldre Nesflaten skule	Arnøy
03.02.2009	Suldal	Føredrag for elevar, Erfjord skule	Arnøy
03.02.2009	Suldal	Føredrag for elevar, Vinjar skule	Arnøy
03.02.2009	Suldal	Møte med lærarane Vinjar skule	Arnøy
03.02.2009	Suldal	Kurs i nynorsk for foreldre	Arnøy
04.02.2009	Sauda	Føredrag for elevar Sauda vgs	Arnøy
04.02.2009	Sauda	Føredrag for elevar Sauda ungdomsskule	Arnøy
04.02.2009	Sauda	Møte med lærarane Sauda vgs	Arnøy
04.02.2009	Tlf	Møte om adm av Longvafondet	Endresen, Krogh
05.02.2009	Klepp	Årsmøte Klepp Mållag	Myklebust
17.02.2009	Sandnes	Årsmøte Sandnes Mållag	Arnøy
17.02.2009	Stord	Årsmøte Stord Mållag	Myklebust
18.02.2009	Tromsø	Årsmøte Tromsø Mållag	Kihl
18.02.2009	Os	Årsmøte Os Mållag	Myklebust
20.02.2009	Oslo	Høyring st.meld. 11 om lærarutdanninga	Myklebust, Endresen
24.02.2009	Sandefjord	Årsmøte Sandefjord og Sandar Mållag	Helleve
24.02.2009	Skien	Årsmøte Mållaget Dag	Øvregård
03.03.2009	Sandane	Møte i Gloppen Mållag	Lothe
04.03.2009	Skaun	Møte med kommunen: vilkår for nynorskelevar	Arnøy
14.03.2009	Stavanger	Årsmøte Rogaland Mållag	Øvregård
15.03.2009	Fagernes	Årsmøte Valdres Mållag	Øvregård
21.03.2009	Haugesund	Årsmøte Haugesund Mållag og Ungdomslag	Myklebust
22.03.2009	Bergen	Årsmøte Hordaland Mållag	Myklebust
29.03.2009	Tysvær	Årsmøte Karmsund Mållag	

Økonomi

Økonomiarbeidet

Dei viktigaste inntektene for målrørsla både lokalt og sentralt er i dag knytte til årspengar, gåver og sal av ymse artiklar, alt saman inntekter som i hovudsak kjem frå medlemene. Men sjølv om medlemstalet er svært stabilt, er inntektene altfor konstante til å halde tritt med den kostnadsutviklinga som fylgjer av auka drifts- og lønskostnader. Dei siste to åra har vi vore så heldige å få eit naudsynt og kraftig lyft i statsløyvinga vår på totalt 700 000 kroner, eit lyft som var heilt naudsynt for at Mållaget skal kunne halde drifta på dagens nivå også dei næraste åra. Kravet til ein god, profesjonell administrasjon aukar i alle organisasjonar, og lønskostnader utgjer ein stor del av dei samla kostnadene. Driftstilskotet frå staten nærmar seg no ein tredel av dei samla inntektene våre, og Mållaget bør sjå på korleis andre inntekter kan auke i takt med statsløyvinga slik at vi held fast ved den økonomisk frie stillinga vi har hatt i heile historia vår.

Kommentarar til rekneskapen

Rekneskapen for 2008 viser eit overskot på kr 22 000, medrekna finansinntekter. Det var budsjettert med eit overskot på kr 87 000 som styret i seinare revisjonsvedtak reduserte til eit underskot på 180 000 fordi utgifter som var budsjetterte i 2007, fyrst kom i 2008. Hell med både inntekter og utgifter har likevel gjeve eit overskot i 2008. Noregs Mållag har no ein positiv eigenkapital på 1 630 000. Skrivarloftet (husværet i Schweigaardsgate 52) er bokført med kjøpesummen i 1992 medan marknadsverdien truleg er om lag seks gonger så høg. Inntektene til Noregs Mållag står i hovudsak på tre pilarar: årspengar, andre medlemsinntekter og statsstøtte.

SAL AV MATERIELL
Posten gjeld sal av tilfang. Den største inntektskjelda i 2008 var servise, aksjonspakker til lokallaga og bøker.

NORSK TIDEND
Norsk Tidend kom ut med fem nummer i 2008. Noregs Mållag stod sjølv for annonsesalet. Resultatet vart dårlegare enn budsjettert. Det er truleg råd å selje fleire lysingar, men det er tidkrevjande arbeid for etter måten låge ekstrainntekter. Tingartalet har vore stabilt i fleire år, utan særleg framstøytar for å auke det.

KULTURLOTTERI
Lotteriet er tufta på friviljug sal ute i laga og direktesal frå skrivarstova. I 2008 selde laga 2 810 lodd, og medlemene kjøpte 10 955 lodd direkte frå skrivarstova. Det vart selt 13 765 lodd av 20 000. Dette salet var lågare enn budsjettert. Lotteriet blei avslutta 31.12.08.

MEDLEMSPENGAR
Talet på medlemer endra seg med xxx i 2008. Samla sett vart det ein liten inntektsauke samanlikna med året før, sjølv om vi har eit godt tilbod til nye medlemer på berre 200 kroner for det fyrste året.

PRISAR OG STIPEND
100 000 kroner er løyving frå Kulturdepartementet til utdeling av to stipend à 50 000 kroner. Ordninga er årviss. 10 000 kroner er frå Samlaget og Det Norske Teatret for Nynorsk litteraturpris som vi står saman om å dele ut.

MØTE- OG SEMINARINNTEKTER
Denne posten inneheld landsmøteavgift og seminaravgift. I landsmøteavgifta ligg også reiseutjamninga som vart betalt inn saman med sjølve landsmøteavgifta.

TENESTESAL
Inntekter på nynorskkurs som skrivarstova kan tilby.

MÅLGÅVER
Gåver over gåvegiroane som ligg ved Norsk Tidend.

STATSTILSKOT
Driftstilskot frå Kulturdept. på 2 417 000 kroner, i tillegg fekk me 223 455 kroner frå Utdanningsdept. til «ålmenne føremål i grunnskulen».

LØYVINGAR OG GÅVER
Løyvingar og gåver til prosjekt og konkrete arbeidsoppgåver, i hovudsak frå fond og legat. I 2008 fekk vi støtte til Rolf Theil-turne og til arbeid med læremiddelstoda.

AGDERSATSINGA
Kostnadene med den tilsette for Agderfylka går gjennom sentrallekken. Inntektene her er innbetaling frå Agder, som svarer til dei kostnadene vi har hatt (synleg på eiga linje under kostnader).

ANDRE LAGSINNTEKTER
Lagsbruksavgifta frå Norske Lagsbruk. Ut frå omsetninga i ein del av lagsbrukshusa, vert det rekna ein lagsbruksskatt som går til Noregs Mållag og Noregs Ungdomslag.

LEIGEINNTEKTER
Leigeinntekter frå skrivarloftet (i Schweigaardsgt 52) og kontorplass til Kringkastingsringen og Norsk Målungdom.

UTTAK AV VARER
Gåver til innleiarar og andre.

YMSE
Posten inneheld inntektsføring av avsetning til lotterivinstar 2008 og momsrefusjon.

LØYVINGAR OG GÅVER

Gåver/tilskot over kr 2 000 frå private:	
Oslo Nye Sparebanks Fond	20 000
Sum	**20 000**

Offentlege tilskot:	
Kultur- og kyrkjedepartementet.	2 517 000
Utdanningsdirektoratet	223 455
Utanriksdepartementet	45 000
Sum, offentlege tilskot	**2 785 455**

MATERIELL FOR SAL
Det meste av kostnadene her gjeld servise, aksjonsmateriell og bøker innkjøpte for vidaresal.

NORSK TIDEND
Om lag 160 000 er utforming og trykk av Norsk Tidend. 320 000 er adresserings- og portokostnader. Elles reiser og kjøp av artiklar og bilete.

ANDRE TRYKKJEKOSTNADER
Kostnader med flygeblad og anna materiell til aksjonsbruk.

KULTURLOTTERI
I hovudsak vinstar og trykking av lodd. Elles kostnad for løyve og for destruksjon av ikkje selde lodd.

REFUSJON MEDLEMSPENGAR
Refusjon av medlemspengar skal gjerast 1. februar kvart år. Refusjon medlemspengar for 2008 er utrekna til totalt 530 000. Dei fleste fylkeslaga har ein sats på 20 kroner per medlem og dei fleste lokallaga ein sats på 40 kroner.

LØN OG HONORAR
Lønskostnadene fordeler seg på løn til tilsette og engasjerte, arbeidsgjevaravgift, sosiale kostnader, personalforsikringar, pensjonspremie, honorar til revisjon, kursinnleiarar, skribentar i Norsk Tidend og prosjektarbeid. Refusjon av sjukepengar er førd her. Oversyn over stillingar og tilsette står ovanfor under 'Skrivarstova'. Dagleg leiar er plassert i lønssteg 58 i statsregulativet.

LØNSKOSTNADER OG GODTGJERSLER.

Lønskostnader	2008	2007
Løn, feriepengar o.l.	2 989 467	2 759 454
Folketrygdavgift	418 476	361 328
Anna godtgjersle	139 990	107 528
Sum lønskostnader	**3 547 933**	**3 228 310**

Gjennomsnittleg tal på tilsette: 7

Godtgjersle 2008	Dagleg leiar	Styret
Løn	411 611	231 073
Anna godtgjering	0	0
Sum godtgjersle	**411 611**	**231 073**

REVISOR
Kostnadsført revisjonshonorar for 2008 er kr 25 750,-

TENESTESAL
Kostnader med å etablere oss på kursmarknaden.

HUSLEIGE OG STRAUM
Posten inneheld husleige, straum, reinhald, forsikringar og ymse huskostnader. Husleige, straum og ymse kostnader til husværet i Schweigaardsg. 52 er òg førde her. Husleigeposten er bruttoført. Det vil seie at alle kostnader i samband med husvære kjem her, og alle inntektene kjem på leigeinntekter.

DRIFTS- OG KONTORUTGIFTER
Porto og telefon utgjer kring 425 000 kroner. Restkostnad nytt medlemsregister om lag 320 000 kroner. Elles er det leige av kopimaskin og frankeringsmaskin med driftsavtale, IT-kostnader (mellom anna heimesida), rekvisita som kopipapir, brevpapir, konvoluttar og anna driftsmateriell.

PRESSEKLYPP
Noregs Mållag abonnerer på ei teneste som sender oss dei fleste presseoppslag om målsak kvar dag.

PRISAR OG STIPEND
Posten gjeld to arbeidsstipend à 50 000 kroner, litteraturprisane og Nynorsk næringslivspris.

LANDSMØTE
Posten inneheld alle kostnader knytte til landsmøtet; leige av lokale, reise og opphald for styret, tilsette og gjester, og reiseutjamning til utsendingane.

MØTE- OG REISEUTGIFTER
Møte- og reiseutgifter i samband med landsrådsmøte, styremøte og andre møte og reiser.

LØYVINGAR OG GÅVER
Løyving til russebil i Ålesund og til nynorsk klassetur for nynorsklasse på Sagene skole.

LØYVING NMU
Driftstilskot til Norsk Målungdom.

MÅLPOLITISK SATSINGSOMRÅDE 1: SKULEMÅL
Kostnader i samband med røystingar om skulemålet og anna skulemålsarbeid. Utgiftene knytte til skulemålsarbeidet er tilsynelatande låge. Det kjem av at mykje av arbeidet er vove så tett saman med det daglege arbeidet, at det ikkje alltid vert skilt ut. Samla i 2008 har vi brukt drygt 87 000 kroner på reise- og opphaldskostnader, materiellproduksjon og informasjonsarbeid. Attåt kjem er 100 % stilling som berre arbeider med skulemål.

MÅLPOLITISK SATSINGSOMRÅDE 2: NÆRINGSLIV
Kostnader i samband med Nynorsk næringslivspris.

ORGANISASJONSTILTAK SJEKK
Løyving til Nordmøre Mållag på 40 000 kroner til organisasjonsbyggjande tiltak og på 18 000 kroner til Mediemållaget. Fellesmøte i Oslo for yrkesmållaga og ei vervelysing på nettet er også førde her.

FINANSPOSTAR
Finansposten inneheld renteinntekter frå ymse bankkontoar og tildeling frå Fondet for norsk målreising. Utbyte på aksjane i Orkla er også med her. Renteutgiftene er gebyr og renter på lån. Høge renteinntekter i fjor grunna rentenivået i marknaden.

Tal i 1000 kroner					LM	Styre	
INNTEKTER	**REK 04**	**REK 05**	**REK 06**	**REK 07**	**BUD 08**	**BUD 08**	**REK 08**
Sal av materiell	87	68	240	140	120	138	195
Norsk Tidend	90	86	176	83			
Kulturlotteri	285	283	309	254	290	300	251
Medlemspengar	2 406	2 739	2 746	2 804	2 850	2 880	2 835
Studiearbeid	5	5					
Prisar og stipend				110	110	110	110
Møte-/seminarinntekter	131	125	723	310	347	349	441
Tenestesal			4	7	15	15	7
Målgåver	716	757	796	755	750	750	806
Jubileumsgåver			341				
Statstilskot	1 505	1 536	2 066	2 340	2 360	2 625	2 641
Løyvingar og gåver	382	266	239	89	90	90	65
Agdersatsinga	208	242	362	184	200	200	199
Andre lagsinntekter	33	31	32	32	32	32	27
Leigeinntekter	295	113	74	166	190	185	185
Uttak av varer	13	8	10	10	20	20	18
Ymse	157	86	115	62	55	55	54
Sum inntekter	**6 310**	**6 345**	**8 233**	**7 346**	**7 569**	**7 869**	**7 917**
KOSTNADER							
Materiell for sal	53	47	231	102	90	88	201
Norsk Tidend				436	500	490	510
Andre trykkjekostnader	301	326	414	35	130	130	179
Kulturlotteri	47	54	52	79	65	70	82
Refusjon medlemspengar	447	498	500	518	500	500	530
Løn og honorar	3 138	3 190	3 225	2 875	3 080	3 340	3 324
Tenestesal				8	5	5	9
Husleige og straum	680	559	367	397	375	420	359
Drifts- og kontorutg.	967	1227	1230	1 032	771	1 119	1 115
Presseklypp	56	78	91	77	57	75	69
Prisar og stipend				132	144	144	130
Landsmøte	328	300	1 413	462	400	472	630
Styre-/landsrådsmøte	159	188		168	190	136	180
Seminar/konferansar	75	36		77	80	80	
Andre møte og reiser	373	445		120	260	170	171
Agder-satsinga				184	200	200	199
Løyvingar og gåver	34	15	30	1	15	15	6
Løyving NMU	40	45	231	175	175	175	180
Satsingsområde 1: skulemål				247	180	180	38
Satsingsområde 2: næringsliv				18	100	100	22
Organisasjonstiltak				117	200	200	85
Avskrivingar, tap på krav	42	18	7	1			31
Sum kostnader	**6 700**	**7 026**	**7 791**	**7 261**	**7 517**	**8 109**	**8 050**
Resultat før finanspostar	**-390**	**-681**	**442**	**85**	**52**	**-240**	**-133**
FINANSPOSTAR							
Utbyte	42	33	33	53	40	40	58
Aksjevinst	404	1	1				
Finansinntekter	15	13	24	61	15	40	112
Finansutgifter	-21	-23	-21	-22	-20	-20	-15
Sum finanspostar	440	24	37	92	35	60	155
Ekstraord. inntekter	108	416					
RESULTAT	**158**	**-241**	**479**	**177**	**87**	**-180**	**22**
Overført eigenkapital	**7**	**158**	**-241**	**479**	**177**	**87**	**-180**

Balanse

	Notar	2008	2007
ANLEGGSMIDLAR			
Husvære	1	326 070	326 070
Inventar	2	141 120	
Sum varige driftsmidlar		**467 190**	**326 070**
Fondet for norsk målreising		533 000	533 000
Sum finansielle anleggsmidlar		**533 000**	**533 000**
Sum anleggsmidlar		**1 000 190**	**859 070**
OMLAUPSMIDLAR			
Varer	3	165 911	152 107
Kundekrav		294 967	207 588
Opptente inntekter	4	200 061	184 390
Forskottsbetalte driftskostnader		47 593	20 865
Fondet for norsk mål		100 992	44 321
Sum krav		**643 613**	**457 164**
Luter	5	151 200	151 200
Bankinnskot	6	1 372 077	1 529 086
Sum omlaupsmidlar		**2 332 801**	**2 289 557**
SUM EIGE		**3 332 991**	**3 148 627**

	Notar	2008	2007
EIGENKAPITAL			
Eigenkapital		1 608 044	1 431 190
Resultat i perioden		21 846	176 854
Sum opptent eigenkapital	7	**1 629 890**	**1 608 044**
SKULD			
Gjeldsbrevlån	8		
Husfond	9	75 000	75 000
Sum langsiktig skuld		**75 000**	**75 000**
Leverandørgjeld		230 496	130 156
Skuldige medlemspengar		550 098	552 542
Medlemspengar neste år		28 175	20 460
Nedlagde/sovande lag		26 018	18 188
Skuldige off.avg./feriepengar		535 749	450 780
Anna kortsiktig skuld	10	257 565	293 457
Sum kortsiktig skuld		**1 628 101**	**1 465 583**
Sum skuld		**1 703 101**	**1 540 583**
EIGENKAPITAL OG SKULD		**3 332 991**	**3 148 627**

Notar

I årsrekneskapen er alle postane verdsette og periodiserte i samsvar med reglar og retningsliner i rekneskapslova og i samsvar med god rekneskapsskikk for små føretak. Krava er førte opp i balansen med pålydande verdi etter frådrag for konstaterte og medrekna tap.

1) Husvære i Schweigaards gate 52, Oslo. Oppførd verdi kr 326 070,-. Kjøpt for kr 326 070,- i 1992. Noregs Mållag hadde takst på husveret i Schweigaards gate i februar 1999. Marknadsverdien var sett til kr 750 000,-.

2) Datautstyr innkjøp 2008 kr 169 344,-. Avskrive kr 28 224,-. Verdi pr 31.12.08 kr 141 120,-.

3) Noregs Mållags lager av profileringsmateriell og bøker oppført til innkjøpsverdi.

4) Opptente inntekter inneheld uteståande krav, m.a. medlemspengar frå lag med lokal innkrevjing.

6) Av bank- og postinnskot er kr 112 115,- bundne til skattetrekk. Depositum for husleige 197 619,-.

7) Eigenkapital

	2008	2007
Eigenkapital	1 608 044	1 431 190
Årsresultat	21 846	176 854
Sum eigenkapital 31.12	1 629 890	1 608 044

5) Noregs Mållag har luter i:

	Kostpris	Bokf. verdi	Likn.verdi
Det Norske Teatret, 23 stk	11 200	0	0
Orkla A-aksjar, 276 stk		16 200	65 412
Dag og Tid, 250 stk	10 000	10 000	
Dag Bondeheim AS, 75 stk	75 000	75 000	
Norsk-Plan AS, 5 stk	50 000	50 000	
		151 200	**65 412**

Den verkelege verdien av lutane i Dag og Tid, Dag Bondeheim AS og Norsk-Plan AS er usikker.

8) Gjeldsbrevlån Hardingbanken

Opphavleg lån frå 1995 (datautstyr)	500 000
Overf. frå Gjensidige i 1997 (Schweigaards gt.)	105 000
Rest pr. 31.12.06	0

Lånet er innfridd.

9) Husfondet består av luter i Dag Bondeheim AS (Skien), 75 000 kr.

10) Kortsiktig skuld inneheld avsetjing til lotterivinstar, avsetjing til revisjonskostnader for 2008 og kostnader i 2008 med forfall i 2009.

Kulturlotteriet

Rekneskap 2008

Inntekter	
Loddsal	250 410
Sum inntekter	**250 410**
Kostnader	
Vinstar	48 206
Trykking	30 815
Porto	32 524
Administrasjon	30 000
Gebyr	3 396
Sum utgifter	**144 941**
Overskot	**105 469**

Inga og Gjøa Lutros legat

Rekneskap 2008

Renter	30 255
Overført til Noregs Mållag	30 255

Balanse 2008

Aktiva	
Bankinnskot	602 678
Passiva	
Legat	602 678

Fondet for norsk målreising

Årsmelding

Fondet for norsk målreising er skipa for å sikre den økonomiske innkoma til Noregs Mållag. Etter vedtektene (sist endra i 2001) skal fondsmidelen plasserast på høgste rente i bank eller på annan sikker og renteberande måte eller i aksjefond med god risikospreiing. Målet er at Noregs Mållag kvart år skal få overført ein pengesum tilsvarande om lag rente i pengemarknaden, rekna av verdien av fondet ved inngangen av året. Pengane kan brukast i den daglege drifta av samskipnaden. Fondet kan elles berre brukast til garanti for Noregs Mållag. Innskytarane kan teikne partar à 1000 kroner og må binde innsatsen sin i minst fem år.

Fondsstyret vedtok i 2001 desse retningslinjene for plassering av midlane i fondet: Om lag 40 prosent skal plasserast i bankinnskot, obligasjonar og pengemarknadsfond. Resten skal plasserast i norske og utanlandske aksjefond. Det skal ikkje plasserast midlar i enkeltaksjar eller i bransjefond.

Plasseringa i aksjefond vert teken hand om av ein fondsforvaltar. Fondet for norsk målreising betaler 5000 kroner i året for denne tenesta. I 2008 har desse midlane, med frådrag av realisert verdiauke, falle i verdi med 70 251 kroner, det vil seie om lag 6,3 %. Fondsindeksen for Oslo Børs hadde i 2008 ein nedgang på 54 %.

Fondsstyret har vedteke fylgjande for utdelinga av avkastning frå fondet til Noregs Mållag for 2008: Noregs Mållag får ei avkastning på 5 prosent av fondsverdien. Avkastninga vert rekna av verdien ved inngangen av 2008, og utbetalinga til Noregs Mållag vert då 54 675 kroner.

Fondet vert leidd av eit styre på tre personar, alle oppnemnde av styret i Noregs Mållag for to år om gongen. I meldingsåret har desse sete i fondsstyret: Hallgrim Berg (leiar), Håvard Teigen og Toril Nicolaisen. Dagleg leiar i Noregs Mållag er skrivar for fondsstyret.

Styret har berre hatt telefon- og e-postkontakt i meldingsåret. Det er ikkje teikna nye partar i fondet i 2008, men det er sagt opp to partar. Det er eitt års oppseiingstid på partane, og dei oppsagde partane blir utbetalte i 2009.

Ved utgangen av året, etter utdeling av avkastning til Noregs Mållag, hadde fondsmidelen ein verdi på 962 473 kroner mot 1 093 510 kroner ved utgangen av 2007. Fondet har 224 innskytarar og Noregs Mållag har 533 av i alt 938 partar à 1000 kroner.

Resultatrekneskap

	2008	2007
INNTEKTER		
Bankrenter	1 109	3 117
Renter på obligasjonar		259
Urealisert verdinedg. fond	-91 235	
Urealisert verdiauke fond		99 326
Realisert forteneste fondsal	18 766	
Realisert forteneste aksjesal		1 100
Sum inntekter	**-71 360**	**103 802**
KOSTNADER		
Driftskostnader	5 002	17 034
Utbetalt til Noregs Mållag	54 675	47 438
Sum kostnader	**59 677**	**64 472**
Overskot/underskot	**-131 037**	**39 330**
Disponert til fri eigenkapital	-131 037	39 330
Disponert til andel verdiendring		
Utbetalte partar i rekneskapsåret		
Sum disponert	**-131 037**	**39 330**

Balanse

	2008	2007
EIGEDELAR		
Omløpsmidlar		
Opptente renter		
Sum krav	0	
Investeringar		
PENGEMARKEDSFOND		
Diversifiser Norsk Pengemarked	186 681	-
FO Nordic Private Equity	75 000	-
AKSJER UTLAND		
FMK Fremvoksende Markeder	182 011	204 689
FMK Råvarer	0	236 272
KAPITALGARANTERTE FOND		
Kapitalsikring IV 04/09	287 800	252 380
HEDGEFOND		
(UBS NAS)-endra til Navigator Hedge	130 286	170 788
Navigator Hedge	188 730	246 766
OBLIGASJONAR		
1996/2007		-
Sum investeringar	**1 050 508**	**1 110 895**
Bankinnskot	12 957	26 936
Sum eigedelar	**1 063 465**	**1 137 831**
SKULD OG EIGENKAPITAL		
Opptent eigenkapital		
Urealisert verdiauke	155 510	116 180
Fondsmidel 01.01	938 000	938 000
Utbetalte partar -05		
tilført frå årets resultat	-131 037	39 330
Sum fondsmiddel 31.12	806 963	977 330
Sum urealisert verdiauke og eigenkapital	**962 473**	**1 093 510**
Skuld		
Avsett for skuld/ NM	100 992	44 321
Sum skuld	100 992	44 321
Sum eigenkapital og skuld	**1 063 465**	**1 137 831**

VARDENS
REVISJONSKONTOR

Vardens Revisjonskontor as
Statsautorisert Revisor

Medlemmer av
Den norske Revisorforening

Øyvind Løvstad
Statsautorisert revisor
Per-Arne Auster
Statsautorisert revisor

Til landsmøtet i
Fondet for Norsk Målreising

REVISJONSMELDING FOR 2008

Vi har revidert årsrekneskapen for **Fondet for Norsk Målreising** for rekneskapsåret 2008 som syner eit årsunderskot på kr 131.037 . Årsrekneskapen inneheld resultatrekneskap og balanse utan opplysningar i notar. Fondet for Norsk Målreising er ikkje pliktig til å følgje rekneskapslova. Rekneskapslova sine regler og god rekneskapsskikk i Noreg er nytta ved utarbeidinga av resultatrekneskapen og balansen. Årsrekneskapen og årsmeldinga er lagde fram av styret og dagleg leiar for selskapet. Vår oppgåve er å vurdere og uttale oss om årsrekneskapen og andre tilhøve slik revisorlova krev.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, , herunder revisjonsstandarder vedtekne av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krev at vi planlegg og utfører revisjonen slik at han gir oss den tryggleiken vi treng for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon. Revisjon omfattar kontroll av utvalde delar av materialet som ligg til grunn for informasjonen i årsrekneskapen, vurdering av dei rekneskapsprinsippa som er nytta, og av vesentlege rekneskapsestimat, og dessutan vurdering av innhaldet i og presentasjonen av årsrekneskapen. I den grad det følgjer av god revisjonsskikk, omfattar revisjon også ei gjennomgåing av forvaltninga av formua og rekneskaps- og intern kontroll-systema i selskapet. Vi meiner at revisjonen vår gir eit forsvarleg grunnlag for konklusjonane.

Vi meiner at

- årsrekneskapen er lagt fram i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvisande bilete av selskapet si økonomiske stilling 31. desember 2008 og av resultatet i rekneskapsåret i samsvar med god rekneskapsskikk i Norge
- leiinga har oppfylt plikta si til å syte for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringssskikk i Noreg.

Oslo, den 16. mars 2009
VARDENS REVISJONSKONTOR AS

P.v. Arne Auster
Per- Arne Auster
Statsautorisert revisor

VARDENS
REVISJONSKONTOR

Vardens Revisjonskontor as
Statsautorisert Revisor

Medlemmer av
Den norske Revisorforening

Øyvind Løvstad
Statsautorisert revisor
Per-Arne Auster
Statsautorisert revisor

Til landsmøtet i
Inga og Gjøa Lutros Legat

REVISJONSMELDING FOR 2008

Vi har revidert årsrekneskapen for **Inga og Gjøa Lutros Legat** for rekneskapsåret 2008 som syner eit årsoverskot på kr 30.255. Årsrekneskapen inneheld resultatrekneskap og balanse utan opplysningar i notar. Inga og Gjøa Lutros Legat er ikkje pliktig til å følgje rekneskapslova. Rekneskapslova sine regler og god rekneskapsskikk i Noreg er nytta ved utarbeidinga av resultatrekneskapen og balansen. Årsrekneskapen og årsmeldinga er lagde fram av styret og dagleg leiar for selskapet. Vår oppgåve er å vurdere og uttale oss om årsrekneskapen og andre tilhøve slik revisorlova krev.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, , herunder revisjonsstandarder vedtekne av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krev at vi planlegg og utfører revisjonen slik at han gir oss den tryggleiken vi treng for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon. Revisjon omfattar kontroll av utvalde delar av materialet som ligg til grunn for informasjonen i årsrekneskapen, vurdering av dei rekneskapsprinsippa som er nytta, og av vesentlege rekneskapsestimat, og dessutan vurdering av innhaldet i og presentasjonen av årsrekneskapen. I den grad det følgjer av god revisjonsskikk, omfattar revisjon også ei gjennomgåing av forvaltninga av formua og rekneskaps- og intern kontroll-systema i selskapet. Vi meiner at revisjonen vår gir eit forsvarleg grunnlag for konklusjonane.

Vi meiner at

- årsrekneskapen er lagt fram i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvisande bilete av selskapet si økonomiske stilling 31. desember 2008 og av resultatet i rekneskapsåret i samsvar med god rekneskapsskikk i Norge
- leiinga har oppfylt plikta si til å syte for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringssskikk i Noreg.

Oslo, den 25. februar 2009
VARDENS REVISJONSKONTOR AS

Per-Arne Auster
Statsautorisert revisor

Postadresse:
Postboks 806 Sentrum
0104 Oslo

Besoksadresse:
Skippergt. 33
www.vardens. no

Telefon: 24 14 12 00
Telefax: 22 42 67 72
Bankgiro: 8200 01 64840

Foretaksregisteret NO 930 462 551 MVA
e-post: vardens.revisjonskontor@vardens.no

VARDENS REVISJONSKONTOR

Vardens Revisjonskontor as
Statsautorisert Revisor

Medlemmer av
Den norske Revisorforening

Øyvind Løvstad
Statsautorisert revisor
Per-Arne Auster
Statsautorisert revisor

Til landsmøtet i
Norges Mållag

REVISJONSMELDING FOR 2008

Vi har revidert årsrekneskapen for Norges Mållag for rekneskapsåret 2008 som syner eit overskot på kr 21.846. Årsrekneskapen inneheld resultatrekneskap, balanse, og opplysningar i notar. Mållaget er ikkje pliktig til å følgje rekneskapslova. Rekneskapslova sine regler og god rekneskapsskikk i Noreg er nytta ved utarbeidinga av resultatrekneskapen og balansen. Årsrekneskapen og årsmeldinga er lagde fram av styret og dagleg leiar for selskapet. Vår oppgåve er å vurdere og uttale oss om årsrekneskapen og andre tilhøve slik revisorlova krev.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, , herunder revisjonsstandarder vedtekne av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krev at vi planlegg og utfører revisjonen slik at han gir oss den tryggleiken vi treng for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon. Revisjon omfattar kontroll av utvalde delar av materialet som ligg til grunn for informasjonen i årsrekneskapen, vurdering av dei rekneskapsprinsippa som er nytta, og av vesentlege rekneskapsestimat, og dessutan vurdering av innhaldet i og presentasjonen av årsrekneskapen. I den grad det følgjer av god revisjonsskikk, omfattar revisjon også ei gjennomgåing av forvaltninga av formua og rekneskaps- og intern kontroll-systema i selskapet. Vi meiner at revisjonen vår gir eit forsvarleg grunnlag for konklusjonane.

Vi meiner at

- årsrekneskapen er lagt fram i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvisande bilete av selskapet si økonomiske stilling 31. desember 2008 og av resultatet i rekneskapsåret i samsvar med god rekneskapsskikk i Norge
- leiinga har oppfylt plikta si til å syte for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringssskikk i Noreg.

Oslo, den 16. mars 2009
VARDENS REVISJONSKONTOR AS

Per- Arne Auster
Statsautorisert revisor

VARDENS REVISJONSKONTOR

Vardens Revisjonskontor as
Statsautorisert Revisor

Medlemmer av
Den norske Revisorforening

Øyvind Løvstad
Statsautorisert revisor
Per-Arne Auster
Statsautorisert revisor

Til
Noregs Mållag
Oslo Politikammer

REVISJONSMELDING LOTTERIREKNESKAP 2008

Vi har kontrollert loddlotterirekneskapen for Kulturlotteriet 2008 for Noregs Mållag. Resultatneskapen gjer eit overskot på kr.105.469.

Rekneskapen omfattar lodder solgt fram til utløpsdato 31. desember 2008.

Vi har kontrollert at det føreligg dokumentasjon for samtlege kostnader, inklusive utbetalde gevinstar, og at inntektane er eins med antall solgte lodd. Avviket mellom bokført inntekt og maksimalt tillatt antall solgte antall lodd er verifisert.

Lotterirekneskapen følg de lovar og reglar som regulerar avviklinga av lotteriet.

Oslo, den 25. februar 2009
VARDENS REVISJONSKONTOR AS

Per-Arne Auster
statsautorisert revisor

Postadresse:
Postboks 806 Sentrum
0104 Oslo

Besøksadresse:
Skippergt. 33
www.vardens. no

Telefon: 24 14 12 00
Telefax: 22 42 67 72
Bankgiro: 8200 01 64840

Foretaksregisteret NO 930 462 551 MVA
e-post: vardens.revisjonskontor@vardens.no

Norsk Målungdom

INNVANDRING OG MANGFALD Landsmøtet i 2008 på Voss valde dette feltet som øvste prioriteringa i arbeidsprogrammet. Særleg har to saker peika seg ut som viktige arbeidsområde for organisasjonen: Læremiddel på nynorsk for vaksne innvandrarar og retten til morsmålsopplæring. I perioden har NMU arbeidd for å endre dette, gjennom mediearbeid, høyringsfråsegner, møte med politikarar og anna påverknadsarbeid. For å skulere organisasjonen skipa NMU til eit vellukka og godt vitja Mangfaldsseminar i Bergen 10.-12. oktober. Mange lokallag har òg teke tak i problemstillingar knytt til innvandring og mangfald.

INTERNASJONALT ARBEID I perioden har det internasjonale arbeidet vore høgt prioritert. Jens Kihl og Birgitta Lim Ersland var på studietur til Vest-Sahara i juni 2008, og Maria Svendsen reiste med Ungdom mot EU til Irland for å fylgje folkerøystinga om Lisboa-traktaten på tett hald. 6.-9. november deltok Norsk Målungdom som medtilskipar av Globaliseringskonferansen. NMU har arbeidd ein god del med EU-spørsmål i perioden, og har særleg delteke i Ungdomsalliansen mot Tenestedirektivet.

AKSJON *Irlin Renate Engebø frå Firda Målungdom deler ut flygeblad og drops. (Foto: Hege Lothe)*

MEDIA 26. september kunne folk i mange norske byar oppleve nynorsk kinotekst for fyrste gong på 23 år. Som eit direkte resultat av NMU-kampanjen «Dude, where's my språk?» fekk den brasilianske gullbjørn-vinnaren *Tropa de Elite* nynorske undertekstar. NMU har òg mobilisert ungdomspartia på bana i ordskiftet kring momsfritak for aviser utan nynorsk.

SKULEMÅL Noko av det viktigaste NMU gjer, er å reise på målferd. Gjennom året har me reist til oppunder 60 skular i 13 fylke, og på denne måten møtt tusenvis av elevar med bodskapen vår. Dette krev mykje ressursar, men gjev gode resultat. Mange elevar ynskjer meir informasjon om oss, og me tek knekken på mange fordomar mot nynorsk og målsak – både mellom nynorsk- og bokmålselevar. Læremiddel er den einskildsaka som kanskje fengar aller sterkast i medlemsmassen. Dette året har NMU prioritert å arbeide politisk med saka, og i nært samarbeid med Noregs Mållag og resten av målrørsla oppnådd konkrete resultat.

DIALEKTKAMPANJE Hovudkampanjen i arbeidsåret har vore «Respekt for dialekt!». Føremålet med kampanjen er å få fleire ungdomar til å halde på og vere stolt av dialekten sin, og syne at dialektane over heile Noreg heng saman gjennom det nynorske skriftspråket. Dette arbeidet er særs viktig, og planen er å arbeide vidare med mellom anna eit dialektopplegg for skulebruk.

ORGANISASJON I året som gjekk fekk NMU vidare vekst i medlemstalet, medan talet på lokallag gjekk noko ned. Me ser ei klar utvikling i retning av at fleire lokallag og aktivistar no er i dei nynorske kjerneområda. Sentralstyret i perioden har sett slik ut: Jens Kihl (leiar), Maria K. Svendsen (politisk nestleiar), Ulrikke Sægrov (organisatorisk nestleiar), Vebjørn Sture (økonomiandsvarleg), Janne Nygård (skrivar), Birgitta Lim Ersland og Leif Arne Storset (styremedlemer). Fram til sumaren var Vebjørn Sture sivilarbeidar, medan Bror-Magnus Sviland Strand tok over denne posten i september. Organisasjonen hadde ei omsetjing på 1,7 millionar kroner, og rekneskapen gjekk i balanse. Limet i organisasjonen er tilskipingane, og i året som gjekk, kunne medlemene våre vere med på både vinterleir, studentsamling, mangfaldsseminar og sumarleir. Desse tilskipingane blei alle som éin oppsummerte som særs vellukka, og skaffa organisasjonen mange nye aktivistar.

Nærskylde tiltak

DAG OG TID

www.dagogtid.no

Dag og Tid AS gjev ut den frie vekeavisa Dag og Tid, som særleg legg vekt på stoffområda kultur og politikk. Innanfor dei litterære miljøa i Noreg er Dag og Tid ei mykje lesen avis.

Dag og Tid kom i 2008 ut med 52 nummer i 48 utgåver. Opplaget kom i 2008 opp i 7233 - litt meir enn året før. Dei siste fem åra har opplaget auka meir enn 700, eller meir enn ti prosent.

Selskapet gjev også ut Ivar Aasen-almanakken og Nøkkel til nynorsk. I 2008 kom ei ny utgåve av "steingrunnboka" - utvalde ordspel frå baksida av avisa. Tittelen denne gongen var *Når alt kjem til alt, blir ingen ting borte*.

Svein Gjerdåker er redaktør og dagleg leiar. Ola Mestad er styreleiar i selskapet.

DET NORSKE SAMLAGET

www.samlaget.no

Det Norske Samlaget er eit litteraturselskap, ein kulturpolitisk interesseorganisasjon skipa i 1868, og eit forlag, Stiftinga Det Norske Samlaget.

Forlaget gav i 2008 ut 193 nye titlar, fordelt på skjønnlitteratur for vaksne og barn, sakprosa for eit allment publikum, ordbøker og lærebøker til grunnskole, vidaregåande skole og høgare utdanning. 2008 vart også eit svært godt år for forlaget. Driftsinntektene med tilskot vart 108,2 Mkr. ein nedgang på 6,3 %. Førebels årsresultat etter skatt vart eit overskot på 9,0 Mkr. - ei betring på 9,3% i høve fjoråret. Og det er skoleboksalet og skjønnlitteraturen som utmerkar seg særs positivt. Til saman fekk Samlagets forfattarar 29 litterære prisar i inn- og utland. Forlaget selde 35 bokrettar til utlandet i 2008.

Det Norske Samlaget er majoritetseigar i ein nystarta internettbokhandel Bokdykk.no. Bokhandelen profilerer særleg nynorske bøker, men skaffar alle norske bøker som er tilgjengeleg gjennom Den Norske Bokdatabase. Blåmann Barnebokklubb har samarbeidd med nynorskorganisasjonane, skolar og bibliotek om medlemsverving. Bokklubben er no gjort om til ein digital bokklubb som ei underavdeling av Bokdykk.no.

I 2006 vart Reform 06 innført og med dette skal det nye læremiddel i alle fag frå 1. til 13. skoleåret. Det Norske Samlaget har gjeve ut nye læreverk i ei rekkje fag. Forlaget har i 2008 starta opp ein eigen digital seksjon og satsar no meir på digitale læringsressursar på nettet.

Arbeidet med å produsere internettartiklar om nynorsk kulturhistorie er godt i gang i samarbeid med Nynorsk kultursentrum etter at vi fekk statstilskot til prosjektet "1001 tekstar". I august 2008 etablerte laga Allkunne as til å gjennomføre prosjektet.

Hovudoppgåva for Litteraturselskapet er å leggje tilhøva til rette for nynorsk bokutgjeving. Selskapet gjev ut tidsskriftet Syn og Segn, som er av dei største allmennkulturelle tidsskrifta i Noreg. Tingartalet var 2 523 i 2008 mot 2 089 året før. Forlaget gjev også ut Bymålslagets tidsskrift Maal og Minne.

Leiar i styret for forlaget var Siri Hatlen og for Litteraturselskapet Sigve Gramstad. Forlagsdirektør Tove Lie er dagleg leiar.

DET NORSKE TEATRET

www.detnorsketeatret.no

Det Norske Teatret spela i 2008 i alt 984 framsyningar. Samla tilskodartal for 2008 var 175 064 Tilskotet frå staten til teaterdrifta var ca. 121 mill. kroner. Magnus Rindal er styreleiar ved teatret, Vidar Sandem teatersjef. Nina Lorentzen var direktør til 1.8. og Astrid Driva Rødsand frå 1.8.

JUNGELBOKA *Adil gjorde stor suksess som Mowgli ved Det Norske Teatret. (Foto: Marius E. Hauge, DNT)*

FOLKEKULTURFORBUNDET

www.folkekultur.no

Folkekulturforbundet (FOLK) er studieforbund for Noregs Mållag og 25 andre frivillige organisasjonar. FOLK skal ivareta medlemsorganisasjonane og deira lokallag med omsyn til utvikling, tilrettelegging og finansiering av eit mangfaldig og godt opplæringstilbod. FOLK er opptekne av - og ønskjer å ta eit ansvar for - opplæring i folkekulturfaga.

FOLK ser på opplæring i vid forstand - frå eit lite, enkelt kurs til fordjuping i ulike emne og spesialisering i teknikkar - til formell kompetanse og vekttal. For FOLK er det viktig å sikre eit tilbod som dekkjer alle nivå, og som er lett tilgjengeleg for deltakarane.

Opplæringa skjer i aktive læringsfellesskap, og er med på å skape sosialt trygge og trivelege rammer rundt læringssituasjonen. Dette er viktig for å leggje til rette for god læring, og for å vere inkluderande og open. Læring er knytt til handling, og skjer gjerne ved vevstolen, på teaterscenen, i båten og i dansesalen.

FOLK er ein stor kursarrangør, i 2008 gjennomførte medlemsorganisasjonane 92.732 kurstimar med 28.065 deltakarar på 3.211 kurs. Opplæringa blir organisert gjennom lokale lag og foreiningar i medlemsorganisasjonane våre - og organisasjonar vi har samarbeidsavtale med.

I fleire av handverksfaga arbeider FOLK for å sikre vegen til formell kompetanse, med spesiell vekt på opplæring fram mot å ta fagbrev. Dette er små fag, og tilgangen på offentleg utdanning er forsvinnande liten. FOLK kan rettleie kandidatar som ønskjer å ta fagbrev, samarbeider aktivt med fagopplæringa og deltek i ulike prosjekt som arbeider med fagutdanning.

FOLK driv også høgare utdanning i samarbeid med ulike høgskolar og universitet.

KRINGKASTINGSRINGEN

www.kringkastingsringen.no

Kringkastingsringen arbeider for at nynorsk, dialektar og samisk skal få eit rettkome rom i allmennkringkastinga og i media elles. Sidan 1955 har Kringkastingsringen vore pådrivar for at medieverksemdene skal føre ein språkpolitikk som speglar språkmangfaldet i Noreg.

Kringkastingsringen arbeider også for å påverke styresmaktene til å leggje forholda til rette for at vi skal få eit godt og mangfaldig språk i media.

I 2008 har vi:

- Arbeidd for meir nynorsk og dialektar i barne- og ungdomsprogram i radio og fjernsyn.
- Møtt kringkastingssjefen for å drøfte spørsmåla kring barne- og ungdomsprogram og dei nye språkreglane i NRK og hatt to oppfølgingsmøte med barne- og ungdomsavdelinga.
- Møtt på open høyring i Stortinget om Allmennkringkastingsplakaten og språkmeldinga *Mål og meining*
- Fått gjennomslag i språkmeldinga og statsbudsjettet for Vinjefondet, eit fond for å stø opp under nynorsk journalistikk.
- Gjeve ut tre nummer av meldingsbladet Kringom, der vi tek opp aktuelle mediepolitiske spørsmål.
- Delt ut Kringkastingsprisen til Trude Teige.
- Skipa til seminar om barnefjernsyn på Dei nynorske mediedagane i oktober.

Håvard B. Øvregård er styreleiar og Tarjei Vågstøl er tilsett som dagleg leiar.

LANDSSAMANSLUTNINGA AV NYNORSKKOMMUNAR (LNK)

www.lnk.no

Landssamanslutninga av nynorskkommunar (LNK) er ei samanslutning av kommunar, fylkeskommunar og interkommunale tiltak og har som føremål å fremje nynorsk språk og kultur i offentleg verksemd. Organisasjonen har 117 medlemer; av desse er 102 kommunar og fylkeskommunar.

LNK skal arbeide for å utvikle nynorsk bruksspråk innafor alle sektorar i det offentlege. Medlemene har dei siste åra prioritert arbeidet med nynorsk og IKT, nynorsk for barn og unge og det å vise samanhengar mellom språk, identitet, kultur og kommunal utvikling. LNK arbeider elles mykje med informasjonstenester i kommunane.

LNK tilbyr nynorskkurs og kurs i klårt språk for saksbehandlarar i kommunar og i statsadministrasjonen, og har ein stab med flinke kurshaldarar som til saman dekkjer heile landet. Kursa er kvalitetssikra av og vert haldne i samarbeid med Høgskulen i Sogn og Fjordane.

Gjennom eit formalisert samarbeid med næringslivet og kommunale organisasjonar freistar LNK å påverke leverandørar av varer og tenester til det offentlege til å sjå samanhengar mellom eigen økonomi og det å ta kundane på alvor - også språkleg.

Organisasjonen gjer ut LNK-avisa seks gonger i året og driv nettstaden www.lnk.no.

Elles arbeider Landssamanslutninga av nynorskkommunar nært saman med Noregs Mållag og dei andre nynorskorganisasjonane gjennom Nynorsk Forum.

Jan Magne Dahle er styreleiar i LNK, medan Vidar Høviskeland er dagleg leiar.

MAGASINETT

www.magasinett.no

Stiftinga Magasinett har ansvar for nettidsskriftet Magasinett. I 2008 har Magasinett motteke tilskot frå Kunnskapsdepartementet, Norsk Kulturråd og LNK.

Tidsskriftet blir redigert på nynorsk og blir oppdatert to til fire gonger i veka. 20 forfattarar, journalistar og skribentar har bidrege på Magasinett i 2008, og redaksjonen har no ei god blanding av folk som har vore med lenge og nyare krefter.

I 2008 arrangerte vi to skrivekonkurransar for ungdom mellom 14 og 19 år. Som samarbeidspartnarar hadde vi stiftinga Fritt Ord og Nasjonalt Garborgsenter. Det kom inn om lag 150 bidrag til dei to skrivekonkurransane. I løpet av 2007/08 har vi fått utarbeidd ei lærarrettleiing i samarbeid med Nynorsksenteret. Rettleiinga vart send til alle vidaregåande skular hausten 2008. Nettstaden oppstod dessutan i ny drakt våren 2008. Magasinett har hatt jamt aukande besøkstal heile året.

Dagleg drift: Toyni Tobekk er redaktør, Norsk Plan as har ansvar for rekneskap, kontor og administrasjon.

NOREGS UNGDOMSLAG

www.ungdomslag.no

Noregs Ungdomslag skal gjennom folkelege kulturaktivitetar skape engasjement og levande lokalmiljø.

Noregs Ungdomslag har mange kurs og møtestader, som Folkekulturfestivalen, Norsk Amatørteaterfestival, sommarkursa, fagseminar og Noregs Ungdomsring. Sentralleddet forvaltar fleire støtteordningar, driv fagleg utvikling, yter sørvis til lag med ungdomshus, arbeider for å synleggjere organisasjonen og jobbar aktivt for å påverke politisk.

I ungdomslaget kan du delta i ei rekkje ulike aktivitetar, der amatørteater, dans, bunad- og handverksarbeid,

musikk og ungdomsklubbar er dei største. Over 300 ungdomslag er eigar eller medeigar i eit lokalt ungdomshus.

Noregs Ungdomslag er tufta på verdiane frilynd, tradisjonar, generasjonar, rusfri samværskultur, samfunnsengasjement og nyskapande.

NORSK BARNEBLAD

www.norsk-barneblad.no

Norsk Barneblad er eit av dei eldste barneblada i verda som framleis kjem ut. Bladet har kome ut utan avbrot sidan det vart skipa i 1887. Bladet kjem ut ein gong i månaden. Målgruppa er barn og unge i alderen 7-15 år.

I 2008 fekk bladet ny bladbunad. Eit spennande samarbeid mellom studentar ved Norges Kreative fagskole og redaksjonen i Norsk Barneblad.

Ordskifte der lesarane sjølve får skrive inn og diskutere, er eit av dei mest populære innslaga i bladet. Bladet inneheld dessutan teikneseriar, vitsar, kryssord, forteljingar, reportasjar og aktivitetsstoff. Bladet har også eiga heimeside på Internett, www.norsk-barneblad.no

Norsk Barneblad tilbyr lærerik og underhaldande sakprosa på nynorsk skrive for barn og av til av barn.

Opplaget er kring 3500 og stigande for første gong på mange år. I tillegg til bladdrifta lagar også Norsk Barneblad eigne barnesider som blir selde til aviser over heile landet.

Styreleiar er Vidar Lund, ansvarleg redaktør og dagleg leiar er Nana Rise-Lynum.

NORSKE LAGSBRUK

www.lagsbruk.no

Norske Lagsbruk er samarbeids- og tenesteorganisasjonen for forretningsverksemd og lagshus/ungdomshus i Noregs Ungdomslag og Noregs Mållag og skal gje fagleg, økonomisk og juridisk rådgjeving til landslaga, lagsbruka og lag med hus, m.a. gjennom huskurs, husbesøk, nettside og formidling av fagkonsulentar, faginstansar og rådgjevarar.

Norske Lagsbruk har dobbeltjubileum i 2009. Lagsbruksnemnda (for lagsbruk i NU og NM) vart skipa i 1949. I 1979 endra til Lagsbrukssamskipnaden. 60 år i teneste for organisasjonseigde kulturbygg i rørsla.

NL er medlem av NSRM Norsk senter for rusfri miljøutvikling og NOK Nettverk for organisasjonseigde kulturbygg. NL driv prosjektet "Trygg og rusfri samlingsstad for ungdom" i samarbeid med LASS (Landslaget for alkoholfrie serverings- og samlingsstader). For å vere direktemedlem i NL må ein drive alkoholfritt. NL får drifts- og prosjektstøtte frå Helsedirektoratet.

NL har kontorfellesskap med Actis – samarbeidsorganet for rusfeltet, i Torggata 1 og har to tilsette: Dagleg leiar Anders Slaatsveen og seniorrådgjevar Nils Seland (50%). Styreleiar er Hallvard Julseth. Styret i Norske Lagsbruk er òg styre for Lagsbruksfondet.

NYNORSK KULTURSENTRUM

www.aasentunet.no

2008 blei eit år med sterk vekst for Nynorsk kultursentrum og med større aktivitet på alle område enn nokon gong før.

Nynorsk kultursentrum er ei ideell stifting skipa 1993 med hovudføremål å arbeide for nynorsk skriftkultur, i gjensidig samarbeid med Ivar Aasen-instituttet ved Høgskulen i Volda. Visjonen vår er: *Nynorsk, sjølvsagt, når som helst og kor som helst*. Måla våre er å gjere det lettare å vere nynorskbrukar, styrkje den kulturelle eigenidentiteten til nynorskbrukarane, og å skape større allmenn forståing for nynorsk skriftkultur. Stiftinga eig og driv desse tiltaka:

Ivar Aasen-tunet i Ørsta – nasjonalt dokumentasjons- og opplevingssenter for nynorsk skriftkultur som inkluderer det eldste personmuseet i landet

Dei Nynorske Festspela – ei årleg feiring av den nynorske skriftkulturen, arrangert sidan 1992

Nettstadene aasentunet.no, tunkatten.no og garborgnett.no

Styreleiar i 2008 var direktør Oddvar Haugland, direktør var Ottar Grepstad. I 2008 hadde vi tilsette i 11 faste stillingar og arbeidsavtalar med 30 personar i engasjement og prosjektarbeid.

I 2008 investerte vi for meir enn 3,1 mill. kr i bygningar og anlegg. Ny utescene blei opna av H.K.H. Kronprins Haakon 30.4. Same dagen planta han ny tunbjørk, ein genetisk kopi av Storebjørka. Med dette kom juvelen på plass i det smykket Ivar Aasen-tunet er. Sverre Fehn og Ivar Aasen-tunet blei i 2008 tildelt A.C. Houens fonds diplom for framifrå arkitektur. Denne fremste utmerkinga for arkitektur i Noreg gav institusjonen eit nytt løft.

Omsetninga auka med 10 % til 13,3 mill. kr. Vi er det vi gjer, men i 2008 ville vi for mykje. Alle prioriterte prosjekt blei gjennomførte, men nokre av desse kosta meir enn vi hadde rekna med. Resultatet blei eit underskot på 231 000 kr.

Vi hadde 33 % fleire gjester på arrangement og utstillingar enn året før, i alt 22 300. Vi hadde også 33 % fleire unike nettstadbrukarar, i alt 286 000. Og vi hadde 39 % fleire gjester på tilboda våre for barn og skuleelevar enn året før, meir enn 6400. Tre av ti gjester var barn og unge;

berre i regi av Den kulturelle skulesekken gjennomførte vi 180 framsyningar.

Det samla kulturprogrammet gav mange kunstnarlege og faglege høgdepunkt. Særleg styrkte vi tilbodet til barn i form av tunkatten Lurivars nettstad med Tunkattens songbok. Den blei ein suksess frå første stund, og inneheld ved årsskiftet 49 barnesongar. Av dei var heile 20 nyskrivne.

Det språkfaglege arbeidet nådde vidare ut i 2008 enn før. Vi publiserte vel 1000 nye tekstdokument på nettstadene, og publikum kunne dermed velje mellom 8150 dokument. Tilsette publiserte i 2008 47 artiklar, skrifter og foredrag. Ottar Grepstad heldt den 8. årstalen om tilstanden for nynorsk skriftkultur: "Språk i barnehøgd". Arbeidet med å utvikle nynorsk kvalitetsinnhald på Internett og eit allment digitalt leksikon på nynorsk, heldt fram. Frå august blei prosjektet overført til Allkunne AS, eit nytt dotterselskap eigd av Det Norske Samlaget og Nynorsk kultursentrum. 16 større og mindre forskings-, dokumentasjons- og formidlingsprosjekt var i gang med tilknyting til samlingane våre. ÅmliAvisa v/redaktør Inger Stavelin fekk prisen *Årets nynorskbrukar 2008*.

I 2008 laga vi to nye temautstillingar, og som alltid var det noko nytt i basisutstillinga kvar einaste opningsdag. 10 temautstillingar blei viste på 21 stader i landet.

Dei nynorske festspela omsette for 1,6 mill. kr, men kom også i 2008 ut med underskot, 41 000 kr. Både i kunstnarleg kvalitet og publikumsoppslutning var Festspela svært vellukka, med vel 6200 gjester og 190 utøvarar på 61 arrangement. Utanom Festspela stod vi for 58 opne kulturarrangement i 2008. Over 500 utøvarar var involverte i kulturprogrammet, halvparten på opningsdagen for utescena.

Kafeen og butikken auka si samla omsetning med 39 % til 1,6 mill. kr. Også dette året utvikla vi nye varer som berre vi har til sals.

Vi etablerte to nasjonale nettverk i 2008: Fehn-forum for dei seks musea med bygningar teikna av Sverre Fehn, og Litteraturnettverket for litterære museum. Nynorsk kultursentrum er blitt ein nasjonal kulturinstitusjon med solid lokal forankring. Av 211 arrangement i 2008 var 72 % i Ivar Aasen-tunet, og vi var til stades med arrangement eller utstillingar i 34 kommunar i seks fylke, i 13 av desse for første gong. For åra 2009–2012 er målet å bli ein kulkturinstitusjon i dialog med mange land. Dette skal vere grunnlaget for Språkåret 2013, året med 200-årsjubileet for Ivar Aasen og 100-årsjubileet for Det Norske Teatret.

Ved utgangen av 2008 inneheldt samlingane 56 700 bøker, skrifter, foto og tradisjonelle gjenstandar. Til no har vi avvikla 1583 arrangement og utstillingar med vel 6300 utøvarar. Nynorsk kultursentrum har hatt 166 000 gjester og 2 033 000 nettstadbrukarar. Sidan opninga i 2000 har over 2,2 mill. menneske nytta tilboda våre, og vi har vore til stades i 104 kommunar i 17 fylke.

NYNORSK MEDIESENTER 5 ÅR

www.nynorskmediesenter.no

Nynorsk mediesenter har lært opp 44 nynorskbrukande journalistar sidan starten hausten 2004, og rundt 80 % av dei har heil- eller deltidsarbeid i media, tyngda i NRK. Det er folk derifrå i både Dagsrevyen, Dagsnytt, Kulturnytt, Nitimen, NRK Super, NRK P3, NRK.no, programleiar i Newton og ved seks distriktskontor. Også fleire aviser og nettstader har tilsett tidlegare nynorskpraktikantar. - 1.september 2009 markerer vi 5-årsdagen vår med fokus på "Nynorsk i NRK", seier Magni Øvrebotten, leiar for Nynorsk mediesenter.

Det er NRK som driv senteret i Førde, som har tre tilsette. Søknadsfristen for haustkullet er 15.april og for vårkullet 15.oktober. Nynorskpraktikantane får opplæring i radio, fjernsyn og Internett, og praksis i redaksjonen til NRK Sogn og Fjordane. Til slutt har dei to månaders praksis i andre redaksjonar, i og utanfor NRK. Dei har løn i dei seks månadane praktikanttida varer, men korkje bindingstid eller garanti om arbeid i NRK etterpå.

- Vi er godt nøgde med at så mange av dei vi lærer opp blir journalistar, sjølv i tronge tider i media. Det er dyktige nynorskbrukande journalistar vi har i oppgåve å levere. Nynorsk mediesenter fekk raskt eit godt omdøme som lærestad, etter lære-det-med-å-gjere-det-metoden, seier Magni Øvrebotten. Tyngda av søkjarane er vestlendingar, sjølv etter at det vart reklamert for tiltaket i NRK fjernsynet, for å nå heile landet. – Mange vestlendingar er naturleg fordi nynorsken står sterkast på Vestlandet, men vi ynskjer oss fleire søkjarar frå Aust- og Sørlandet, Trøndelag og Nord-Noreg, seier Øvrebotten. Ho oppmodar mållagsfolk om å informere i sine krinsar om at tilbodet finst.

FLEIRKULTURELLE NYNORSKBRUKARAR
Frå nyttår 2008 oppretta NRK ei eiga praktikantordning for fleirkulturelle – NRK FleRE – etter modell av Nynorsk mediesenter. Dei held til i Oslo. – Vi samarbeider med NRK FleRE, og håpar at fleirkulturelle, som har vakse opp i nynorskområda, vil søkje seg til oss i Førde. Det hadde vore kjekt å bryte ned fordommane om at dei ikkje meistrar nynorsk og samstundes medverka til ei meir fargerik medieverd. Ei kvinne frå Rogaland, med norsk mor og pakistansk far, er vår medverknad så langt, seier Magni Øvrebotten.

KURS OM MEDIA OG NYNORSK Nynorsk mediesenter held også kurs om media og nynorsk. Mellom anna i medietrening, kriseøving, presentasjon, skriving for Internett, osv. Føremålet er å gje kursdeltakarane kunnskap om og trening i media og nynorsk, som kan gjere dei trygge og frimodige nok til å vere seg sjølve og

våge seg frampå i mediesamfunnet. Vi skreddarsyr kursa for dei som tingar kurs, alt frå lag og organisasjonar, privat- og offentleg verksemd, media og næringsliv. Vi held kursa der oppdragsgjevaren ynskjer, og lagar også nye kurs på oppdrag. Frå hausten 2009 kjem vi på nytt til å ha ein eigen medarbeidar for å lage, selge og halde kurs.

Kursverksemda er den kommersielle delen av Nynorsk mediesenter, og skal vere sjølvfinansierande. I 2008 heldt vi 15 kurs, dei fleste i medietrening og skriving for Internett. Vi brukar eigne tilsette, eller innleigde lærekrefter, alt etter kva kurs det er snakk om. Du finn meir om oss og kursa våre på nettsida www.nynorskmediesenter.no.

PIRION

www.pirion.no

Stiftinga Pirion er ei ideell stifting med hovudføremål å gi ut kulturavisa Pirion, ei avis som stimulerer og inspirerer til kulturarbeid for alle som arbeider med barn. Stiftinga brukar nynorsk, og avisa skal redigerast på nynorsk.

Pirion rettar seg særleg mot personalet i barnehagen, men er også godt eigna for lærarar på småskuletrinnet. Avisa opererer med eit breitt kulturomgrep, har høg kvalitet, og prøver å kombinere det praktiske og det prinsipielle. Pirion søkjer å gjere barnehagane bevisste på korleis dei kan nytte språk, tradisjon og historie i kulturformidlinga og ikkje minst gjere barnehagane bevisste på kva kultur dei ønskjer å formidle.

I 2008 har dette skjedd:

- Bladet auka talet utgjevingar frå fire til åtte
- Alle utgåvene av Pirion kom òg som ein integrert del av Fagbladet
- www.pirion.no fekk ny drakt
- Stiftinga arrangerte Pirionkurs for 600 barnehagetilsette i Stavanger-regionen
- Forfattar Hilde Myklebust laga ei eiga juleforteljing til Pirion. Forteljinga heiter "Stjernenatt" og ligg fritt tilgjengeleg på www.pirion.no.

Det redaksjonelle ansvaret for Pirion ligg til Norsk Plan. Redaksjonen skriv artiklane sjølve eller kjøper artiklar og bokmeldingar av frilansjournalistar og andre.

Eit abonnement for 2008 kosta 225 kroner. Avisa mottok i 2008 støtte frå Kunnskapsdepartementet og frå Fagforbundet gjennom LNK. Stiftinga har nær kontakt med mange lokale mållag rundt om. Mange lag gir bladet i gåve til barnehagane i sitt distrikt og gir elles

Dagleg drift: Toyni Tobekk er redaktør, Norsk Plan as har ansvar for rekneskap, kontor og administrasjon.

NYNORSK PRESSEKONTOR

www.npk.no

Stiftinga Nynorsk Pressekontor (i daglegtale Nynorsk Pressekontor), leverer stoff og bilete til aviser og andre medium. Kontoret har seks fast tilsette, og har vore i drift sidan 1969.

2007 var eit merkeår både for Nynorsk Pressekontor og for nynorsken i media. Etter 38 år åleine, tok samarbeidet med NTB (Norsk Telegrambyrå) til frå nyttår 2007. Etter ei tid med innkøyring etter samlokaliseringa, byrjar me no med ny giv på nye oppgåver og på å hauste det som ligg til rette for oss etter samanslåinga.

I åra som kjem vil vi mellom anna stadfeste vår eigen profil betre, og markere oss sterkare. Slik blir det ikkje nokon tvil om kva Nynorsk Pressekontor er og står for. Dette skal vi syne på fleire område, og samarbeidet med NTB skal vere med på å styrkje nettopp dette.

Samarbeidsavtalen betyr i reine ord auka aktivitet for Nynorsk Pressekontor. Dei nærmaste åra vil dermed bere preg av produktutvikling, nye tenester og sterk ambisjon om å auke nynorskprosenten i norsk presse. Dei ressursane som ligg til rette for oss, vil vi ta med i vidareutviklinga av NPK.

I år fyller vi år. Det er 40 år sidan det vart vedteke på Stortinget at Nynorsk Pressekontor skulle bli skipa for å styrkje nynorsken og det nynorske mediespråket. Pr. dags dato kunne vel ikkje dette vere meir aktuelt enn akkurat i dag, i 2009.

Både NPK og NTB satsar på å vere leverandørar av godt, norsk språk. NTB har ei omfattande satsing på språk som kompetanseområde. NPK skal delta i dette arbeidet, medrekna planar om språkkurs, omsetjingsverksemd og tilsvarande aktivitetar.

I samarbeid med Norsk Barneblad og Fonna Forlag leverer NPK også barnesider og teikneseriar.

Styreleiar i stiftinga er Audun Heskestad, redaktør og dagleg leiar er Karoline Riise Kristiansen.

Nynorsk Pressekontor held til i Oslo, saman med Norsk Telegrambyrå.

Vedlegg og statistikk

Nynorsk skulemål 1930-2007

1930	19,50 %	1958	23,50 %	1981	16,50 %	2003	14,50 %
1935	19,90 %	1959	23,30 %	1982	16,60 %	2004	14,25 %
1938	22,00 %	1960	22,70 %	1983	16,60 %	2005	14,03 %
1939	29,50 %	1962	21,50 %	1984	16,70 %	2006	14,04 %
1940	31,50 %	1963	21,10 %	1985	16,70 %	2007	13,88 %
1941	31,90 %	1964	20,50 %	1986	16,80 %	2008	13,41 %
1942	33,20 %	1965	20,40 %	1987	16,80 %		
1943	33,60 %	1966	19,40 %	1988	16,90 %		
1944	34,10 %	1967	19,20 %	1989	16,90 %		
1945	33,20 %	1968	19,10 %	1990	17,00 %		
1946	31,90 %	1969	18,40 %	1991	16,90 %		
1947	31,10 %	1970	17,90 %	1992	*		
1948	30,80 %	1971	17,50 %	1993	*		
1949	30,50 %	1972	17,30 %	1994	*		
1950	29,70 %	1973	17,10 %	1995	16,60 %		
1951	29,00 %	1974	16,80 %	1996	16,10 %		
1952	28,20 %	1975	16,70 %	1997	16,10 %		
1953	27,30 %	1976	16,50 %	1998	15,60 %		
1954	26,20 %	1977	16,40 %	1999	15,30 %		
1955	25,30 %	1978	16,40 %	2000	15,00 %		
1956	24,30 %	1979	16,40 %	2001	14,90 %		
1957	23,90 %	1980	16,40 %	2002	14,70 %		

* Merknad: For 1992, 1993 og 1994 ligg det ikkje føre rette tal. Det kjem av at statistikkføringa er endra etter at KUF tok over

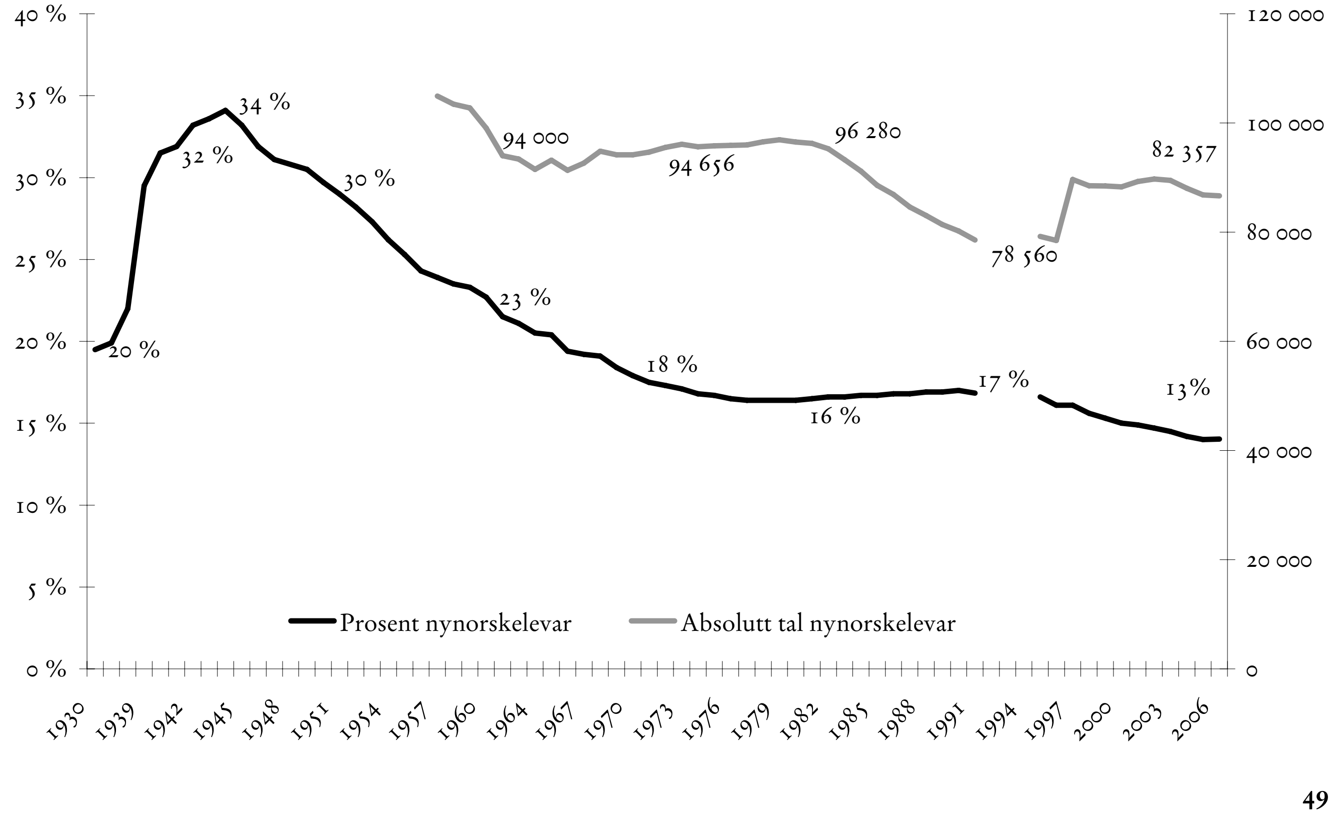

Skulemålet i alle fylka 2003-2008

	2003		2004		2005		2006		2007		2008	
	Elevar	Nynorsk	Elevar	Nynorsk	Elevar	Nynorsk	Elevar	Nynorsk	Elevar	Nynorsk	Elevar	Nynorsk
Østfold	33 748	0,0 %	34 213	0,0 %	34 268	0,01 %	34 222	0,00 %	34 280	0,00 %	34 720	0,00 %
Akershus	71 250	0,0 %	71 948	0,0 %	72 774	0,01 %	72 381	0,01 %	73 110	0,00 %	73 719	0,00 %
Oslo	51 587	0,1 %	52 259	0,1 %	52 761	0,01 %	52 251	0,04 %	53 241	0,02 %	54 868	0,01 %
Hedmark	24 184	0,0 %	24 028	0,0 %	24 048	0,01 %	24 018	0,01 %	23 281	0,00 %	23 145	0,00 %
Oppland	23 598	21,8 %	23 522	21,3 %	23 526	21,02 %	23 481	20,87 %	23 351	20,15 %	23 145	19,86 %
Buskeru	31 883	3,9 %	31 914	3,9 %	31 934	3,68 %	31 804	3,56 %	31 858	3,35 %	31 895	3,06 %
Vestfold	30 126	0,0 %	30 076	0,0 %	30 087	0,00 %	30 066	0,00 %	30 057	0,00 %	29 714	0,00 %
Telemark	22 038	15,5 %	21 768	15,3 %	21 597	15,07 %	21 520	14,88 %	21 452	14,06 %	20 894	12,96 %
Aust-Agder	14 472	6,7 %	14 484	6,8 %	14 669	6,82 %	14 598	6,80 %	14 564	7,23 %	14 326	6,45 %
Vest-Agder	23 760	3,7 %	23 546	3,8 %	23 589	3,74 %	23 557	3,79 %	23 471	3,41 %	23 292	3,46 %
Rogaland	58 183	27,7 %	58 484	26,9 %	58 883	26,57 %	58 810	26,52 %	59 137	25,76 %	58 845	25,19 %
Hordaland	62 734	43,4 %	62 733	42,5 %	62 542	42,05 %	62 390	42,06 %	62 583	41,27 %	62 138	40,59 %
Sogn og Fj	15 628	96,4 %	15 561	96,7 %	15 427	96,77 %	15 485	96,78 %	15 207	97,02 %	14 801	97,13 %
Møre og R	34 271	55,1 %	34 031	55,0 %	33 870	54,46 %	33 868	54,54 %	33 683	53,80 %	33 301	53,41 %
S-Trøndelag	36 827	0,2 %	36 894	0,2 %	36 805	0,20 %	36770	0,20 %	36 796	0,14 %	36 223	0,12 %
N-Trøndelag	18 527	1,3 %	18 489	1,0 %	18 468	0,49 %	18 389	0,49 %	18 361	0,26 %	18 117	0,20 %
Nordland	33 797	0,1 %	33 218	0,1 %	32 879	0,04 %	32 865	0,04 %	32 313	0,03 %	31 256	0,03 %
Troms	21 417	0,4 %	21 315	0,3 %	21 399	0,22 %	21 217	0,27 %	21 068	0,24 %	20 481	0,24 %
Finnmark	9 635	0,0 %	9 605	0,0 %	9 526	0,01 %	9 526	0,01 %	9 464	0,00 %	9 147	0,00 %
Landet	**617 665**	**14,5 %**	**618 088**	**14,2 %**	**619 652**	**14,01 %**	**617 218**	**14,04 %**	**617 237**	**13,65 %**	**614 062**	13,41 %
Endring bokmålselevar			1 843	0,35 %	2 189	0,41 %	-1 663	-0,31%	977	0,18 %	-1005	-0,19%
Endring nynorskelevar			-1 420	-1,59 %	-1 225	-1,39 %	-171	-0,20%	-958	-1,11%	-1880	-2,23%

Tabellen viser samla elevtal (både nynorsk- og bokmålselevar) og kor stor prosentdel av desse som har nynorsk som hovudmål i kvart fylke. Under tabellen ser du endringa i talet på bokmåls- og nynorskelevar. Elevtalet har samla gått ned med nær 3000 i fjor, og ein stor del av denne nedgangen kom i nynorskområde

Skulemålsrøystingar 1992-2008

Dato	Krins	Kommune	Røysteføre	Nynorsk	Bokmål	Vedtak
Hedmark						
270697	Dalen	Folldal	300	97	97	Bokmål
Oppland						
280493	Vestringb.	Nord-Aurdal	---	79	107	Bokmål
030597	Nord-Vekkom og Sør-Vekkom	Ringebu	1280	35	209	Bokmål
040401	Etnedal	Etnedal	1185	212	158	Nynorsk
070604	Engjom	Gausdal	656	199	110	Nynorsk
241004	Reinli	Sør-Aurdal	344	144	76	Nynorsk
Buskerud						
160697	Rollag	Rollag	280	175	102	Nynorsk
100500	Skurdalen **	Hol	25 (188)	11	13	Nynorsk
091002	Rollag	Rollag	470	112	122	Bokmål
010404	Skurdalen/Dagali	Hol	305	81	85	Bokmål
120905	Holet	Hol	588	221	71	Nynorsk
Telemark						
201095	Kroken	Drangedal	850	228	280	Bokmål
200697	Bøen	Tinn	424	85	67	Nynorsk
130400	Yli **	Notodden	125 (763)	41	44	Nynorsk
130400	Rygi **	Notodden	205 (1064)	84	53	Nynorsk
150903	Svenseid	Nome		136	32	Nynorsk
150903	Lunde 1-4 (off.)	Nome		172	409	Bokmål
150903	Lunde 5-7 (off.)	Nome		282	449	Bokmål
100507	Yli	Notodden	680	23	109	Bokmål
011008	Rygi	Notodden	1400	15	134	Bokmål
011008	Gransherad	Notodden	700	35	65	Bokmål
Aust-Agder						
260194	Gjerstad	Gjerstad	---	174	117	Nynorsk
290595	Nelaug	Åmli	---	67	68	Nynorsk
160200	Gjerstad **	Gjerstad	152 (840)	29	85	Bokmål
150503	Mykland	Froland	307	29	79	Bokmål
Vest-Agder						
120397	Laudal	Marnardal	405	131	134	Bokmål
201097	Vesterdalen	Kvinesdal	500	187	141	Nynorsk
191199	Byremo **	Audnedal	89 (490)	44	38	Nynorsk
140300	Vesterdalen **	Kvinesdal	106 (540)	22	64	Bokmål
220300	Kollemo **	Hægebostad	82	41	28	Nynorsk
150503	Mykland	Froland	307	25	82	Bokmål
160206	Austerdalen	Kvinesdal	500	68	115	Bokmål
191107	Kvinlog	Kvinesdal	459	200	71	Nynorsk
Rogaland						
020693	Vedavågen	Karmøy	---	282	401	Bokmål
040696	Bru/Mosterøy	Rennesøy	886	101	351	Bokmål
110297	Rennesøy	Rennesøy	1203	520	126	Nynorsk
050597	Heskestad	Lund	347	143	121	Nynorsk
270999	Stangeland	Sola	--- (3053)	69	108	Bokmål

270999	Sande (ny skule)	Sola	--- (3053)	41	173	Bokmål
040500	Sviland **	Sandnes	161 (736)	56	59	Bokmål
250900	Håland	Sola	800	136	129	Nynorsk
140501 (off)	Sviland	Sandnes	736	222	167	Nynorsk
300304	Soma	Sandnes	602	64	81	Bokmål
130504	Stokkastrand	Karmøy	973	255	103	Nynorsk
030604	Heskestad	Lund	351	93	108	Bokmål
120905	Ålgård	Gjesdal		359	306	Nynorsk
200206	Oltedal	Gjesdal	570	131	107	Nynorsk
Hordaland						
290492	Haukås *	Bergen	---	129	317	Bokmål
030593	Kyrkjekr.	Bergen	---	211	114	Nynorsk
270597	Ådnamarka og Indre Arna	Bergen	2700	234	113	Nynorsk
010300	Liland	Bergen	633 (2743)	107	239	Bokmål
231001	Nordvik	Bergen	322	18	65	Bokmål
160603	Kyrkjekrinsen	Bergen	1780	223	224	
160603	Hordvik	Bergen	1212	279	293	
150903	Fauskanger	Askøy	1398	516	371	Nynorsk
150903	Træet	Askøy	704	267	157	Nynorsk
Sogn og Fjordane						
141105	Florø	Flora	4065	176	206	Nynorsk
Møre og Romsdal						
040694	Eidsvåg *	Nesset	---	159	178	Ugyldig
050396	Batnfjord	Gjemnes	825	240	211	Nynorsk
120897	Nordlandet	Aure	150	36	13	Nynorsk
150600	Flisnes **	Ålesund	480 (1.579)	106	117	Bokmål
011001	Haukås	Fræna	1781	101	221	Bokmål
050603	Grimstad	Ålesund	610	59	159	Bokmål
020507	Aure	Aure	1175	389	237	Nynorsk
020507	Lesundet	Aure	188	37	53	Nynorsk
020507	Straumsvik	Aure	320	76	77	Nynorsk
Sør-Trøndelag						
270694	Voll	Rennebu	---	157	208	Bokmål
141097	Jåren-Råbygda	Skaun	347	106	105	Nynorsk
Nord-Trøndelag						
040593	Vuku	Verdal	---	175	165	Nynorsk
110594	Flekstad	Steinkjer	---	57	77	Bokmål
270598	Vuku	Verdal	829	167	231	Bokmål
090500	Volden	Verdal	48 (312)	11	28	Bokmål
120500	Vålen **	Steinkjer	48 (229)	28	20	Nynorsk
050600	Mære **	Steinkjer	365 (1210)	32	130	Bokmål
050600	Skarpnes **	Steinkjer	126 (751)	7	42	Bokmål
050600	Flekstad **	Steinkjer	86 (468)	22	41	Bokmål
200405	Røysing	Steinkjer	414	130	121	Ugyldig
010605	Røysing	Steinkjer	414	126	181	Bokmål

** Røystingar mellom 1. august 1999 og 31. juli 2000. Tala i parentes i kolonna «Røysteføre» viser talet på røysteføre ved vanlege val. Frå 1.8.1999-31.07.2000 hadde berre foreldra til elevane som gjekk på skulen det aktuelle skuleåret røysterett.

Lag og medlemstal

Lagsnr.		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Endring	
0101	Alvdal og Tynset Mållag	21	18	19	14	13	15	28	29	30	1	3 %
0102	Hadeland Mållag	20	19	19	18	16	19	17	20	24	4	20 %
0103	Elverum Mållag	18	18	20	16	17	16	14	13	13	0	0 %
0104	Folldal Mållag	36	33	36	33	31	31	33	33	32	-1	-3 %
0105	Lillehammer Mållag	45	33	33	39	35	36	37	40	37	-3	-8 %
0106	Gjøvik og omland Mållag*	5	5	5	4	3	4	4	3	4	1	33 %
0107	Hamar Mållag*	35	41	43	41	39	35	32	32	34	2	6 %
0108	Mållaget «Ivar Kleiven»	38	39	44	42	40	39	40	36	52	16	44 %
0110	Nord-Fron Mållag	54	58	59	55	64	59	57	54	52	-2	-4 %
0111	Ringebu Mållag*	14	18	13	12	11	10	7	8	6	-2	-25 %
0112	Gausdal Dialekt- og Mållag	41	43	42	41	45	44	41	43	39	-4	-9 %
0113	Skjåk Mållag*	10	6	8	8	8	6	6	5	6	1	20 %
0114	Sør-Fron Dialekt- og Mållag	19	42	31	31	36	37	35	36	38	2	6 %
0115	Toten Dialekt- og Mållag*	8	6	5	3	3	3	3	2	3	1	50 %
0116	Trysil Mållag*	6	3	3	3	2	2	3	4	4	0	0 %
0117	Tynset Mållag (slått saman med Alvdal*	13	14	15	15	14	15	0	0	0	0	
0118	Odal Mållag*	6	4	7	3	3	3	2	3	2	-1	-33 %
0119	Lesja og Dovre Dialekt- og Mållag	40	33	39	33	31	34	38	37	36	-1	-3 %
0199	Direktemedlemer i fylkeslaget			2	2	0	0	2	0	0	0	
0100	**AUSTMANNALAGET**	**429**	**433**	**443**	**413**	**411**	**408**	**399**	**398**	**412**	**14**	**4 %**
0201	Etnedal Mållag	22	23	24	23	24	21	23	24	23	-1	-4 %
0202	Nord-Aurdal Mållag	63	59	56	50	53	55	56	51	49	-2	-4 %
0204	Sør-Aurdal Mållag	13	13	12	12	11	13	15	15	18	3	20 %
0205	Vang Mållag*	21	15	15	13	13	12	13	27	27	0	0 %
0206	Vestre Slidre Mållag*	20	20	19	16	17	15	14	16	16	0	0 %
0207	Øystre Slidre Mållag*	39	40	34	30	28	27	24	24	30	6	25 %
0299	Direktemedlemer i fylkeslaget								1		-1	-100 %
0200	**VALDRES MÅLLAG**	**178**	**170**	**160**	**144**	**146**	**143**	**145**	**158**	**163**	**5**	**3 %**
0301	Drammen og Eiker Mållag	24	28	25	24	22	24	24	25	26	1	4 %
0302	Gol Mållag	54	53	51	50	51	57	52	51	45	-6	-12 %
0303	Hemsedal Mållag	56	81	80	67	77	105	104	98	92	-6	-6 %
0304	Hol Mållag*	46	38	40	38	36	37	38	39	41	2	5 %
0307	Rollag Mållag	29	26	28	31	29	27	27	29	30	1	3 %
0308	Ål og Torpo Mållag	128	123	107	105	130	146	142	140	139	-1	-1 %
0300	Direktemedlemer i fylkeslaget			1	1	1	0	0	0	2	2	
0300	**BUSKERUD MÅLLAG**	**337**	**349**	**332**	**316**	**346**	**396**	**387**	**382**	**375**	**-7**	**-2 %**
0401	BUL i Oslo	652	690	548	574	501	496	469	570	423	-147	-26 %
0402	Bærum Mållag	60	61	54	52	52	53	50	48	53	5	10 %
0405	Oslo Mållag	186	179	182	166	187	196	220	213	243	30	14 %
0406	Teatermållaget	81	70	66	61	64	63	58	59	50	-9	-15 %
0407	Asker Mållag	38	34	38	32	32	31	35	36	34	-2	-6 %
0409	Øvre Romerike Mållag	32	28	29	25	26	30	30	29	28	-1	-3 %
0410	Ås Mållag	55	53	50	50	49	52	54	56	57	1	2 %
0412	Lørenskog Mållag	19	18	21	25	20	27	30	25	23	-2	-8 %
0413	Follo Mållag	28	29	30	38	40	40	42	37	39	2	5 %
0414	Sandefjord og Sandar Mållag	55	56	58	56	65	38	34	54	64	10	19 %
0415	Nøtterø Mållag*	6	4	3	2	2	2	3	3	2	-1	-33 %
0400	**VIKVÆRINGEN**	**1 212**	**1 222**	**1 079**	**1 081**	**1 038**	**1 028**	**1 025**	**1 130**	**1 016**	**-114**	**-10 %**

Lagsnr.		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Endring	
0501	Bø Mållag	55	56	65	65	68	68	72	69	67	-2	-3 %
0502	Mållaget Dag	51	47	43	42	43	51	51	52	55	3	6 %
0503	Drangedal Mållag*	22	20	26	27	26	22	23	23	22	-1	-4 %
0504	Heddal/Notodden Mållag*	23	27	27	25	25	23	24	23	20	-3	-13 %
0505	Hjartdal Mållag*	23	20	32	35	27	25	23	24	18	-6	-25 %
0506	Kviteseid Mållag	36	36	37	34	44	37	34	33	31	-2	-6 %
0507	Lunde Mållag*	7	9	8	8	9	8	7	8	8	0	0 %
0508	Nes Mållag	38	37	36	36	35	34	36	34	36	2	6 %
0509	Norskdomslaget i Porsgrunn (utmeld frå 2005)		51	51	46	47	45					0
0510	Rauland Mållag*	26	23	25	21	18	18	20	18	18	0	0 %
0511	Seljord Mållag	38	28	41	38	36	47	41	40	36	-4	-10 %
0512	Vinje Mållag	68	87	70	67	71	64	71	65	66	1	2 %
0513	Tokke Mållag	26	32	35	31	26	25	28	28	26	-2	-7 %
0514	Tinn Dialekt- og Mållag	43	40	42	45	43	39	39	39	39	0	0 %
0515	Nissedal Mållag	13	10	17	27	27	38	48	49	50	1	2 %
0516	Fyresdal Mållag*	4	5	10	12	10	8	7	7	7	0	0 %
0599	Direktemedlemer Telemark Mållag								1		-1	
0500	**TELEMARK MÅLLAG**	**524**	**528**	**560**	**560**	**553**	**507**	**524**	**512**	**499**	**-13**	**-3 %**
0601	Austegdelaget	79	80	70	64	63	58	53	51	47	-4	-8 %
0602	Bygland Mållag	30	35	39	44	42	39	46	46	45	-1	-2 %
0603	Gjerstad Mållag	23	24	25	24	25	26	23	22	28	6	27 %
0605	Landvik Mållag	88	69	66	60	52	52	44	55	47	-8	-15 %
0606	Valle Mållag	28	34	39	39	38	38	40	39	37	-2	-5 %
0607	Vegusdal Mållag	18	14	14	16	16	19	15	13	14	1	8 %
0608	Åmli Mållag	28	29	30	35	32	32	32	33	32	-1	-3 %
0609	Vegårshei Mållag	15	14	15	18	17	19	19	20	21	1	5 %
0610	Bykle Mållag	13	13	12	14	13	13	12	12	18	6	50 %
0697	Mykland Mållag*										0	
0698	Direktemedlemer i fylkeslaget			1	1	1	0	0		1	1	
0600	**AUST-AGDER MÅLLAG**	**322**	**312**	**311**	**315**	**299**	**296**	**284**	**291**	**290**	**-1**	**0 %**
0701	Lindesnes Ungdomslag	50	51	50	49	50	50	80	74	74	0	0 %
0702	Evje og Hornnes Mållag	40	36	41	54	48	51	51	52	47	-5	-10 %
0703	Flekkefjord U.lag og Mållag	56	53	53	51	50	45	47	39	42	3	8 %
0705	Iveland Mållag	20	20	18	18	17	16	17	16	18	2	13 %
0706	Mållaget i Kristiansand	81	82	88	88	83	81	84	97	101	4	4 %
0707	Kvinesdal Mållag	17	14	14	15	13	12	23	35	32	-3	-9 %
0708	Marnar Mållag	46	39	39	41	42	41	40	45	47	2	4 %
0709	Songdalen Mållag	46	49	47	42	41	36	37	35	31	-4	-11 %
0710	Søgne Mållag*	53	39	29	33	33	30	30	25	20	-5	-20 %
0711	Vennesla Dialekt- og Mållag	12	14	11	11	11	10	24	25	27	2	8 %
0712	Lista Mållag	12	13	12	20	16	16	21	22	24	2	9 %
0713	Grindheim Mållag*	20	17	13	15	19	23	22	26	23	-3	-12 %
0714	Åseral Mållag*	14	12	11	11	11	10	9	9	9	0	0 %
0715	Sirdal Mållag*	10	9	9	8	8	8	7	7	8	1	14 %
0716	Tingvatn Mållag	29	27	21	20	18	18	17	15	15	0	0 %
0700	Direktemedlemer Vest-Agder Mållag									2	2	
0700	**VEST-AGDER MÅLLAG**	**506**	**475**	**456**	**476**	**460**	**447**	**509**	**522**	**520**	**-2**	**0 %**
0801	BUL i Stavanger	187	171	155	140	130	121	121	119	120	1	1 %
0802	Dalane Mållag*	48	46	48	45	41	38	33	33	29	-4	-12 %
0803	Finnøy Mållag*	29	25	25	20	19	21	20	18	16	-2	-11 %
0804	Forsand Mållag	31	30	31	29	28	29	23	28	28	0	0 %

Lagsnr.		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Endring	
0805	Gjesdal Mållag	71	69	77	74	70	69	67	64	62	-2	-3 %
0806	Hjelmeland Mållag	71	66	62	62	61	69	61	60	57	-3	-5 %
0807	Sandnes Mållag	106	109	102	98	94	99	95	92	91	-1	-1 %
0808	Hå Mållag	36	34	30	28	27	48	52	50	48	-2	-4 %
0809	Klepp Mållag*	61	59	56	53	53	50	52	47	47	0	0 %
0811	Sauda Mållag	58	58	57	52	48	51	49	45	42	-3	-7 %
0812	Sjernarøy Mållag*	18	18	17	15	14	13	13	14	14	0	0 %
0813	Stavanger Mållag	118	112	113	113	108	102	103	101	104	3	3 %
0814	Strand Mållag	72	75	70	64	68	70	63	66	60	-6	-9 %
0815	Suldal Mållag	101	99	93	92	90	90	90	90	102	12	13 %
0816	Time Mållag	131	127	119	114	116	116	113	120	160	40	33 %
0817	Randaberg Mållag*	9	10	8	8	6	6	7	7	7	0	0 %
0818	Sola Mållag	46	43	43	40	40	40	43	48	47	-1	-2 %
0819	Rennesøy Mållag*	24	24	24	22	18	18	18	15	15	0	0 %
0800	**ROGALAND MÅLLAG**	**1 217**	**1 175**	**1 130**	**1 069**	**1 031**	**1 050**	**1 023**	**1 017**	**1 049**	**32**	**3 %**
0901	Etne Mållag	79	77	74	73	71	78	73	72	66	-6	-8 %
0902	Haugesund Mållag og U. lag	121	119	120	110	104	106	106	107	99	-8	-7 %
0903	Karmøy Mållag*	34	32	29	27	24	22	20	19	20	1	5 %
0904	Sveio Mållag	35	29	29	30	29	31	30	29	47	18	62 %
0906	Skjold og Vats Mållag	34	33	35	35	35	31	30	31	30	-1	-3 %
0907	Skånevik Mållag	14	17	19	18	16	15	14	16	18	2	13 %
0909	Tysvær Mållag*	23	20	18	15	18	16	17	15	17	2	13 %
0910	Vindafjord Mållag (tidl. Ølen Mållag)	23	22	18	21	27	28	26	34	34	0	0 %
0911	Bokn Mållag	7	6	5	5	7	11	11	18	17	-1	-6 %
0900	**KARMSUND MÅLLAG**	**370**	**355**	**347**	**334**	**331**	**338**	**327**	**341**	**348**	**7**	**2 %**
1001	Alversund Mållag	37	37	39	35	50	50	56	58	60	2	3 %
1002	Arna Mållag	95	89	84	80	89	100	108	94	86	-8	-9 %
1003	Bergen Ungdomslag Ervingen	160	145	142	114	119	254	237	221	198	-23	-10 %
1004	BUL Ervingen	196	241	210	196	177	0	0	0	0	0	0 %
1005	Fana Mållag	102	96	101	96	93	95	94	93	88	-5	-5 %
1006	Husnes Mållag*	42	36	38	39	36	37	34	35	35	0	0 %
1007	Jondal Mållag	32	30	33	33	34	35	37	36	37	1	3 %
1008	Kvam Mållag	66	56	53	51	53	55	52	51	64	13	25 %
1009	Lindås Mållag	31	34	30	31	38	37	30	30	31	1	3 %
1010	Odda Mållag	126	124	114	115	111	114	113	112	117	5	4 %
1011	Os Mållag	70	76	77	73	74	83	81	99	100	1	1 %
1012	Ostereidet Mållag*	20	17	17	17	16	18	18	18	17	-1	-6 %
1013	Stord Mållag	75	126	113	108	103	116	108	123	128	5	4 %
1014	Ulvik Mållag	36	33	33	33	34	34	29	32	32	0	0 %
1015	Voss Mållag	307	291	311	280	271	243	251	258	259	1	0 %
1016	Åsane Mållag	43	39	41	43	47	46	44	42	40	-2	-5 %
1017	Meland Mållag	76	76	79	79	75	73	76	73	80	7	10 %
1018	Osterøy Mållag	40	54	54	52	51	63	58	58	61	3	5 %
1019	Radøy Mållag	81	77	80	74	75	76	78	89	93	4	4 %
1020	Granvin Mållag*	7	7	5	7	6	7	5	4	4	0	0 %
1021	Ullensvang Mållag	251	254	253	245	225	216	200	190	174	-16	-8 %
1022	Austevoll Mållag*	10	10	9	8	6	5	5	6	7	1	17 %
1023	Bømlo Mållag*	33	34	31	29	31	35	29	30	30	0	0 %
1024	Fitjar Mållag*	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0 %
1025	Sotra Mållag	95	94	97	99	99	101	101	99	99	0	0 %
1026	Askøy Mållag	23	20	20	28	27	27	31	31	33	2	6 %
1028	Bergen Mållag	75	76	86	91	86	97	117	124	164	40	32 %

Lagsnr.		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Endring	
1029	Masfjorden Mållag*	28	36	39	35	27	31	28	30	27	-3	-10 %
1030	Samnanger Mållag*	16	17	17	17	13	14	16	13	12	-1	-8 %
1031	Eidfjord Mållag*	3	3	2	1	1	1	1	1	1	0	0 %
1032	Fusa Mållag	32	32	29	31	35	31	28	26	29	3	12 %
1033	Tysnes Mållag*	7	6	6	7	5	5	6	7	7	0	0 %
1034	Ølve Mållag	218	220	191	164	139	134	130	126	114	-12	-10 %
1035	Vaksdal Mållag*	67	67	62	58	47	44	40	40	39	-1	-3 %
1036	Øygarden Mållag*	25	27	26	25	24	24	22	23	23	0	0 %
1000	**HORDALAND MÅLLAG**	**2 527**	**2 581**	**2 522**	**2 394**	**2 317**	**2 301**	**2 263**	**2 272**	**2 289**	**17**	**1 %**
1101	Hyllestad Mållag*	15	15	14	11	8	12	10	10	7	-3	-30 %
1105	Kyrkjebø Mållag	44	42	43	47	45	58	53	53	47	-6	-11 %
1106	Sogndal Mållag	64	55	59	57	60	69	74	81	87	6	7 %
1107	Balestrand Mållag*	30	27	24	26	25	23	24	21	23	2	10 %
1108	Årdal Mållag*	16	16	16	16	17	17	18	18	19	1	6 %
1109	Lærdal Mållag	46	49	44	49	45	48	47	46	52	6	13 %
1110	Leikanger Mållag	38	35	37	36	31	31	31	31	33	2	6 %
1111	Luster Mållag	11	60	53	57	60	57	52	54	52	-2	-4 %
1112	Vik Mållag	25	21	21	20	18	19	20	21	18	-3	-14 %
1115	Davik Mållag*	5	5	4	4	3	3	3	3	3	0	0 %
1116	Flora Mållag*	66	60	56	52	48	50	46	43	45	2	5 %
1117	Førde Mållag	65	68	77	81	75	80	90	76	80	4	5 %
1118	Nordfjordeid Mållag*	7	4	5	5	5	6	7	5	5	0	0 %
1119	Gloppen Mållag	82	72	71	69	69	65	72	73	80	7	10 %
1120	Stryn og Hornindal Mållag*	25	27	24	24	25	23	23	21	25	4	19 %
1121	Naustdal Mållag	45	43	45	52	67	64	61	56	56	0	0 %
1122	Vågsøy Mållag*	14	15	16	17	14	16	15	17	16	-1	-6 %
1123	Jølster Mållag	45	46	40	34	34	40	36	36	49	13	36 %
1124	Fjaler Mållag*	21	17	20	19	18	21	20	22	21	-1	-5 %
1125	Selje Mållag*	1	1	1	1	1	2	1	2	1	-1	-50 %
1198	Direktemedlemer i fylkeslaget			1	1	1	1	2	0	4	4	
1100	**SOGN OG FJORDANE MÅLLAG**	**665**	**678**	**671**	**678**	**669**	**705**	**705**	**689**	**723**	**34**	**5 %**
1301	Borgund Mållag	56	56	57	51	58	59	54	51	53	2	4 %
1302	Giske Mållag	23	22	27	24	26	26	26	26	25	-1	-4 %
1304	Hareid Mållag	70	72	74	69	67	68	81	77	77	0	0 %
1305	Rovde Mållag (slått saman med Vanylven)	5	5	5	5	5	5	5	5	0	-5	-100 %
1307	Ulstein Mållag	61	57	56	50	49	53	47	50	51	1	2 %
1309	Volda Mållag	115	106	106	119	124	117	115	117	121	4	3 %
1310	Skodje og Ørskog Mållag	35	36	39	33	37	38	36	33	33	0	0 %
1311	Ørsta Mållag	66	66	61	64	60	70	98	110	109	-1	-1 %
1312	Sykkylven Mållag	33	31	29	28	28	29	30	32	38	6	19 %
1313	Herøy Mållag	17	15	19	16	23	33	33	36	39	3	8 %
1314	Vanylven Mållag	3	3	4	4	4	6	6	7	19	12	171 %
1315	Norddal Mållag	21	23	25	27	28	23	21	26	24	-2	-8 %
1316	Sula Mållag	55	49	51	46	49	49	52	48	56	8	17 %
1398	Direktemedlemer i fylkeslaget			1	1	0	0	1	2	2	0	0 %
1300	**SUNNMØRE MÅLLAG**	**560**	**541**	**554**	**537**	**558**	**576**	**605**	**620**	**647**	**27**	**4 %**
1401	Molde Mållag	53	55	53	48	53	53	54	49	49	0	0 %
1403	Aukra Mållag*	10	9	10	9	9	9	10	9	8	-1	-11 %
1404	Vestnes Mållag	29	31	30	28	28	35	30	34	32	-2	-6 %
1406	Eide og Fræna Mållag*	15	13	15	14	12	12	12	10	16	6	60 %
1408	Rauma Mållag	49	46	43	41	39	34	39	37	34	-3	-8 %

Lagsnr.		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Endring	
1410	Sandøy Mållag (lagt ned)	4	3	3	3	3	3	3	0		0	
1411	Nesset Mållag*	6	5	5	5	5	5	5	6	5	-1	-17 %
1499	Direktemedlermer Romsdal Mållag								3	1	-2	-67 %
1400	**ROMSDAL MÅLLAG**	**166**	**162**	**159**	**148**	**149**	**151**	**153**	**148**	**145**	**-3**	**-2 %**
1501	Aure Mållag	21	17	13	19	17	18	17	24	25	1	4 %
1503	Fosna Mållag	13	11	17	15	16	15	16	15	17	2	13 %
1504	Gjemnes Mållag	43	37	38	39	38	39	38	39	39	0	0 %
1505	Surnadal Heimbygdlag	51	48	53	55	57	56	56	55	37	-18	-33 %
1508	Ålvundeid og Ålvundfjord Mållag	52	52	54	52	54	55	58	55	49	-6	-11 %
1509	Rindal Heimbygdlag	26	25	22	22	23	22	22	20	22	2	10 %
1510	Tingvoll Mållag	31	33	33	35	36	33	29	29	30	1	3 %
1511	Halsa Heimbygdlag	21	14	15	18	20	18	16	17	13	-4	-24 %
1512	Sunndal Mållag (nedlagt)										0	0 %
1599	Direktemedlemer Nordmøre Mållag								1	1	0	
1500	**NORDMØRE MÅLLAG**	**258**	**237**	**245**	**255**	**261**	**256**	**252**	**255**	**233**	**-22**	**-9 %**
1601	Levanger Mållag	71	69	70	63	56	56	54	58	56	-2	-3 %
1602	BUL Nidaros	222	204	204	200	201	189	196	189	195	6	3 %
1603	Hemne Mållag*	6	6	6	5	4	3	1	2	1	-1	-50 %
1604	Inderøy Mållag	61	67	59	58	59	66	62	61	58	-3	-5 %
1605	Leksvik Mållag	25	24	22	25	23	23	24	22	21	-1	-5 %
1607	Midtre Gauldal Mållag*	2	1	0	0	0	0	0	0		0	
1608	Namdalseid Mållag (Lagt ned frå 2006)	15	11	13	12	11	7	0	0		0	
1609	Nidaros Mållag	114	109	103	99	96	97	95	97	98	1	1 %
1612	Rennebu Mållag	31	28	27	26	22	25	23	27	27	0	0 %
1614	Røros Mållag (Lagt ned frå 2002)	5	5	0	0	0	0	0	0		0	
1615	Skaun Mållag	33	32	31	76	67	61	56	52	49	-3	-6 %
1617	Mållaget Snåsningen*	4	4	4	4	4	3	3	3	4	1	33 %
1618	Mållaget Sparbyggjen	59	64	62	56	53	48	46	51	43	-8	-16 %
1619	Steinkjer Mållag	20	25	26	25	25	23	24	22	17	-5	-23 %
1620	Stjørdal Mållag*	17	17	16	15	14	14	14	15	13	-2	-13 %
1622	Verdal Mållag	27	26	25	23	20	22	21	21	18	-3	-14 %
1623	Beitstad Mållag	26	25	23	20	18	18	16	19	18	-1	-5 %
1625	Orkdal Mållag	35	33	33	32	33	32	34	32	30	-2	-6 %
1627	Ogndal Mållag*	13	17	13	12	13	11	11	11	8	-3	-27 %
1628	Melhus Mållag					7	7	13	11	12	1	9 %
1629	Sørfosen språk- og dialektlag (skipa 2006)*							6	6	6	0	0 %
1600	Direktemedlemer i fylkeslaget			11	3	5	1	5	7	3	-4	-57 %
1600	**TRØNDERLAGET**	**786**	**767**	**748**	**754**	**731**	**706**	**704**	**706**	**677**	**-29**	**-4 %**
1701	Høylandet Mållag*	15	19	17	14	14	12	10	9	7	-2	-22 %
1702	Ytre Namdal Mållag	36	34	30	32	29	27	29	26	26	0	0 %
1703	Overhalla Mållag	15	14	13	13	11	13	14	13	12	-1	-8 %
1700	Direktemedlemer Naumdøla Mållag									1	1	
1700	**NAUMDØLA MÅLLAG**	**66**	**67**	**60**	**59**	**54**	**52**	**53**	**48**	**46**	**-2**	**-4 %**
1802	Salten Mållag	22	21	22	21	20	17	18	15	16	1	7 %
1803	Bø Bygdelag*	9	11	11	11	11	11	10	8	7	-1	-13 %
1804	Hadsel Mållag*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0 %
1805	Narvik Mållag*	4	4	4	4	4	3	3	2	1	-1	-50 %
1807	Vestvågøy Mållag*	1	1	1	1	1	1	1	1		-1	-100 %
1809	Andøy Mållag*				2	3	1	1	1	1	0	0 %
1800	NORDLAND MÅLLAG*	37	38	39	40	40	34	34	28	26	-2	-7 %

Lagsnr.		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Endring	
1902	Lenvik Mållag (nedlagt)	1	2	0	1	1	1	1	1	1	0	0 %
1903	Målselv Mållag	44	53	54	49	40	37	34	34	38	4	12 %
1904	Tromsø Mållag	70	75	74	68	72	76	71	67	71	4	6 %
1905	Balsfjord Mållag	12	10	10	11	10	14	14	13	13	0	0 %
1907	Nordreisa Mållag*	3	3	3	3	3	3	3	4	3	-1	-25 %
1909	Alta Mållag*	5	5	5	4	3	5	5	7	7	0	0 %
1910	Varanger Mållag	25	23	23	22	25	26	29	28	24	-4	-14 %
1911	Harstad og omland Mållag*	28	24	24	22	21	19	18	17	16	-1	-6 %
1900	Direktemedlemer i fylkeslaget			1	0	1	0	0	1	1	0	0 %
1900	**TROMS OG FINNMARK MÅLLAG**	**188**	**195**	**194**	**180**	**176**	**181**	**175**	**172**	**174**	**2**	**1 %**
2201	Fredrikstad Mållag	57	56	50	48	47	53	48	50	54	4	8 %
2202	Sarpsborg Mållag	13	10	9	10	9	11	12	11	11	0	0 %
2203	Indre Østfold Mållag	24	21	23	19	20	19	17	19	18	-1	-5 %
2200	**ØSTFOLD MÅLLAG**	**94**	**87**	**82**	**77**	**76**	**83**	**77**	**80**	**83**	**3**	**4 %**
9701	Løvebakken Mållag*	32	27	33	38	29	28	18	17	15	-2	-12 %
9702	Medisinsk Mållag	98	97	100	94	90	93	116	117	109	-8	-7 %
9703	Juristmållaget	47	42	43	45	48	62	70	87	75	-12	-14 %
9706	Noregs Forretningsmållag*	29	22	21	21	20	21	20	21	20	-1	-5 %
9707	Noregs Lærarmållag	96	96	107	109	108	104	103	101	93	-8	-8 %
9710	Mediemållaget	67	63	73	73	82	80	80	89	91	2	2 %
9711	Teologisk Mållag*	3	4	3	3	2	2	2	2	2	0	0 %
9712	Landbruksmållaget				7	10	14	13	13	13	0	0 %
9713	Trafikklærarmållaget (skipa 2007)*							1	3	2	-1	-33 %
9700	**YRKESMÅLLAGA**	**372**	**351**	**380**	**390**	**389**	**404**	**423**	**450**	**420**	**-30**	**-7 %**
9801	Kvinnherad Mållag	16	18	19	17	19	18	23	20	33	13	65 %
9807	Skedsmo Mållag	30	28	30	29	26	28	26	24	27	3	13 %
9809	Vefsn Mållag	64	58	55	52	58	54	51	57	53	-4	-7 %
9810	Hattfjelldal Mållag*	0	0	1	1	0	0	0	0		0	
9820	Frogner et Uranienborg Putlarmållag (lagt ned)		9	7	5	4	0	0	0	0		0
9901	Bretland Mållag (lagt ned frå 2001)	0	0					0	0		0	
9800	**BEINVEGES INNMELDE LAG**	**119**	**111**	**110**	**103**	**103**	**100**	**100**	**101**	**113**	**12**	**12 %**
9900	**BEINVEGES MEDLEMER**	**68**	**49**	**6**	**6**	**3**	**0**	**0**	**3**	**3**	**0**	**0 %**
9998	**NOREGS MÅLLAG u/ NMU**	**11 001**	**10 883**	**10 588**	**10 329**	**10 141**	**10 162**	**10 167**	**10 323**	**10 251**	**-72**	**-1 %**
9999	**NOREGS MÅLLAG m/ NMU**			**11 902**	**11 787**	**11 569**	**11 882**	**11 580**	**11 885**		**-11 885**	**-100 %**

* Desse laga er anten for små (under 10 medlemer) eller har ikkje levert årsmelding mellom 2005 og 2007.

Medlemstalet for laga som er med i både Noregs Ungdomslag og Noregs Mållag gjeld berre medlemer over 14 år.

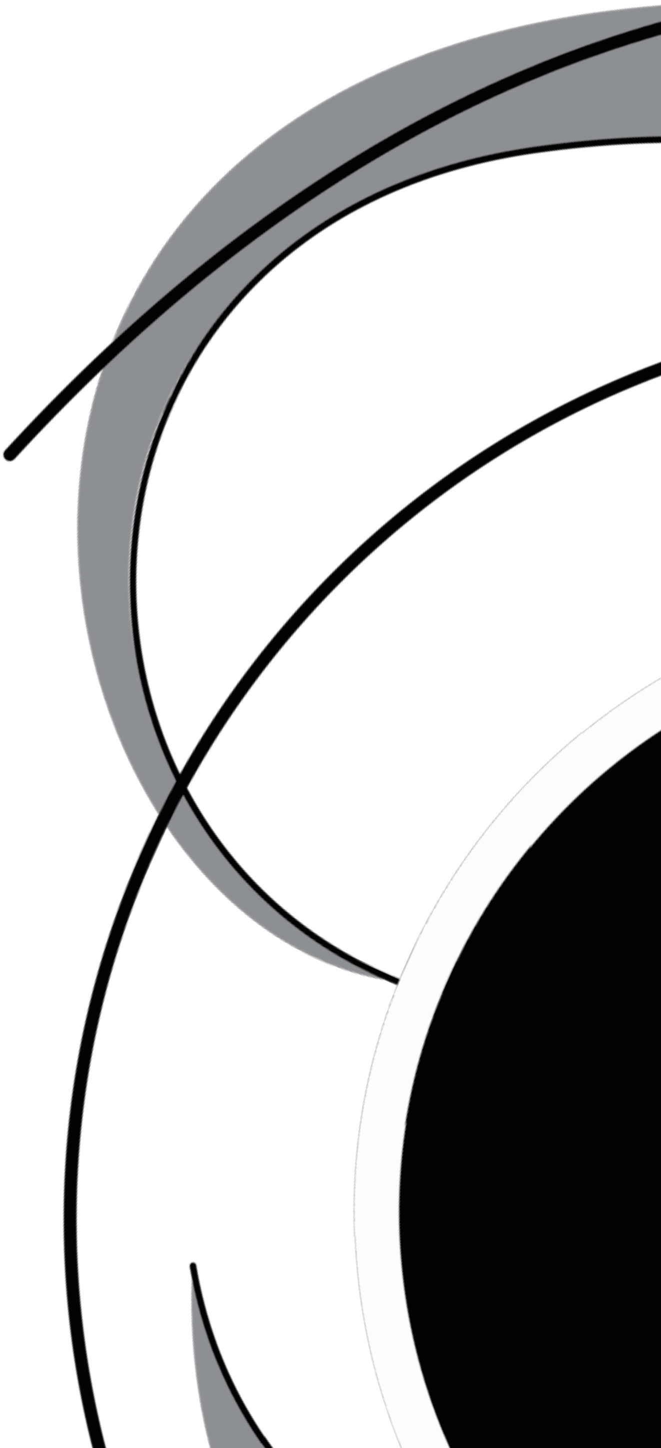

NOREGS MÅLLAG
Pb 474 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 00 29 30
Telefaks 23 00 29 31
E-post nm@nm.no
www.nm.no